

Spoken Tibetan Basics

A Spoken Tibetan Language Primer

A no-nonsense approach to learning spoken Tibetan

Ngarampa Sangye Tsultrim / Venerable Tenzin Tharpa

Spoken Tibetan Basics

Editors: Ngarmampa Sangye Tsultrim and Venerable Tenzin Tharpa

Composed at: Gyudmed Tantric Monastic University

Hunsur Tibetan Settlement, Karnataka, South India. 2013.

This text is ‘Open Source’ and free to anyone.

It may be copied and shared without any formal permission from its editors.
Let’s all work together in preserving the Tibetan culture for future generations.

Dedication

*For Ritesh, this text is for you.
Remember, all you have to do is breathe.*

*Ritesh was my first Tibetan language student and the inspiration for this text.
- Tenzin Tharpa*

*Any mistakes in this text are solely the responsibility of its editors
and not that of our wonderful teachers.*

1st Edition 2013

Liberation Publications
Visit our website at: Tibet2009.com

Praise to Manjushri

*I bow down to you, O Manjushri.
With the brilliance of your wisdom, O compassionate one,
Illuminate the darkness enclosing my mind.
Enlighten my intelligence and wisdom,
So that I may gain insight into the Buddha's words
and the texts that explain them.*

May all beings benefit from any merit gained from this joyous work.

Table of Contents

About this Text.....	1
Pronunciation in this Text	3
➤ Quick Start Guide	6
➤ Spoken Tibetan Basics.....	32
Writing the Alphabet	33
The 30 Consonants.....	34
The 4 Vowels	35
The Tibetan Syllable	36
Superscribed Letters	38
Subjoined Letters	39
Sanskrit Letters	40
Common Punctuation Marks	40
Building Syllables: Prefixes, Suffixes and Post Suffixes	41
Unusual Spellings and Pronunciations	44
How to Use the Tibetan Dictionary.....	45
The Tibetan Sentence	46
Pronouns	48
Nouns, Compound Words and Contractions	49
Verbs	50
Verbalizers	51
Adjectives and Adverbs.....	53
Postpositions.....	54
Conjunctions and Connectives.....	55
Copulas.....	56
Imperatives	58
Plurals.....	58
Questions	59
Yes and No Answers.....	60
Tenses	61
Possessives.....	62
Wish / Want / Need	63
Probability.....	63

Spoken Tibetan Basics

Particles.....	64
Nominalizers	66
Comparatives	67
Reported speech	68
Honorific Language	69
Listening Language.....	70
Injections.....	71
Numbers.....	72
Time	75
Calendar	76
Useful words	77
Useful Phrases.....	83
Clauses, Phrases and Modifying Words.....	85
Popular Forms of Sentences	86
➤ Appendix	88
Glossary of Tibetan Grammatical Terms.....	89
Common Punctuation Marks	90
The Wylie Transliteration System	91
➤ Popular Vocabulary by Topic	94
Bibliography and Resources.....	137

About this Text

Spoken Tibetan Basics is an introductory primer for the spoken Tibetan language.

This text was designed to be taught in the classroom with a qualified teacher to explain and help with the pronunciation and grammar. I made the decision to not divide this text into individual lessons so as to allow teachers the freedom to progress at their own speed. To keep this text as uncomplicated as possible, exercises were also omitted, assuming teachers could create their own lesson plans using this text. At the beginning levels of studying this text, classroom exercises need to be in 'oral form', since students at this beginning level have not yet learned to read or write Tibetan.

Spoken Tibetan Basics was written with a unique view in mind, to create a text that would teach students to speak and understand basic spoken Tibetan as quickly and efficiently as possible. This text was stripped down to only the most relevant and useful information, with just enough grammar to get students speaking. It was not intended to be a linguistic masterpiece or an in-depth grammar resource.

Developing a text for Westerners to learn spoken Tibetan that works.

While living in south India I had the opportunity to ask many of the best Tibetan language speakers and language scholars in the world (both Tibetan and Western) about their thoughts on the best ways for Westerners to learn Tibetan. Without exception they all agreed. They recommended: first, learn to speak spoken Tibetan as quickly as possible to develop speaking and listening skills. Once some proficiency is acquired it is then easy for students to move onto more in-depth/formal Tibetan language studies.

This text was written within the standardized Tibetan U-tsang dialect.

Apart from a few Hindi or English words where no Tibetan words are used, the vocabulary in this text is 100% modern, spoken and useful. All honorific and literary Tibetan has been omitted from this text except for one small lesson on honorific speech. Also omitted are the endless lists of exceptions to grammatical rules that fill the pages of other texts.

This text began as a few sheets created for my first student to clarify and simplify some grammatical points, but after reaching thirty pages it became clear that it was time for me to begin writing this text in its entirety. Also, this text seemed to be desperately needed. While other Tibetan language texts written for English speakers are either too difficult - overly stuffed with un-useful honorific language, endless lists of irrelevant exceptions with literary and colloquial Tibetan confusingly mixed together, or the opposite, texts that are over simplified, lacking modern standardized linguistic terms - *Tenzin Tharpa*

About This Text's Editors

- **Ngarampa Sangye Tsultrim** is an author and teacher at Gyudmed Tantric Monastic University in South India. Sangye is a Tibetan Language Scholar and an expert on the Gelug tantras.
- **Venerable Tenzin Tharpa** is an American monk, English teacher and author, currently studying Tibetan language, debate and the Gelug tantras at Gyudmed Tantric Monastery.

Special thanks to: Venerable Tenzin Gache, Lobsang Tharchin, Jampa Kedrup, and Jampa Chopel for aiding in the creation of this text.

Challenges in Creating this Text

Creating a ‘spoken’ Tibetan language text.

Similar to English, Tibetan has a proper style of speech as well as a more popular slang style of speech. In English and also Tibetan, everyday phrases get corrupted by continuous use, but most of us rarely notice. For example: simple phrases like: “What are you doing?” becomes “Wa-cha doin?” and in Tibetan this is also true. Usually words and phrases change simply because they’re easier to pronounce, but no proper English teacher would ever write “Wa-cha doin?” in a text book, and of course Tibetan language teachers feel the same. With that said, I would like to thank my teacher for his courage and bravery for writing in such an informal manner in this text with the hope of benefiting Western students who wish to understand the ‘actual’ Tibetan spoken language.

This text is written in *Ka-ke* or spoken Tibetan style.

The Tibetan written in this text tries to capture the nuances and accurate pronunciation of the spoken language (which is rarely written) while still trying to not wander too far from its proper written form.

The pronunciation of Tibetan is different in North India, South India, Tibet and abroad.

With the wish of starting to build a foundation for the work of standardizing the modern ‘spoken’ Tibetan language, special attention has been given to ensure that this text represents the widest and most popular range of Tibetan vocabulary and pronunciation used today. This text attempts to bridge the gap between the many different pronunciations currently in use, while offering the most conclusive standardization of modern spoken Tibetan currently available. So whether you are studying Tibetan in North India, South India, Tibet, Nepal or abroad, this text, its corresponding vocabulary and pronunciations are suitable for all.

Studying Tibetan within English grammar as opposed to Tibetan grammar.

There are many opinions to whether studying Tibetan is best done within English or Tibetan grammar. For spoken Tibetan, a basic understanding of grammar is all that is needed to begin, so the choice was made to teach this text within English grammar simply for its ease of use. For proper studies in Tibetan, (reading, spelling, and especially writing) the knowledge of proper Tibetan grammar is essential, since many important points in Tibetan grammar simply have no equivalent within English grammar.

We hope that this primer makes learning Tibetan fun, easy and exciting for all.

*Tibetan is an important language; historically, philosophically and culturally. Our wish is that by making Tibetan easy and fun to learn we may help to introduce and make it available to new generations.
May the wisdom and wonderful culture of the Tibetan people continue to shine.*

Pronunciation in this Text

Pronunciation

When studying Tibetan, pronunciation is probably the most difficult challenge to deal with. Often it seems everyone you meet has a different pronunciation. Even within the Hunsur Tibetan Settlement in South India where this text was written, the monks and the local lay people (*many of whom were born in India and just a short walk down the road from the monastery*) sometimes have trouble understanding each other.

Some of the challenges while studying Tibetan:

- Tibetan sentence structure is the reverse of that of English.
- Dealing with the different Tibetan dialects.
- Still other different dialects from smaller areas along the Chinese-Tibetan border.
- Tibetan refugee speech is a mixture of dialects and languages including Hindi and English.
- Even within the same dialects, pronunciations can differ greatly.
- Understanding the different 'styles' of language: honorific, literary, spoken, religious.
- Tibetan is a tonal language with high, low, short, aspirated and rising tones.
- Tibetan is a very subtle language with many words having similar pronunciation.
- The un-emotional, flat style of Tibetan speech is difficult for some students to get used to.
- Study material for learning Tibetan is still limited and often inadequate.
- In written Tibetan there is no separation of spaces between words and sentences.

Some of the advantages while studying Tibetan.

- Though different regions have their own unique dialects, written Tibetan is the same for all.
- The Tibetan language has a comparatively small vocabulary compared to other languages.
- There is no gender assignment (male and female nouns) in the Tibetan language.
- A very simple style of speech is acceptable from simple people and/or beginners.
- Tibetans are very understanding and sympathetic listeners.

Some interesting things about Tibetan pronunciation.

- The last letter of many Tibetan words are pronounced softly or not at all.
- Having to spell words during conversations. Often you will hear Tibetans spelling to each other to clarify words during a conversation.

IPA - International Phonetics Alphabet

This text follows the International Phonetics Alphabet guide for its vowel pronunciation.

- a** - As in the word – **Mama**
- i** - As in the word - **Tree**
- u** - As in the word – **Shoe**
- e** - As in the word – **Day**
- o** - As in the word – **Row**
- ö** - Like the French vowel 'eu'

About the Tibetan Language

There is no window into another culture like language.

All of a culture's hopes, fears, interests and aspirations can be seen through its use of words and even lack of words. Like the old story that tells of the Eskimos having 50 words for snow, the real focus of what is deemed important by a culture is seen through its words and Tibetan is no exception. For example, in Tibetan there are no words for frustration or guilt, but also no words for excitement or imagination. When you see this, the practical nature of the Tibetan culture and its people becomes apparent.

The different dialects in Tibetan.

In Tibet, every region has its own dialect and even within those same dialects pronunciations can differ greatly. Outside of Tibet, the Tibetan refugee communities use Tibetan dialect-mixes from all regions of Tibet that may even include words from other languages including Hindi and English.

The 4 main dialects of Tibet are:

- Amdo dialect – *North-East Tibet*
- Lhasa dialect – *Central Tibet*
- Kham dialect – *South-East Tibet*
- U-tsang dialect – *Central and Western Tibet*

This text was written within the standardized U-tsang dialect and pronunciation.

U-tsang is the standardized and agreed upon dialect for speaking and studying Tibetan. His Holiness the Dalai Lama urges all world students including Tibetans, to study the U-tsang dialect and pronunciation.

Different spoken forms of Tibetan

One unique characteristic of the Tibetan language is its many different forms of speech. From honorific speech with its own honorific vocabulary, to common village speech used by the simple farmers and nomads of Tibet, these different forms are almost languages in themselves.

In the Tibetan language there is:

- Honorific speech – She-sa / ཞེ་ས་
- In-formal speech – Pel-ke / བཤམ་སྐད་
- Religious speech – Chö-ke / ཚོ་སྐད་
- Colloquial speech – Ka-ke / ཁ་སྐད་
- Literary speech – Yi-ke / ཡིག་སྐད་
- Village speech – Tong-ke / རྩོང་སྐད་

Different written forms of Tibetan

The Tibetan script also has many different and beautiful written forms. Some are elegant and formal while others were created for usefulness and speed. It's important to remember that though there are many different dialects in spoken Tibetan, the written language remains the same for all, regardless of dialect.

In the Tibetan written language the two most popular written scripts are:

- U-chan / དབུ་ཅན་ - a print style script, used in classical Tibetan and in religious texts.

Example: བསམ་ས་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་།

- U-me / དབུ་མེད་ - a cursive style script, used in everyday matters and letter writing.

Example: བསམ་ས་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་།

Tibetan Language

Quick Start Guide

To get you speaking right away we've included this quick start guide.

With this guide you can start having fun right away trying out some basic Tibetan conversation, while at the same time getting a feel for pronunciation and developing your listening skills. This quick start guide was written in English and is intended to be used while learning the proper Tibetan in this text. The English language does not have the ability to correctly notate the pronunciation of Tibetan letters. The Tibetan language is a complex tonal language and must be learned in the original Tibetan using Tibetan letters. The English version offered here, is only a cheap substitute for the proper Tibetan pronunciation and was only added to facilitate a 'quick start' to some basic Tibetan words and phrases.

This text was written for English speaking students.

We contemplated writing this text using a straight forward English pronunciation notation for ease of use. But ultimately knowing that most students studying Tibetan are also studying Buddhism, as well as other Tibetan language texts which are usually written in IPA - the International Phonetics Alphabet, IPA was chosen for a standardized phonetic approach to this text.

Don't fight it...Dig in!

The IPA is easy to get used to. In this text the IPA pronunciation only pertains to vowel sounds. Dig in and master it, and all your future studies will benefit.

IPA - International Phonetics Alphabet

This text follows the International Phonetics Alphabet guide for its vowel pronunciation.

- a** - As in the word - **Mama**
- i** - As in the word - **Tree**
- u** - As in the word - **Shoe**
- e** - As in the word - **Day**
- o** - As in the word - **Row**
- Ö** - As in the French vowel 'eu'

- ❖ *Notation of aspirated tones usually notated with an 'h' have been omitted for simplicity. Often when written in English, the added 'h' confuses many students when letters such as 'ch' which would need to be properly notated as 'chh' or 'sh' would need to be 'shh'. We hope that students will learn the proper Tibetan letters as quickly as possible and master the correct pronunciations*
- ❖ *The vocabulary and phrases in this 'Quick Start Guide' are repeated in the back of this text in the 'Popular Vocabulary by Topic' section, and is written with proper Tibetan letters and spelling.*
- ❖ **Important Information About Verbs in This Text** - In simple spoken Tibetan (unlike written Tibetan) present tense verbs are usually used for all tenses.

Tibetan Language

Quick Start Guide

Contents

- **Daily Speech** – *Greetings, comfortable substitutes, shortcuts, sentences starters.*
- **Polite Words** – *Everyday polite words.*
- **Who is Who** – *Pronouns, titles.*
- **Daily Concerns** – *Personal things, parts of the day, weather, colors, textures.*
- **Family** – *Family members.*
- **Coming and Going** – *Destinations.*
- **People** – *Appearance, emotions, personality, parts of the body.*
- **Travel** – *Transportation, directions.*
- **Restaurant** – *Staff, things, meals, foods.*
- **Shopping** – *Staff, stores, clothes.*
- **Work** – *Jobs.*
- **Office** – *Staff, equipment.*
- **School** – *Staff, books.*
- **Home** – *Rooms, bathroom items, bedroom items.*
- **Kitchen** – *Appliances, kitchen items.*
- **Buddhism** – *People, titles, places, items, beings, traditions, ritual items.*
- **Nature** – *Plants, animals.*
- **Grammar Quick List**
 - Postpositions
 - Conjunctions
 - Particle
 - Questions
 - Numbers
 - Time
 - Calendar
 - Useful words
 - Useful phrases
 - Clauses and modifying words
 - Common opposites
 - Common adjectives
 - Common adverbs

Quick Start Guide: Daily Speech

Greetings	
1. Hello	<i>Ta-shi de-le</i>
2. Good morning	<i>Nga-to de-le</i>
3. Good afternoon	<i>Nying-gung de-le</i>
4. Good evening	<i>Gong-do de-le</i>
5. Good night	<i>Sim-cha nang-ko</i>
6. Goodbye (said to the person leaving)	<i>Ka-le pep</i>
7. Good bye (said to the person staying)	<i>Ka-le shu</i>

Slang	
1. Hello (hey)	<i>We</i>
2. (I'm) Fine	<i>De-bo</i>
3. And you?	<i>Kye-rang</i>
4. Thanks	<i>Tu-che</i>
5. See you later	<i>Je-la jal-yong</i>
6. Goodbye (said to the person leaving)	<i>Pep-ah</i>
7. Good bye (said to the person staying)	<i>Shu-ah</i>

Basic Greetings		Slang Greeting
Q: Hello, How are you?	<i>Hello, you fine are ? Ta-shi de-le, kye-rang de-bo yin pe</i>	Q: <i>Hey, fine? We, de-bo</i>
A: Fine thanks, and you?	<i>Fine am thanks and you De-bo yin, tu-je-che, kye-rang</i>	A: <i>Fine. De-bo</i>
Q: Where are you going?	<i>Where going are Ka-wa do ki yin</i>	Q: <i>Where Ka-wa</i>
A: I'm going for a walk.	<i>I Walk Going am. Nga cham-cham do ki yin</i>	A: <i>Walk. Cham-cham</i>
See you later.	<i>After meet come Je-la jal yong</i>	<i>See ya. Jal yong</i>

❖ **Two very popular alternatives to the question: "How are you?"** (Hows your body?)

(Your) Body fine is ? (I'm) always happy am happy completely am

Q: *Ku-su de-bo yin pe* **A-1:** *Nang-wa kyi-po du* **or** **A-2:** *De-bo de-kyang yin*

Daily Speech: Phrases and Questions	
1. "What's your name?"	<i>You name what is Kye-rang ming-ka-re re</i>
2. "Where are you from?"	<i>You where from are Kye-rang ka-wa ne yin</i>
3. "What are you doing?"	<i>You what doing are Kya-rang ka-re che ki yö</i>
4. "The weather is good."	<i>Weather good is Nam-shi ya-po du</i>
5. "Long time no see."	<i>No meet long time Ma jal yun ring</i>

Quick Start Guide: Daily Speech

Substitutes for Comfortable English Phrases		
"Good to see you again"	Again meet like do Yang-kyar jal-wa ga-po chung	This can be used at the beginning or end of the conversation.
"Have a nice day"	Day happy come to you Nyi-ma kyi-po yong war sho	This phrase is becoming popular with Tibetans.
"I'm thinking..."	I'm thinking Nge sam-pa la...	
"Better" "Ah...that's better"	Good is/am Ya-po du	Implying that something has changed for the better.
"Is that better?"	Good is/am ? Ya-po du pe	
"So..."	Ah-ne...	"Any way..." "Say something." (During pauses.)
"Sounds good"	Talk that good is Ke-cha de ya-po du	

Popular Shortcuts	Long Version	Shortcut
"Where are you going?" You where going are Kye-rang ka-wa do ki yö	"I'm going to drink tea." I tea drink to going am Nga cha tung ka do ki yö	"To drink tea." Tea drink to Cha tung ka
"Where are you going?" You where going are Kye-rang ka-wa do ki yö	"I'm going to The Restaurant." I restaurant to going am Nga sa-kang la do ki yö	"To the restaurant." Restaurant to Sa-kang la
"What are you eating?" You are what eating am Kye-rang ki ka-re sa ki yö	"I'm eating momos." Momos eating am mo-mo sa ki yö	"Momos." Mo-mo

Sentence Starters	
"Anyway..."	Ya-ya
"Starting tomorrow..."	Tomorrow stating Sang-nyin go-tsuk tang
"By the way..."	Other one Shan-pa chik la...
"One more thing..." (still...)	Still again Ta-tung yang...
"Excuse me..." (as if asking a stranger for directions)	Ka-ti shu ya la
Therefore / So / Anyway	Che tsang ka

Quick Start Guide: Polite Words

Polite Words		
1.	After you	<i>Pep nang</i>
2.	Excuse me (as if asking a question)	<i>Ka-ti shu wa la</i>
3.	Pardon me (after bumping into someone)	<i>Gong-ta</i>
4.	Please	<i>Ku-chi</i>
5.	Sorry (after offending someone)	<i>Tsik-pa ma sa</i>
6.	Thank you	<i>Tu-je-che</i>
7.	Your welcome (its nothing)	<i>Ke yö ma re</i>

Polite Words		
1.	I'll do it	<i>Nge che go</i>
2.	I'm grateful (very kind)	<i>Ka-ti che</i>
3.	May I (do it) ?	<i>Chok-pa che</i>
4.	Of course	<i>Yin tang yin</i>
5.	Perhaps / Maybe...	<i>Chik che na...</i>
6.	Please Sit down	<i>Shu tang</i>
7.	Welcome	<i>Cha pep nang</i>

Who is Who

Pronouns		
1.	I	<i>Nga</i>
2.	You	<i>Kye-rang</i>
3.	He / she	<i>Ko / Mo</i>
4.	We	<i>Nga tso</i>
5.	This / That	<i>Di / De</i>
6.	You all	<i>Kye-rang tso</i>
7.	They	<i>Ko tso</i>

Possessive Pronouns		
1.	My	<i>Nge</i>
2.	Yours	<i>Kye-rang ki</i>
3.	His	<i>Ko ki</i>
4.	Hers	<i>Mo-ki</i>
5.	Ours	<i>Nga tsö</i>
6.	You all's	<i>Kye-rang tsö</i>
7.	Their	<i>Ko tsö</i>

Titles		
1.	Older men (father)	<i>Pa la</i>
2.	Older women (mother)	<i>Ah-ma la</i>
3.	Men (brother)	<i>Cho-cho la</i>
4.	Woman (sister)	<i>Ah-cha la</i>
5.	Boy	<i>Pu la</i>
6.	Girl	<i>Pu mo la</i>
7.	Children	<i>Pu-ku</i>

Titles		
1.	Companion	<i>Rok-pa</i>
2.	Friend (boy)	<i>Trok-po</i>
3.	Friend (girl)	<i>Trok-mo</i>
4.	Monk	<i>Tra-pa</i>
5.	Nun	<i>Ah-ni la</i>
6.	Relative	<i>pun-gya</i>
7.	Teacher	<i>Ge gan</i>

Who is Who: Phrases and Questions		
1.	"I am Tenzin."	<i>I Tenzin am Nga Tenzin yin</i>
2.	"I'm from America."	<i>I America from am Nga a-ri ne yin</i>
3.	"I'm a student."	<i>I student am Nga lob-truk yin</i>
4.	"I have a book."	<i>I book have (Nga la + yö = I have) Nga la deb yö</i>
5.	"This is my friend."	<i>This my friend is Di nge trok-po re</i>

Quick Start Guide: Daily Concerns

In My Pocket		
1.	Change	<i>Sil-ma</i>
2.	Glasses	<i>Mik-shel</i>
3.	Keys	<i>Di-mik</i>
4.	Money	<i>Gor-mo</i>
5.	Passport	<i>Lak-kyer</i>
6.	Phone	<i>Ka-par</i>
7.	Wallet	<i>Ba-ku</i>

Personal Things		
1.	Brush	<i>Pak-se</i>
2.	Comb	<i>Ta-she</i>
3.	Matches	<i>Tsak-dra</i>
4.	Phone number	<i>Ka-par ang trang</i>
5.	Shoulder bag	<i>Jo-la</i>
6.	Ticket	<i>Dzin sho</i>
7.	Watch	<i>Chu-tsö</i>

Parts of the Day		
1.	Morning	<i>Sho-ke</i>
2.	Afternoon	<i>Nyin-kung gyap la</i>
3.	Evening	<i>Gong da</i>
4.	Today	<i>Te-ring</i>
5.	Yesterday	<i>Ka-sang</i>
6.	Tomorrow	<i>Sang nyin</i>
7.		

Weather		
1.	Hail	<i>Se-ra (gyap)</i>
2.	Humidity	<i>Lön-tsa</i>
3.	Ice	<i>Kyak-pa (gyap)</i>
4.	Rain	<i>Char-pa (tang)</i>
5.	Snow	<i>Kang (tang)</i>
6.	Storm	<i>Lung tsup (gyap)</i>
7.	Wind	<i>Hlak-pa (gyap)</i>

Colors		
1.	Blue	<i>Ngon-po</i>
2.	Red	<i>Mar-po</i>
3.	Green	<i>Jang-ku</i>
4.	Yellow	<i>Ser-po</i>
5.	Black	<i>Nak-po</i>
6.	White	<i>Kar-po</i>
7.	Brown	<i>Muk-po</i>

Textures		
1.	Wet	<i>Lön-pa</i>
2.	Dry	<i>Kam-po</i>
3.	Smooth	<i>Jam-po</i>
4.	Rough	<i>Kyong-po</i>
5.	Hard	<i>Trak-po</i>
6.	Soft (to the touch)	<i>Sab sab</i>
7.	Soft (spongy)	<i>Nyi-mo</i>

Daily Concerns: Phrases and Questions		
1.	"I forgot my keys."	My keys forgot ! <i>Nge de-mik je sha</i>
2.	"I have a call."	I to phone arrived did <i>Nga la ka-par layb song</i>
3.	"What time is it?"	Time how many is <i>Chu-tsö ka-tsö re du</i>
4.	"It looks like rain."	Rain fall might <i>Char-pa tang sa re</i>
5.	"Today I'm going to Delhi."	Today I Delhi go will <i>Te-ring nga di-li dro ya yin</i>

Quick Start Guide: Family

Family Members		
1.	Parents	<i>Pa-ma</i>
2.	Father	<i>Pa la</i>
3.	Mother	<i>Ah-ma la</i>
4.	Older brother	<i>Cho-cho la</i>
5.	Younger brother	<i>Wok-ma pun-gya pu</i>
6.	Older sister	<i>Ah-cha la</i>
7.	Younger sister	<i>Wok-ma pun-gya pu-mo</i>

Family Members		
1.	Grandfather	<i>Po la</i>
2.	Grandmother	<i>Mo la</i>
3.	Uncle (Father's side)	<i>Ah-shang</i>
4.	Uncle (Mother's side)	<i>Ah-ku</i>
5.	Aunt (Father's side)	<i>Ah-ne</i>
6.	Aunt (Mother's side)	<i>Ah-su</i>
7.	Relative	<i>pun-gya</i>

Family: Phrases and Questions		
1.	"I have many relatives in Delhi."	<i>I Delhi relatives many do have</i> <i>Nga la di-li pun-gya mang-po yö</i>
2.	"I have a wonderful family."	<i>My family so good do have</i> <i>Nga la nang-mi pe ya-po yö</i>
3.	"Tell me about your family."	<i>Your family about tell</i> <i>Kye-rang ki nang-mi kor she tang</i>
4.	"Do you miss your family?"	<i>Your family missing are ?</i> <i>Kye-rang ki nang-mi trin ki du pe</i>
5.	"How many members are in your family?"	<i>Your family how many are</i> <i>Kye-rang la nang-mi ka-tsö yö</i>

Coming and Going

Destinations		
1.	Bank	<i>Ngul kang</i>
2.	Tea shop	<i>Cha kang</i>
3.	Government office	<i>Shung ki le-kung</i>
4.	Hotel	<i>Drön kang</i>
5.	Post office	<i>Drak kang</i>
6.	Restaurant	<i>Sa kang</i>
7.	School	<i>Lob-ta</i>

Destination...continued		
1.	Barber shop	<i>Tra shar kang</i>
2.	Game (sports) place	<i>Tse-mo tse sa</i>
3.	Hospital	<i>Man kang</i>
4.	Library	<i>Pe-dzö kang</i>
5.	Office	<i>Le-kung</i>
6.	Movies	<i>Lok nyan kang</i>
7.	Museum	<i>Dram tön kang</i>

Coming and Going: Phrases and Questions		
1.	"Are you ready?"	<i>You go ready are ?</i> <i>Kye-rang dro cho-cho yin pe</i>
2.	"I'll come after this tea."	<i>I tea drink from come will</i> <i>Nga cha tung ne yong ya yin</i>
3.	"It's lunch time."	<i>Lunch eat time-to</i> <i>Nyin-kung ka-la sa ren song</i>
4.	"Be careful." (Also safe travels)	<i>Careful do</i> <i>Sab-sab che ah</i>
5.	"Call me when you arrive."	<i>You arrive after me to phone call do</i> <i>Kye-rang leb-we je-la nga la ka-par tang sho</i>

Quick Start Guide: Coming and Going

Coming/Going Verbs English	Present Tibetan	Past Tibetan	Future Tibetan	Imperative Tibetan
1. to Go	Dro	Chin	Dro	Dro
Present You where going are I walk going am "Where are you going?" Kye-rang ka-wa dro ki yö "I'm going for a walk." Nga cham-cham dro ki yö				
Past You where went did I walk went did "Where did you go?" Kye-rang ka-wa chin pa yin "I went for a walk." Nga cham-cham chin pa yin				
Future You where go to will I walk go will "Where will you go?" Kye-rang ka-wa dro ya yin "I will go for a walk." Nga cham-cham dro ya yin				

2. to Go (Honorific) for both coming and going	Pep	Pep	Pep	
Present You where going are I walk going am "Where are you going?" Kye-rang ka-wa pep ki yö "I'm going for a walk." Nga cham-cham dro* ki yö				
Past You where went did I walk went did "Where did you go?" Kye-rang ka-wa pep pa yin "I went for a walk." Nga cham-cham chin* pa yin				
Future You where go will I walk go will "Where will you go?" Kye-rang ka-wa pep ya yin "I will go for a walk." Nga cham-cham dro* ya yin				

* Honorific language is never used for oneself. Answers therefore are in non-honorific form

3. to Come from	Yong	Yong	Yong	Sho
Present You where from coming are Store from coming am "Where are you coming from?" Kye-rang ka-wa ne yong ki yö "From the store." Tsong-kang ne yong ki yö				
Past You where from come did Store from come did "Where did you come from?" Kye-rang ka-wa ne yong pa yin "From the store." Tsong-kang ne yong pa yin				
Future You where from come will Store from come will "Where will you come from?" Kye-rang ka-wa ne yong ya yin "From the store." Tsong-kang ne yong ya yin				

4. to Come from (Honorific) for both coming and going	Pep	Pep	Pep	
Present You where from coming are Store from coming am "Where are you coming from?" Kye-rang ka-wa ne pep ki yö "From the store." Tsong-kang ne yong* ki yö				
Past You where from come did Store from come did "Where did you come from?" Kye-rang ka-wa ne pep pa yin "From the store." Tsong-kang ne yong* pa yin				
Future You where from come will Store from come will "Where will you come from?" Kye-rang ka-wa ne pep ya yin "From the store." Tsong-kang ne yong* ya yin				

* Honorific language is never used for oneself. Answers therefore are in non-honorific form

Quick Start Guide: People

People		
1.	Old Man / Old Woman	<i>Gen-ko</i>
2.	Man	<i>Po</i>
3.	Woman	<i>Mo</i>
4.	Boy	<i>Pu</i>
5.	Girl	<i>Pu-mo</i>
6.	Child	<i>Pu-ku</i>
7.	Baby	<i>Pu-ku mar-char</i>

People...continued		
1.	Friend (Male)	<i>Trok-po</i>
2.	Friend (Female)	<i>Trok-mo</i>
3.	Enemy	<i>Dra-wo</i>
4.	Classmate	<i>Dzin-tra chik pa</i>
5.	Companion	<i>Rok-pa</i>
6.	Neighbor	<i>Kyim-tse</i>
7.	Roommate	<i>Sha-rok</i>

Appearance		Opposites	
1.	Beautiful (women)	<i>Nying-je-po</i>	Ugly <i>Dok-ngan po</i>
2.	Cute (child)	<i>Sha-tsa-po</i>	Ugly <i>Dok-ngan po</i>
3.	Handsome (men)	<i>Dzig-po</i>	Ugly <i>Dok-ngan po</i>
4.	Fat	<i>Gyak-pa</i>	Thin <i>Sha kam-po</i>
5.	Old	<i>Gen-ko</i>	Young <i>Shon-pa</i>
6.	Strong	<i>Shuk-chen-po</i>	Weak <i>Suk-po Kyo-po (body poor)</i>
7.	Tall	<i>Ring-po</i>	Short <i>Tung-tung</i>

Personality		Opposites	
1.	Brave	<i>Lo-ko chen-po</i>	Cowardly <i>Lo-ko chung-chung</i>
2.	Calm	<i>Hlō -hlō</i>	Nervous <i>Tsa-ke tsi-ke</i>
3.	Confident	<i>Deng-tsö</i>	Shy <i>Ngo-tsa chung-chung</i>
4.	Diligent	<i>Du-ri tsa-po</i>	Lazy <i>Le-lo tsa-po</i>
5.	Generous	<i>Lak-pa yang-po</i>	Greedy <i>Ser-na Tsa-po</i>
6.	Humble	<i>Nyam-chung</i>	Arrogant <i>Nga-gyal tsa-po</i>
7.	Kind	<i>Sem-pa Sang-po</i>	Mean <i>Sem nak-po</i>

Personality		Opposites	
1.	Normal	<i>Nam-Gyun</i>	Strange <i>ken-tsar</i>
2.	Patient	<i>Ko-pa chen-po</i>	Irritable <i>Lung tsa-po</i>
3.	Polite	<i>Ya-rap</i>	Rude <i>Ma-rap</i>
4.	Rich	<i>Chuk-po</i>	Poor <i>Kyo-po</i>
5.	Smart	<i>Chang-po</i>	Stupid <i>Kuk-pa</i>
6.	Trouble maker	<i>Nyo-ta so-kan</i>	Well behaved <i>Chö-pa yak-po</i>
7.	Warm	<i>Cham tse-chan</i>	Cold <i>Nang-me tsa-po</i>

Quick Start Guide: People

Sense Verbs		English	Present Tibetan	Past Tibetan	Future Tibetan	Imperative Tibetan
1.	Sight	to See	Tong	Tong	Tong	
		to Watch	Ta	Ta	Ta	
	I your mother saw did "I saw your mother." Nge kye-rang ki ah-ma la tong song I movie one watched did "I watched a movie." Nge lok-nyan shik la ta pa yin					
2.	Hearing	to Hear	Ko	Ko	Ko	
		to Listen	Nyan	Nyan	Nyan	Nyon
	I bell heard did "I heard the bell." Nge tin-tin ko song I'm radio to listening am "I listen to the radio." Nge lung-tin la nyan ki yö					
3.	Smell	to Smell	Num	Num	Num	
	Flower to scent smell do "Smell the scent of this flower." Me-tok la tri-ma num tang					
4.	Taste	to Taste	There is no word in 'spoken' Tibetan for this sense.			
	Momos flavor taste do Usually said: "Taste the flavor of these momos." Mo-mo tro-wa ta tang					
5.	Tactile Sensation	to Feel	There is no word in 'spoken' Tibetan for this sense.			
	Table that smooth is Usually said: "That table is smooth." Chok-tse de jam-po du					

People's Senses: Phrases and Questions

1.	<i>"I saw an accident today."</i>	I today car accident saw did <i>Nge te-ring mo-ta dung ka gyap pa tong song</i>
2.	<i>"Did you watch the news?"</i>	You news saw ? <i>Kye-rang sar-gyur la te pe</i>
3.	<i>"I heard there is no class today."</i>	I today class no heard did <i>Nge te-ring dzin-tra me-pa ko song</i>
4.	<i>"I listen well in class."</i>	I class in good listen do <i>Nge dzin-tra nang la yak-po nyan ki yö</i>
5.	<i>"This tea tastes strange."</i>	Tea this tastes strange does <i>Cha di tro-wa kyen-tsar du</i>

Quick Start Guide: People

Parts of the Face		
1.	Eyes	<i>mik</i>
2.	Nose	<i>Na-kung</i>
3.	Ears	<i>Ah-chok</i>
4.	Hair (<i>on head</i>)	<i>Tra</i>
5.	Lips	<i>Chu-to</i>
6.	Mouth	<i>Ka</i>
7.	Teeth	<i>So</i>

Parts of the Body		
1.	Head	<i>Go</i>
2.	Throat	<i>Mi-pa</i>
3.	Chest	<i>Tang-ko</i>
4.	Stomach	<i>Tro-ko</i>
5.	Groin	<i>To-wa</i>
6.	Back	<i>Gyap</i>
7.	Butt	<i>Kup</i>

Parts of the Body		
1.	Arm	<i>Pung-pa</i>
2.	Hand	<i>Lak-pa</i>
3.	Fingers	<i>Dzu-ku</i>
4.	Palm	<i>Lok-til</i>
5.	Legs	<i>Kang-pa</i>
6.	Foot	<i>Kang-pa</i>
7.	Toes	<i>Kang-pe dzu-ku</i>

1.	Body hair	<i>Pu</i>
2.	Blood	<i>Trak</i>
3.	Bone	<i>Rung-ko</i>
4.	Brain	<i>Le-pa</i>
5.	Heart	<i>Nying</i>
6.	Skin	<i>Pak-pa</i>
7.	Stomach	<i>To-ko</i>

Travel

Transportation		
1.	Airplane	<i>Nam-tru</i>
2.	Bicycle	<i>Kang-ka-ri</i>
3.	Bus	<i>Chi-chö lang-kor</i>
4.	Car	<i>Mo-ta</i>
5.	Motorcycle	<i>Bak-bak</i>
6.	Taxi	<i>La-kor</i>
7.	Train	<i>Me-kor</i>

Transportation		
1.	Airport	<i>Nam-tang</i>
2.	Intersection	<i>Lam-do</i>
3.	Road	<i>Lam</i>
4.	Station	<i>Bab-tsik</i>
5.	Traffic jam	<i>Mo-ta Tsang-ka teb</i>
6.	Train platform	<i>Me-kor Bab-tek</i>
7.	Trip	<i>Ta-kor</i>

Directions		
1.	Right	<i>Ye</i>
2.	Left	<i>Yon</i>
3.	Straight ahead	<i>Ka-tuk</i>
4.	Stop	<i>Kak</i>
5.	Across	<i>Pa-chok</i>
6.	Slow down	<i>Ka-le (che)</i>
7.	Go faster	<i>Gyok-po (che)</i>

Miscellaneous		
1.	Kilometer	<i>Le-war</i>
2.	Map	<i>Sa-tra</i>
3.	Passport	<i>Lak-Kyer</i>
4.	Speed	<i>Gyok-tse</i>
5.	Train/Bus Stops	<i>Kak-Tsik</i>
6.	Ticket	<i>Dzin-sho</i>
7.	Train Car	<i>Kor-gam</i>

Quick Start Guide: Restaurant

Restaurant: Staff		
1.	Owner	<i>Jin-da</i>
2.	Manager	<i>Gan-dzin</i>
3.	Waiter/Waitress	<i>Sa-kang yok-po</i>
4.	Check	<i>Ngul-dzin</i>
5.	Cook	<i>Ma-chin</i>
6.	Menu	<i>Ka-la to</i>
7.	Napkin	<i>Lak-chi</i>

Restaurant: Things		
1.	Plate	<i>Der-ma</i>
2.	Bowl	<i>Por-pa</i>
3.	Cup	<i>Kar-yol</i>
4.	Spoon	<i>Tur-ma</i>
5.	Fork	<i>Tur-ma tse-sum</i>
6.	Knife	<i>Tri</i>
7.	Chopsticks	<i>Ko-tse</i> (Chinese)

Meals		
1.	Breakfast	<i>Sho-cha</i>
2.	Lunch	<i>Nyin-kung ka-la</i>
3.	Dinner	<i>Gong-da ka-la</i>
4.	Desert	<i>Ngar-se</i>
5.	Snack	<i>Shal-tok</i>
6.		
7.		

Types of Food		
1.	Noodles	<i>Tuk-pa</i>
2.	Salad	<i>Trang-tsal</i>
3.	Soup	<i>Ku-wa</i>
4.	Buffet	<i>Na-dzom ka-la</i>
5.	Vegetarian	<i>Sha-me ka-la</i>
6.	Non-Vegetarian	<i>Sha-yö Ka-la</i>
7.	Street food	<i>Lam-ka ka-la</i>

Restaurant Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Bring / Give	<i>Kyer</i>	<i>Kyer</i>	<i>Kyer</i>	
<u>Present</u> <i>Mo-mo bring do</i> <i>"Bring me some momos."</i> <i>Mo-mo kyer sho</i>					
<u>Past</u> <i>He me to mo-mo brought</i> <i>"He brought me some momos."</i> <i>Ko nga la mo-mo kyer song</i>					
<u>Future</u> <i>He me to mo-mo bring will</i> <i>"He will bring me some momos."</i> <i>Ko nga la mo-mo kyer ya re</i>					

2.	to Drink	<i>Tung</i>	<i>Tung</i>	<i>Tung</i>	
<u>Present</u> <i>I Tibetan tea drinking am</i> <i>"I'm drinking Tibetan tea."</i> <i>Nge pö cha tung ki yö</i>					
<u>Past</u> <i>I Tibetan tea drank did</i> <i>"I drank Tibetan tea."</i> <i>Nge pö cha tung pa yin</i>					
<u>Future</u> <i>I Tibetan tea drink will</i> <i>"I will drink Tibetan tea."</i> <i>Nge pö cha tung ya yin</i>					

3.	to Eat	<i>Sa</i>	<i>Se</i>	<i>Sa</i>	
<u>Present</u> <i>I'm Tibetan food eating am</i> <i>"I'm eating Tibetan food."</i> <i>Nge pö-pe ka-la sa ki yö</i>					
<u>Past</u> <i>I Tibetan food ate did</i> <i>"I ate Tibetan food."</i> <i>Nge pö-pe ka-la se pa yin</i>					
<u>Future</u> <i>I Tibetan food eat will</i> <i>"I will eat Tibetan food."</i> <i>Nge pö-pe ka-la sa ya yin</i>					

Quick Start Guide: Restaurant

Restaurant: Phrases and Questions	
1. "Have you finished (<i>drinking</i>) breakfast?"	Breakfast drink finished are ? <i>Sho-cha tung tsar yin pe</i>
2. "Are you hungry?"	Stomach hungry is ? <i>Tro-ko tok ki du pe</i>
3. "I'm full."	I stomach done is <i>Nga tro-ko gyak song</i>
4. "Would you like some tea?"	Tea want ? <i>Cha go pe</i>
5. "Enjoy your food."	Food enjoy do please <i>She-la nye-po nang ro</i>

Meats	
1. Beef	<i>Lang-sha</i>
2. Chicken	<i>Cha-sha</i>
3. Dried meat	<i>Sha kam</i>
4. Fish	<i>Nya-sha</i>
5. Goat meat / Sheep meat	<i>Ra-sha / Lu-sha</i>
6. Pork	<i>Pak-sha</i>
7. Yak meat	<i>Yak-sha</i>

Vegetable	
1. Carrot	<i>La-puk mar-po</i>
2. Cauliflower	<i>Me-tok pe-tsal</i>
3. Greens	<i>Ngo-tsal</i>
4. Onion	<i>Tsong</i>
5. Potatoes	<i>Sho-ko</i>
6. White radish	<i>La-puk kar-po</i>
7. Tomatoes	<i>To-ma-to</i>

Fruit	
1. Apple	<i>Ku-shu</i>
2. Banana	<i>Ke-la</i>
3. Grape	<i>Gun-dum</i>
4. Lemon	<i>Lim-bu</i>
5. Mango	<i>Am</i>
6. Orange	<i>Tsa-lu-ma</i>
7. Peach	<i>Kam-bu</i>

Grains	
1. Barley	<i>Ne</i>
2. Beans	<i>Se-ma</i>
3. Corn	<i>Ma-mi lo-tok</i>
4. Nuts	<i>Tar-ka</i>
5. Rice	<i>Dre</i>
6. White Wheat	<i>To-ship</i>
7. Whole Wheat	<i>Ah-ta</i> (Hindi)

Misc.	
1. Butter	<i>Mar</i>
2. Cheese	<i>Chu-ra</i>
3. Chilies and Hot sauce	<i>Si-pen</i>
4. Eggs	<i>Go-nga</i>
5. Oil	<i>Num</i>
6. Salt	<i>Tsa</i>
7. Yogurt	<i>Sho</i>

Drinks	
1. Alcohol	<i>A-ra</i>
2. Beer	<i>Chang</i>
3. Plain tea	<i>Cha-tang</i>
4. Butter tea	<i>Pö-cha</i>
5. Juice	<i>Shing-tok ku-wa</i>
6. Milk	<i>Oh-ma</i>
7. Sweet milk tea	<i>Cha ngar-mo</i>

Quick Start Guide: Shopping

Store Staff		
1.	Manager	<i>Gan-dzin</i>
2.	Sales person	<i>Cha-la tsong kan</i>
3.	Security guard	<i>Nyen tok-pa</i>
4.	Advertisement	<i>Kyab-dra</i>
5.	Brand	<i>Tsong-tok</i>
6.	Price	<i>Rin-kung</i>
7.	Sale	<i>Kung chak-pa</i>

Stores		
1.	Book store	<i>Deb tsong kang</i>
2.	Clothing store	<i>Re-cha tsong-kang</i>
3.	Computer store	<i>Lok-le tsong-kang</i>
4.	Grocery store	<i>Ka-la na-dzom tsong-kang</i>
5.	Mall	<i>Na-dzom tsong-kang</i>
6.	Market	<i>Trom</i>
7.	Shop	<i>Tsong-kang</i>

Clothes		
1.	Belt	<i>Ke-ra</i>
2.	Coat	<i>Tö-tung</i>
3.	Man and women dress	<i>Chu-pa</i>
4.	Hat	<i>Sha-mo</i>
5.	Pants	<i>Kö-tung</i>
6.	Shirt	<i>Ngul-len</i>
7.	Shoes	<i>Ham-ko</i>

Clothes		
1.	Button	<i>Drok-ku</i>
2.	Jewelry	<i>Gyan-cha</i>
3.	Pocket	<i>Ba-ku</i>
4.	Shoulder bag	<i>Jo-la</i>
5.	Socks	<i>Kang-sup</i>
6.	Umbrella	<i>Nyi-duk</i>
7.	Zipper	<i>Tse-re</i>

Shopping Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Buy	<i>Nyo</i>	<i>Nyö</i>	<i>Nyo</i>	
<i>Tenzin phone new one buying is</i> "Tenzin is buying a phone." <i>Ten-zin ki ka-par sar-pa shik nyo ki du</i>				
2. to Go Shopping	<i>Nyo-cha (gyap)</i>	<i>Nyo-cha (gyap)</i>	<i>Nyo-cha (gyap)</i>	
<i>I Shopping place going am</i> "I'm going shopping." <i>Nga nyo-cha gyap sa dro ki yö</i>				
3. to Order	<i>Ngak</i>	<i>Ngak</i>	<i>Ngak</i>	
<i>I phone new one ordered did</i> "I ordered a new phone." <i>Nge ka-par sar-pa shik Ngak pa yin</i>				
4. to Pickup	<i>Len</i>	<i>Len</i>	<i>Len</i>	
<i>You my phone new that pickup able might do ?</i> "Can you pickup my new phone?" <i>Kye-rang ki nge ka-par sar-pa de len tub sa re pe</i>				
6. to Sell	<i>Tsong</i>	<i>Tsong</i>	<i>Tsong</i>	
<i>You Phone new that sell do ?</i> "Do you sell new phones?" <i>Kye-rang ki ka-par sar-pa de tsong ki yin pe</i>				

Quick Start Guide: Work

Jobs		
1.	Farmer	<i>Shing-pa</i>
2.	Government Official	<i>Shung ki le-che</i>
3.	Office worker	<i>Le-kung le-che-pa</i>
4.	Nomad	<i>Drok-pa</i>
5.	Secretary	<i>Trung-yik</i>
6.	Sales man	<i>Cha-la Tsong-kan</i>
7.	Shop keeper	<i>Tsong-pa</i>

Jobs		
1.	Artist	<i>Ri-mo tri-kan</i>
2.	Driver	<i>Ka-lo-wa</i>
3.	Journalist	<i>Sar-Gö-pa</i>
4.	Manager	<i>Gan-dzin</i>
5.	Mechanic	<i>Mo-ta so-kan</i>
6.	Musician	<i>Rol-yang tong-kan</i>
7.	Scientist	<i>Tsan-rik-pa</i>

Work Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Clean	<i>Tsang-ma so</i>	<i>Tsang-ma so</i>	<i>Tsang-ma so</i>	
2. to Fix	<i>So chö (gyap)</i>	<i>So chö (gyap)</i>	<i>So chö (gyap)</i>	
3. to Help	<i>Rok-pa (che)</i>	<i>Rok-pa (che)</i>	<i>Rok-pa (che)</i>	
4. to Make	<i>So</i>	<i>Sö</i>	<i>So</i>	
5. to Sell	<i>Tsong</i>	<i>Tsong</i>	<i>Tsong</i>	
6. to Show	<i>Mik-ton (tong)</i>	<i>Mik-ton (tong)</i>	<i>Mik-ton (tong)</i>	
7. to Work	<i>Le-ka (che)</i>	<i>Le-ka (che)</i>	<i>Le-ka (che)</i>	

Office

Office Staff		
1.	Boss	<i>Go-tri</i>
2.	Manager	<i>Gan-dzin</i>
3.	Secretary	<i>Trung-yik</i>
4.	Worker	<i>Le-che-pa</i>
5.	Job	<i>Le-ka</i>
6.	Work	<i>Le-ka</i>
7.	Department	<i>De-tsan</i>

Office Equipment		
1.	Copy machine	<i>Par-lok gyap-se</i>
2.	Computer	<i>Lok-le</i>
3.	Letter	<i>Yi-ke</i>
4.	Paper	<i>Shu-ku</i>
5.	Pen	<i>Nyu-ku</i>
6.	Internet	<i>Tra-gya</i>
7.	Phone	<i>Ka-par</i>

Office Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Apply for work	<i>Le-ka tsal</i>	<i>Le-ka tsal</i>	<i>Le-ka tsal</i>	
2. to Copy (photo copy)	<i>Par-lok (gyap)</i>	<i>Par-lok (gyap)</i>	<i>Par-lok (gyap)</i>	
3. to Mail	<i>Yi-ke (tang)</i>	<i>Yi-ke (tang)</i>	<i>Yi-ke (tang)</i>	
4. to Research	<i>Shib-juk che-pa</i>	<i>Kong-tsal</i>	<i>Kong-tsal</i>	
5. to Supervise	<i>Ta-tok (che)</i>	<i>Ta-tok (che)</i>	<i>Ta-tok (che)</i>	
6. to Take Notes	<i>Sin-ti (gyap)</i>	<i>Sin-ti (gyap)</i>	<i>Sin-ti (gyap)</i>	
7. to Type	<i>Dzub-non (gyap)</i>	<i>Dzub-non (gyap)</i>	<i>Dzub-non (gyap)</i>	

Quick Start Guide: School

School Staff		
1.	Principal	<i>Lob-chi</i>
2.	Teacher	<i>Ge-gan</i>
3.	Student	<i>Lob-tuk</i>
4.	Classmate	<i>Dzin-tra chik-pa</i>
5.	Chalk	<i>Sa-nyuk</i>
6.	Eraser	<i>Sup-ze</i>
7.	Blackboard	<i>Nak-pang</i>

Books		
1.	Note book	<i>Tri-deb</i>
2.	School book	<i>Lob-deb</i>
3.	Story book	<i>Trung-deb</i>
4.	Document	<i>Yik-cha</i>
5.	Dictionary	<i>Tsik-dzö</i>
6.	Magazine	<i>Dö-deb</i>
7.	News paper	<i>Tsak-par</i>

School Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Listen	<i>Nyan</i>	<i>Nyan</i>	<i>Nyan</i>	
2.	to Memorize	<i>Lo-la-sin</i>	<i>Lo-la-sin</i>	<i>Lo-la-sin</i>	
3.	to Read	<i>Lok</i>	<i>Lok</i>	<i>Lok</i>	
4.	to Review	<i>Kyar-jong (che)</i>	<i>Kyar-jong (che)</i>	<i>Kyar-jong (che)</i>	
5.	to Say	<i>Lab</i>	<i>Lab</i>	<i>Lab</i>	
6.	to Study	<i>Lob-jong (che)</i>	<i>Lob-jong (che)</i>	<i>Lob-jong (che)</i>	
7.	to Write	<i>Ti</i>	<i>Ti</i>	<i>Ti</i>	

Home

House Rooms		
1.	Basement	<i>Ok-kang</i>
2.	Bath room	<i>Tru-kang</i>
3.	Bed room	<i>Nyal-kang</i>
4.	Dining room	<i>Ka-la sa-sa</i>
5.	Kitchen	<i>Tab-tsang</i>
6.	Living room	<i>Dö-kang</i>
7.	Yard	<i>Chak-ri</i>

Parts of a Room		
1.	Beam	<i>Dung-ma</i>
2.	Ceiling	<i>Nam-chal</i>
3.	Door	<i>Go</i>
4.	Floor	<i>Sha-la</i>
5.	Roof	<i>Tok</i>
6.	Wall	<i>Tsik-pa</i>
7.	Window	<i>Gi-kung</i>

Bathroom Items		
1.	Hair brush	<i>Tra-she</i>
2.	Razor	<i>Tra-tri</i>
3.	Soap	<i>Yi-tsi</i>
4.	Toilet	<i>Sang-chö</i>
5.	Tooth brush	<i>So-tru</i>
6.	Tooth paste	<i>So-man</i>
7.	Towel	<i>Ah-chor</i>

Bedroom Items		
1.	Bed	<i>Nyal-ti</i>
2.	Bed Sheet	<i>Dan-keb</i>
3.	Blanket	<i>Nyal-che</i>
4.	Dresser	<i>Tuk-lok luk-sa</i>
5.	Mattress	<i>Nyal-dan</i>
6.	Pillow	<i>Nge-go</i>
7.	Shelves	<i>Pang-ti</i>

Quick Start Guide: Home

Bathroom Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Brush hair	<i>Tra-she gyap</i>	<i>Tra-she</i>	<i>Tra-she</i>	
2. to Brush teeth	<i>So-tru</i>	<i>So-tru</i>	<i>So-tru</i>	
3. to Clip nails	<i>Sen-mo tup</i>	<i>Sen-mo tup</i>	<i>Sen-mo tup</i>	
4. to Dry off	<i>Lak-pa chi</i>	<i>Lak-pa chi</i>	<i>Lak-pa chi</i>	
5. to Put on makeup	<i>Nam-pa so</i>	<i>Nam-pa so</i>	<i>Nam-pa so</i>	
6. to Shave	<i>Bar</i>	<i>Bar</i>	<i>Bar</i>	
7. to Wash	<i>Tu</i>	<i>Tu</i>	<i>Tu</i>	

Bedroom Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Dream	<i>Nyi-lam (tang)</i>	<i>Nyi-lam (tang)</i>	<i>Nyi-lam (tang)</i>	
2. to Go to Sleep	<i>Nyal-sa-do</i>	<i>Nyal-sa-chin</i>	<i>Nyal-sa-do</i>	
3. to Rest	<i>Nyal-so (gyap)</i>	<i>Nyal-so (gyap)</i>	<i>Nyal-so (gyap)</i>	
4. to Sleep	<i>Nyal</i>	<i>Nyal</i>	<i>Nyal</i>	
5. to snore	<i>Ngur pa (che)</i>	<i>Ngur pa (che)</i>	<i>Ngur pa (che)</i>	
6. to Wake up	<i>Nyi-se</i>	<i>Nyi-se</i>	<i>Nyi-se</i>	
7.				

Kitchen

Kitchen Appliances	
1. Chair	<i>Kup-kya</i>
2. Cupboard	<i>Por-pa shak-sa</i>
3. Dishwasher	<i>Nö-che tru-se</i>
4. Refrigerator	<i>Chak-gam</i>
5. Sink	<i>Tru-shong</i>
6. Stove	<i>Tab-ka</i>
7. Table	<i>Chok-tse</i>

Kitchen Items	
1. Chopping knife	<i>Tub-ti</i>
2. Pan	<i>Tsal-long</i>
3. Pot	<i>Ha-yang</i>
4. Spatula	<i>Leb-kyok</i>
5. Steaming Kettle	<i>Mo-tsek</i>
6. Tea kettle	<i>Kok-der</i>
7. Thermos	<i>Sa-tam</i>

Cooking Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Boil	<i>Kol</i>	<i>Kol</i>	<i>Kol</i>	
2. to Cook / Make	<i>So</i>	<i>Sö</i>	<i>So</i>	
3. to Deep fry	<i>Num se (tang)</i>	<i>Num se (tang)</i>	<i>Num se (tang)</i>	
4. to Finish	<i>Tsar (che)</i>	<i>Tsar (che)</i>	<i>Tsar (che)</i>	
5. to Fry	<i>Ngö-sek (tang)</i>	<i>Ngö-sek (tang)</i>	<i>Ngö-sek (tang)</i>	
6. to Prepare	<i>Tra-tri (che)</i>	<i>Tra-tri (che)</i>	<i>Tra-tri (che)</i>	
7. to Steam	<i>Lang-tsö (gyap)</i>	<i>Lang-tsö (gyap)</i>	<i>Lang-tsö (gyap)</i>	

Quick Start Guide: Kitchen

Preparing Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Bring	<i>Tsur-kyer</i>	<i>Tsur-kyer</i>	<i>Tsur-kyer</i>	
2. to Chop/Cut	<i>Tub</i>	<i>Tub</i>	<i>Tub</i>	
3. to Knead	<i>Dzi</i>	<i>Dzi</i>	<i>Dzi</i>	
4. to Peal	<i>Shö</i>	<i>Shö</i>	<i>Shö</i>	
5. to Pour	<i>Luk</i>	<i>Luk</i>	<i>Luk</i>	
6. to Stir	<i>Truk</i>	<i>Truk</i>	<i>Truk</i>	
7. to Take	<i>Par-kyer</i>	<i>Par-kyer</i>	<i>Par-kyer</i>	

Buddhism

Monastery Places	
1. Debate grounds	<i>Chö-ra</i>
2. Gathering (puja) hall	<i>Du-kang</i>
3. Housing group	<i>Kang-tsan</i>
4. Protector room	<i>Gon-kan</i>
5. Monks rooms	<i>Tra-sha</i>
6. Retreat house	<i>Tsam-kang</i>
7. Temple	<i>Hla-kang</i>

Temple Items	
1. Altar	<i>Chö-sham</i>
2. Butter sculptures	<i>Mar-tson chö-pa</i>
3. Cloth scroll painting	<i>Tang-ka</i>
4. Mandala	<i>Kyil-kor</i>
5. Offerings	<i>Chö-pa</i>
6. Statue	<i>Ku</i>
7. Throne	<i>Shuk-ti</i>

Monastery Staff	
1. Abbot	<i>Kan-po</i>
2. Chant master	<i>U-dze</i>
3. Disciplinarian	<i>Ge-ko</i>
4. Office manager	<i>Chak-dzö</i>
5. Monk	<i>Tra-pa</i>
6. Nun	<i>Ah-ne</i>
7. Lay person	<i>Ah-wo-mi-nak</i>

Buddhist Titles	
1. Dalai Lama	<i>Kyab-gon rin-po-che</i>
2. Leader Gelug School	<i>Gan-dan ti-pa</i>
3. Oracle	<i>Ku-ten</i>
4. Geshe (Scholar)	<i>Ge-she</i>
5. Rinpoche (Reincarnate)	<i>Trul-ku</i>
6. Lama (teacher)	<i>La-ma</i>
7. Yogi	<i>Nal-jor-pa</i>

Buddhist Beings	
1. Bodhisattva	<i>Chang-chup Sem-pa</i>
2. Buddha	<i>Sang-gye</i>
3. Dakini	<i>Ka-do-ma</i>
4. Deity	<i>Yi-tam</i>
5. Naga	<i>Lu</i>
6. Protector	<i>Sung-ma</i>
7. Harmful spirit	<i>Jung-po</i>

Tibetan Buddhist Schools	
1. Bon	<i>Bön</i>
2. Gelug	<i>Ge-lug</i>
3. Kagyu	<i>Ka-gyu</i>
4. Nying	<i>Nying-ma</i>
5. Sakya	<i>Sa-kya</i>
6.	
7.	

Quick Start Guide: Buddhism

Buddhist Items		
1.	Butter lamps	<i>Chö-me</i>
2.	Incense	<i>Pö</i>
3.	Mala	<i>Treng-wa</i>
4.	Mantra	<i>Sung-ngak</i>
5.	Offering scarf	<i>Ka-tak</i>
6.	Prayer wheel	<i>Kor-lo</i>
7.	Statue	<i>Ku</i>

Buddhist Items...Continued		
1.	Bell	<i>Tril-bu</i>
2.	Cymbals	<i>Sil-nyan</i>
3.	Vajra	<i>Dor-je</i>
4.	Hand drum	<i>Da-ma-ru</i>
5.	Ritual offering cakes	<i>Tor-ma</i>
6.	Meditation cushion	<i>Dan</i>
7.	Ritual dagger	<i>Pur-pa</i>

Buddhism Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Chant	<i>Dön-pa dön</i>	<i>Dön-pa dön</i>	<i>Dön-pa dön</i>	
2. to Gain merit	<i>Ge-wa drup</i>	<i>Ge-wa drup</i>	<i>Ge-wa drup</i>	
3. to Make offering	<i>Yön-chob-pul</i>	<i>Yön-chob-pul</i>	<i>Yön-chob-pul</i>	
4. to Pray	<i>Tsok tsok</i>	<i>Tsok tsok</i>	<i>Tsok tsok</i>	
5. to Prostrate	<i>Chak-tsal</i>	<i>Chak-tsal</i>	<i>Chak-tsal</i>	
6. to Recite mantras	<i>Suk-ngak dön</i>	<i>Suk-ngak dön</i>	<i>Suk-ngak dön</i>	
7. to Walk kora	<i>Kor-ra (gyap)</i>	<i>Kor-ra (gyap)</i>	<i>Kor-ra (gyap)</i>	

Buddhism: Phrases and Questions	
1. "Let's offer offering scarves to the deities."	We deity to scarve do <i>Nga-tsö yi-tam la ka-tak tong tong</i>
2. "That statue of the Buddha is beautiful."	Buddha statue that beautiful is <i>Sang-gye ku de nying-je-po du</i>
3. "When does puja begin?"	When puja (verb) will be <i>Ka-tu tsok tsok ki re</i>
4. "Are you going to offer some butter candles?"	You Butter lamp offer to will ? <i>Kye-rang ki chö-me pul ya yin pe</i>
5. "Let's make a donation to the monastery."	We Monastery to Donation offer <i>Nga-tsö Gon-pa la Shal-deb pul</i>

Nature

Plants		
1.	Tree	<i>Shing-dong</i>
2.	Bush	<i>Shing-tran</i>
3.	Grass	<i>Tsa</i>
4.	Flower	<i>Me-tok</i>
5.	Leaf	<i>Lo-ma</i>
6.	Branch	<i>Yal-ka</i>
7.	Root	<i>Tsa-wa</i>

Animals		
1.	Bear	<i>Tom</i>
2.	Cat	<i>Shi-mi</i>
3.	Dog	<i>Kyi</i>
4.	Goat	<i>Ra</i>
5.	Horse	<i>Ta</i>
6.	Mouse	<i>Tsi-tsi</i>
7.	Sheep	<i>Luk</i>

Quick Start Guide: Grammar

Some Useful Postpositions		Opposites	
Above	<i>Tok-la</i>	Below	<i>Ok-la</i>
Before	<i>Ngon-la</i>	After	<i>Je-la</i>
In between	<i>Par-la</i>	In the middle	<i>Kyil-la</i>
In front of	<i>Dun-la</i>	Behind	<i>Gyap-la</i>
In / inside	<i>Nang-la</i>	Out / Outside	<i>Chi-la also Chi-lo</i>
Near	<i>Ta-nye-po</i>	Far	<i>Ta-ring-po</i>
On	<i>Kang-la</i>	Under	<i>Ok-la</i>

Conjunctions and Connectives	
Also	<i>Yang</i>
And	<i>Tang</i>
At / Too / For	<i>La</i>
Because	<i>Kang-yin-ser-na</i>
But	<i>Yin-na-yang</i>
Or	<i>Yang-na</i>
So / And	<i>Ah-ne</i>
Then	<i>Te-ne</i>

Particles	
A / An	<i>Chik</i>
During / While / At that time	<i>Kab-su</i>
During / While / At that time	<i>Dü</i>
From / By way of / After	<i>Ne</i>
If	<i>Na</i>
Places emphasis on its object.	<i>Ni</i>
To	<i>Par</i>

Questions

Question Words							
What	<i>Ka-re</i>	Where	<i>Ka-wa</i>	Who	<i>Su</i>	Why	<i>Ka-re-che-ne</i>
When	<i>Ka-dü</i>	Which	<i>Ka-ki</i>	Whose	<i>Su-i</i>	How	<i>Kon-des</i>

❖ Question particles

- **Pe** - creates a question when placed at the end of a sentence.
May also be pronounced - **We / Ge / Nge**
- **Yin-pa** - This particle can be used with question words in sentences.
“Where are you from?” / **Kye-rang ka-ne yin-pa**

Quick Start Guide: Grammar

Numbers

English	Tibetan	English	Tibetan	English	Tibetan
0	<i>Le-kor</i>	10	<i>Chu</i>	20	<i>Nyi-shu</i>
1	<i>Chik</i>	11	<i>Chu-chik</i>	30	<i>Sum-chu</i>
2	<i>Nyi</i>	12	<i>Chu-ni</i>	40	<i>Shib-chu</i>
3	<i>Sum</i>	13	<i>Chu-sum</i>	50	<i>Ngab-chu</i>
4	<i>Shi</i>	14	<i>Chup-shi</i>	60	<i>Truk-chu</i>
5	<i>Nga</i>	15	<i>Chu-nga</i>	70	<i>Dun-chu</i>
6	<i>Truk</i>	16	<i>Chu-truk</i>	80	<i>Gye-chu</i>
7	<i>Dun</i>	17	<i>Chup-dun</i>	90	<i>Gu-chu</i>
8	<i>Gye</i>	18	<i>Chob-gye</i>		
9	<i>Gu</i>	19	<i>Chu-gu</i>		

Ordinal Numbers

1 st	2 nd	3 rd	4 th	5 th	6 th	7 th	8 th
<i>Tang-po</i>	<i>Nyi-pa</i>	<i>Sum-pa</i>	<i>Shi-pa</i>	<i>Nga-pa</i>	<i>Truk-pa</i>	<i>Dun-pa</i>	<i>Gye-pa</i>

Only the first ordinal number '**Tang**' is followed by a '**Po**' the rest of the numbers are all followed by '**Pa**'

Multiplicative Numbers

1 st - time	2 nd - time	3 rd - time	4 th - time	5 th - time
<i>Teng-tang-po</i>	<i>Teng-nyi-pa</i>	<i>Teng-sum-pa</i>	<i>Teng-shi-pa</i>	<i>Teng-nga-pa</i>

Floors of a Building

1 st floor	2 nd floor	3 rd floor
<i>Tok-che tang-po</i>	<i>Tok-che nyi-pa</i>	<i>Tok-che sum-pa</i>

One Among Others

1 of 5
<i>Nga nang-ne tang-po</i>

Quick Start Guide: Grammar

Time	
Hour	<i>Chu-tsö</i>
Minute	<i>Kar-ma</i>
Second	<i>Kar-cha</i>
Parts of the Day	
Morning	<i>Sho-ge</i>
Afternoon	<i>Nyin-kung gyab la</i>
Evening	<i>Gong-ta</i>
Today	<i>Te-ring</i>
Yesterday	<i>Ka-sang</i>
Day before yesterday	<i>Ke-nying-pa</i>
Tomorrow	<i>Sang-nyin</i>
Day after tomorrow	<i>Nang-nyin</i>

Time Expressions	
Sometimes	<i>Tsam-tsam</i>
Every / Always	<i>Tak-pa-re-shin</i>
Never	<i>Tsa-wa ne</i>
Every time	<i>Ka-dü yin na yang</i>
Soon	<i>Gyok-po</i>
After	<i>Je-la</i>
Before	<i>Ngon-la</i>
Long ago	<i>Ngon-ma</i>
Early	<i>Nga-po</i>
Late	<i>Chi-po</i>
While	<i>Ring</i>
During	<i>Kab-su / Dū</i>

Telling Time		
4:00 - <i>Chu-tsö shi pa</i>		4:40 - <i>Chu-tsö shi tang kar-ma shi chu</i>
4 hours	<i>Chu-tsö shi</i>	
4:00	<i>Chu-tsö shi pa</i>	
At 4:00	<i>Chu-tsö shi pa la</i>	
It takes = Gor	<i>"It takes one hour to get to Lhasa."</i>	<i>Lhasa to arrive to hour one takes does</i> <i>Hla-sa la leb ya chu-tsö chik gor ki re</i>

Days of the Week	
Monday	<i>sa Da-wa (sa = day)</i>
Tuesday	<i>sa Mik-mar</i>
Wednesday	<i>sa Hlak-pa</i>
Thursday	<i>sa Pur-pu</i>
Friday	<i>sa Pa-sang</i>
Saturday	<i>sa Pen-pa</i>
Sunday	<i>sa Nyi-ma</i>

Calendar	
Year	<i>Lo</i>
Month	<i>Da-wa</i>
Week	<i>Dun-tak</i>
Day	<i>Nyi-ma</i>
the Date	<i>Tse-pa</i>
Holiday	<i>Kung-sing</i>
Tibetan New Year	<i>Lo-sar</i>

Quick Start Guide: Grammar

Useful Words		
English	Tibetan	
About	Kor-la	<i>Your family about say</i> "Tell me about your family." Kye-rang ki nang-mi kor-la she-tang
Almost	Trab	<i>Ball that in enter almost did</i> "The ball almost went in." Po-lo de nang-la dzul trab che song
Become	Chak	<i>Weather hot became did</i> "It became hot." Nam-shi tsa-po chak song
Bring	Kyer	<i>I to momo bring do</i> "Bring me some momos." Nga la mo-mo kyer sho
Take		<i>You book one take do</i> "Take a book with you." Kye-rang ki deb chik kyer sho
Change	Gyur	<i>He thinking changed did</i> "He changed his mind." Kö sem-pa gyur sha
to Finish	Tsar	<i>He tea drink finished</i> "He's finished drinking tea." Ko cha tung tsar song
Improve	Yar-gye	<i>Your Tibetan improve going is</i> "Your Tibetan is improving." Kye-rang ki pö ke yang gye dro sha
Invited	Ke (tang)	<i>He I food to say said</i> "He invited me for food." Kö nga ka-la la ke tang song
Is it so?	Re ma-re	"Is it or is it not?" / "What do you think?"
Maybe	Chik-che-na	<i>Maybe he Delhi to going is</i> "He might go to Delhi?" Chik-che-na ko di-li la dro ki re
Must	Yin-chik min-chik	<i>I must Tibet to go want</i> "I must go to Tibet." Nga yin-chik min-chik pö la dro go
Need	Go-yö	<i>I to tea need</i> "I need some tea." Nga la cha go yö
Reason	Gyu-tsan	<i>What is the reason you need to come.</i> <i>You come want? reason what is</i> Kye-rang yong go pe gyu tsan ka-re re
Time to	Ren	<i>Food eat time is</i> "Now, it's time to eat." Ka-la sa ren song
Very	She-tak	<i>Momos this tasty very are</i> "These momos are very delicious." Mo-mo de shim-po she-tak du
Want	Go	<i>I to tea want</i> "I want some tea." Nga la cha go
Wish	Re-wa	<i>I to tea wish have</i> "I wish I had some tea." Nga la cha re-wa yö

Quick Start Guide: Grammar

Useful Phrases		
	You go ready are ?	"Are you ready to go?" Kye-rang dro cho-cho yin pe
	Careful do	"Be careful." Sab-sab che (also said when friends are departing)
	Heart worry not do	"Don't worry." Sem-tel ma-che
	He Trouble maker is	"He's a trouble maker." Ko nyo-ta so-ken re
	That Tibetan in how say do	"How do you say that in Tibetan." De pö-ke nang la ka-des lab ki re
	I time 10:00 at Laying down do	"I go to bed at 10:00." Nga chu-tsö chu pa la nyal ki yö
	I time 6:00 at arise do	"I wake up at 6:00." Nga chu-tsö tuk pa la lang ki yö
	Tea drink from I come will	"I'll come after having tea." Cha tung ne nga yong ya yin
	That correct is ?	"Is this/that correct?" De dik du pe
	Difference not	"Makes no difference." Kye-par me
	Manage not do	"Mind your own business." Chu to ma che
	Nothing doing not is	"No problem." Ke che ki ma re
	Sorry, I early am	"Sorry I'm early." Gong-tak, nga ta sha
	Sorry, I Behind moment am	"Sorry I'm late." Gong-tak, Nga chi-po cha song
	You most interesting food what is	"What's your favorite food?" Kye-rang nang-wa do-shö ka-la ka-re re

Clauses, Phrases and Modifying Words

Forgot ____.	____ Tran-pa je sha	My book remember forgot did "I forgot my book." Nge deb tran-pa je sha
Is it O.K. If I ____.	____ Na drik ki re pe	Stay if O.K. is ? "Is it O.K. if I stay?" De na drik ki re pe
__ supposed to be ____.	Yin gö	"Chili is supposed to be hot." Chili that mouth hot supposed to be Se-pan ni ka tsa-po yin gö ki re

Quick Start Guide: Grammar

Common Opposites		Opposites	
1. Big	<i>Chen-po</i>	Small / Little	<i>Chung-chung</i>
2. Cheap	<i>Ke-po</i>	Expensive	<i>Kong chen-po</i>
3. Clean	<i>Tsang-ma</i>	Dirty	<i>Tsok-pa</i>
4. Down	<i>Mar</i>	Up	<i>Yar</i>
6. Easy	<i>Le-la-po</i>	Difficult / Hard	<i>Ka-le-kak-po</i>
7. Far	<i>Ta-ring-po</i>	Near / Close	<i>Ta-nye-po</i>
8. Fast	<i>Gyok-po</i>	Slow	<i>Ka-le</i>
9. Full	<i>Kang</i>	Empty	<i>Tong-pa</i>
10. Good	<i>Yak-po</i>	Bad	<i>Duk-cha</i>
11. Heavy	<i>Jik-ko tsa-po</i>	Light	<i>Yang-po</i>
12. High	<i>To-po</i>	Low	<i>Ma-po</i>
13. Hot	<i>Tsa-po</i>	Cold	<i>Tang-mo</i>
14. Inside	<i>Nang-lo</i>	Outside	<i>Chi-lo</i>
15. Light	<i>Sal-po</i>	Dark	<i>Nak-kung</i>
16. Loud	<i>Ke chen-po</i>	Soft	<i>Ke chung-chung</i>
17. Many	<i>Mang-po</i>	Few	<i>Nyung-nyung</i>
18. New	<i>Sar-po</i>	Old	<i>Nying-pa</i>
19. Right	<i>Dik</i>	Wrong	<i>Nor</i>
20. Safe	<i>Tan-po</i>	Dangerous	<i>Nyen-ka chen-po</i>
21. Same	<i>Chik-pa</i>	Different	<i>Ka-ka</i>
22. Single	<i>Chik-po</i>	Married	<i>Chang-sa gyap tsar-kan</i>
23. Soft	<i>Jam-po</i>	Hard	<i>Tak-po</i>
24. True / Real	<i>Ngö-ne</i>	False / Fake	<i>Dzu-ma</i>
25. Wet	<i>Lön-pa</i>	Dry	<i>Kam-po</i>
Common Adjectives		Opposites	
1. Best	<i>Yak-shö</i>	Worst	<i>Duk-shö</i>
2. Biggest	<i>Chen shö</i>	Smallest	<i>Chung-shö</i>
3. Fancy	<i>Yin-dok ka-po</i>	Basic	<i>Kyu-ma</i>
4. Interesting	<i>Nang-wa do-po</i>	Boring	<i>Nyop-do</i>
5. Similar	<i>Da-po</i>	Different	<i>Ka-ka</i>
6. Simple	<i>Tab de-po</i>	Complex	<i>Nyo-ta tsa-po</i>
7. Special	<i>Mik-sal</i>	Common	<i>Chi-tang</i>
Common Adverbs		Opposites	
1. Calmly	<i>Shi-de tok-che-ne</i>	Nervously	<i>She-nang che-ne</i>
2. Easily	<i>Le-la-po che-ne</i>	Difficultly	<i>Ka-le kak-po che-ne</i>
3. Loudly	<i>Ke chen-po che-ne</i>	Quietly	<i>Jam tin-tin che-ne</i>
4. Happily	<i>Kyi-po che-ne</i>	Sadly	<i>Sem kyo-po che-ne</i>
5. Slow	<i>Ka-le</i>	Fast	<i>Gyuk-po</i>
6. Slowly	<i>Ka-le che-ne</i>	Quickly	<i>Gyok-po che-ne</i>
7. Well	<i>Yak-po tok-ne</i>	Poorly	<i>Duk-cha che-ne</i>

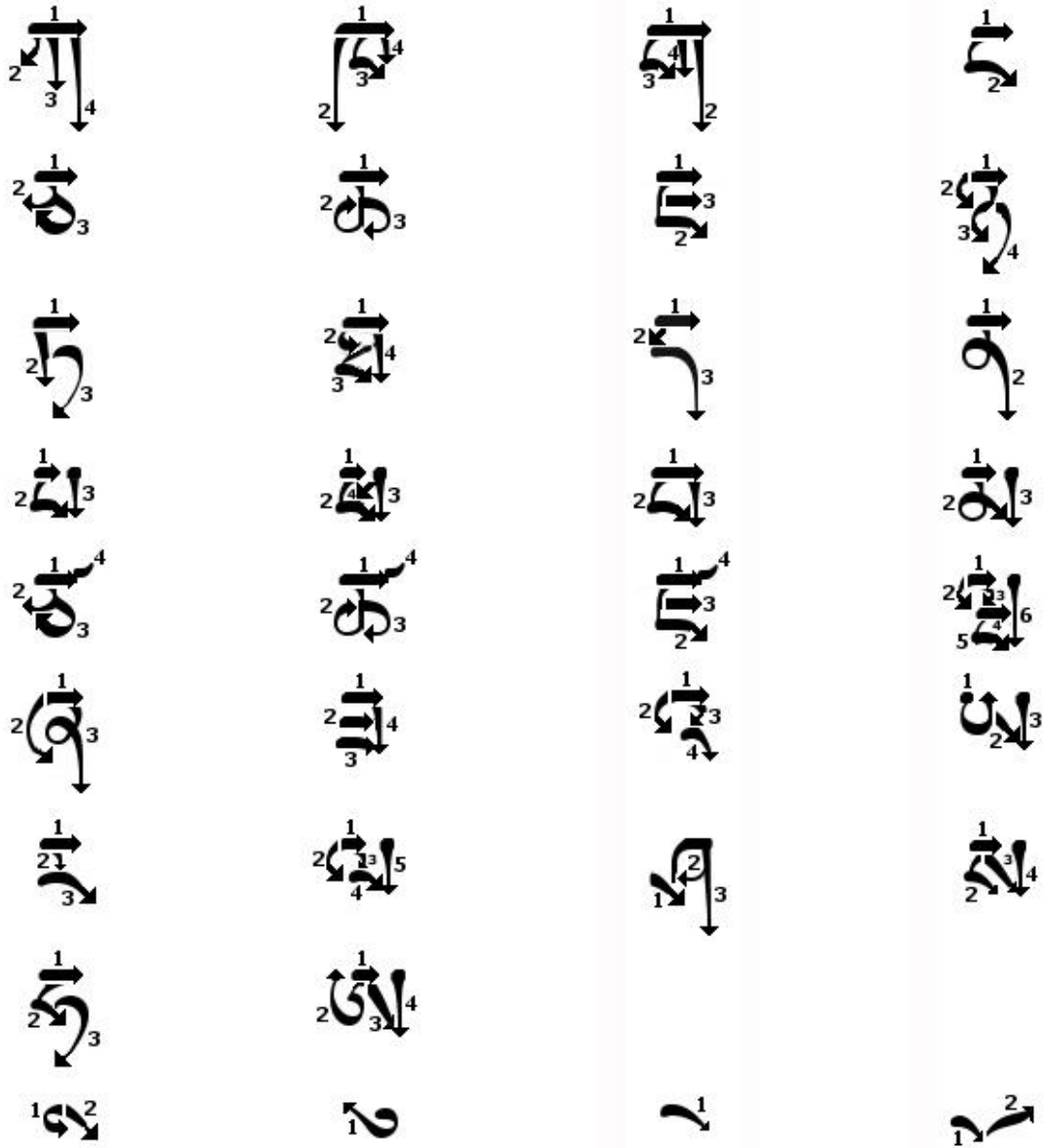
Spoken Tibetan Basics

A Spoken Tibetan Language Primer

A no-nonsense approach to learning spoken Tibetan

Ngarampa Sangye Tsultrim / Venerable Tenzin Tharpa

Writing the Alphabet

The above graphic was originally from: *A Basic Grammar of Modern Spoken Tibetan*.
Tashi, 1990. Dharamsala: Library of Tibetan Works and Archives.

The 30 Consonants

	Column 1 Masculine High short tone	Column 2 Neutral High aspirated tone	Column 3 Feminine Low aspirated tone	Column 4 Very Feminine Low tone
Row 1	ཀ་ Ka	ཁ་ Kha	ག་ Kha (Ga)*	ང་ Nga
Row 2	ཅ་ Cha	ཆ་ Chha	ཇ་ Cha (Ja)*	ཉ་ Nya
Row 3	ཏ་ Ta	ཐ་ Tha	ཌ་ Tha (Da)*	ཎ་ Na
Row 4	པ་ Pa	ཕ་ Pha	བ་ Pha (Ba)*	མ་ Ma
Row 5	ཅ་ Tsa	ཆ་ Tsha	ཇ་ Dza	མ་ Wa

All Feminine				
Row 6	ཞ་ <u>Sha</u> Throat tones Low tone	ཟ་ <u>Sa</u> Low tone	འ་ <u>Ah</u> Low tone	ཡ་ <u>Ya</u> Low tone
Row 7	ར་ <u>Ra</u> Low tone	ལ་ <u>La</u> Low tone	ཤ་ <u>Sha</u> High tone	ས་ <u>Sa</u> High tone
Row 8	ཧ་ <u>Ha</u> High aspirated tone	ཨ་ <u>Ah</u> High tone		

* The tones of 3rd column letters on rows 1-6 are modified when a superscribed letter is added on top or a prefix letter is added in front of the root letter.

+ག་

The 4 Vowels

Vowels Pronunciation Chart

Vowel	Name	Pronunciation
- i	ཀི་ཀུ་ / Ki-ku	As in the word - Tree
- u	ཤ་ཁ་ཀུ་ / Shab-kyu	As in the word – Shoe
- e	འགྲེང་པོ་ / Deng-po	As in the word – Day
- o	ན་རོ་ / Na-ro	As in the word – Row
All consonants begin with an inherent 'A' vowel sound, as in the word – Father or star These four vowels change the 'A' sounds in consonants into the other four vowel sounds.		

Vowel Pronunciation Exercise - 1

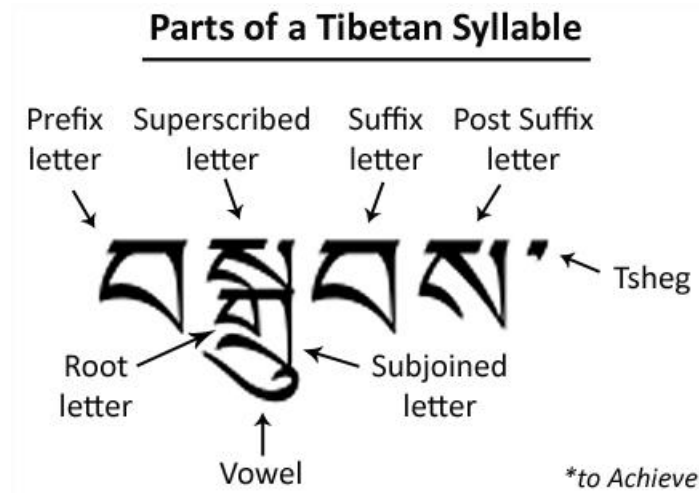
Recite the following exercise below with each letter of the alphabet rotating through the four vowels.

	 Ki-ku	 Shab-kyu	 Deng-po	 Na-ro
ཀ་	Say: Ka + Ki-ku = Ki	Ka + Shab-kyu = Ku	Ka + Deng-po = Ke	Ka + Na-ro = Ko
ཁ་	Say: Kha + Ki-ku = Khi	Kha + Shab-kyu = Khu	Kha + Deng-po = Khe	Kha + Na-ro = Kho
ག་	Say: Gha + Ki-ku = Ghi	Gha + Shab-kyu = Ghu	Gha + Deng-po = Ghe	Gha + Na-ro = Gho
ང་	Say: Nga + Ki-ku = Ngi	Nga + Shab-kyu = Ngu	Nga + Deng-po = Nge	Nga + Na-ro = Ngo

Vowel Pronunciation Exercise - 2		Say in twos
ཀི་ ཀུ་	ཀེ་ ཀོ་	Say: Ki + ku / Ke + ko
ཁི་ ཁུ་	ཁེ་ ཁོ་	Say: Khi + Khu / Khe + Kho
གི་ གུ་	གེ་ གོ་	Say: Ghi + Ghu / Ghe + Gho
ངི་ ཇུ་	ངེ་ ཇོ་	Say: Ngi + Ngu / Nge + Ngo

Continue both of these exercises with all the letters in the alphabet

The Tibetan Syllable

A Tibetan syllable can consist of anywhere between one to seven letters.

Parts of the Tibetan Syllable

- 1) Prefix letter / འཇུག་ – Prefix letters are always silent.
- 2) Superscribed letter / རྒྱལ་ – Superscribed letters modify the root letter.
- 3) Suffix letter / རྒྱལ་ – adds a consonant sound only to the root letter, no vowel sound.
Suffix letters usually have a very short consonant sound or glottal stop, sometimes almost silent.
- 4) Post Suffix letter / རྒྱལ་ – Post suffix letters are silent.
- 5) Root letter / རྒྱལ་ – the main letter of a syllable.

Finding the Root letter

- The Root letter is the only letter that can be stacked or built upon.
- The Root letter is usually the letter that has a vowel sign.

When there is neither stacked nor vowel signs

- In two letter syllables the Root is usually the first letter.
- In three or four letter syllables the Root is usually the second letter.

- 6) Subjoined letter / རྒྱལ་ – Subjoined letters modify the root letter.
- 7) Vowel letter / རྒྱལ་ – changes the 'A' sound of consonants into the other vowels sounds.
- 8) Tsheg / འཇུག་ – Tshegs are used to separate syllables, words and sentences.

Introduction to Spelling

About Spelling

The very first thing to master in studying Tibetan is learning to spell properly with Tibetan letters. It is vital to your proper pronunciation of words.

Spelling out-loud in Tibetan

Spelling out-loud is almost an art-form in Tibetan, truly fascinating. No other language has such a unique grammatical style and tradition of spelling as in Tibetan.

Why do Tibetan words have so many silent letters?

It's told that originally all the letters in words were pronounced, but later were abandoned. Some Tibetan scholars say that the silent letters can still be heard subtly by high speaking people. Nowadays silent letters help to differentiate the spelling between similar words.

Don't just learn new words; learn the spelling of new words...all new words.

In conversations, when someone gives you a new word, immediately ask for the spelling. This is a common request even among Tibetans. Remember it clearly and write it down. Without knowing the spelling, your pronunciation of the word will deteriorate and become unrecognizable to others.

Spelling is very challenging to master.

Without a doubt spelling Tibetan words is challenging at the beginning, but it does become easier and eventually even fun. I've never heard of a language that when native speakers are around the dinner table having a simple conversation, they need to clarify words by spelling them to one another. Of course this is due to all of their different dialects being thrown together as refugees living in India. So don't fight it, dig in and quickly become a good speller.

Reading and Spelling in Tibetan

Because of the unique stacked structure of Tibetan script, reading and spelling also has to be unique.

Reading in Tibetan

Letters are read from left to right while also reading from top to bottom.

Spelling in Tibetan

Spelling is done aloud, starting with the first letter with each additional letter modifying the pronunciation further.

Reading and spelling order

Superscribed Letters

❖ The 3 types of superscribed (*head*) letters

Superscribed letters rarely modify tone, and only change the tone of some 3rd and 4th column letters.

1. Ra – go / ར་མགོ་
2. La – go / ལ་མགོ་
3. Sa – go / ས་མགོ་

1. The 12 Ra-gos / ར་མགོ་བརྒྱུ་གཉི་ནི་

ར་	ལ་	ད་	ན་	ཏ་	ད་	ན་	བ་	མ་
<u>Ga</u>		<u>Ja</u>			<u>Da</u>		<u>Ba</u>	
ར་	ལ་							
<u>Dza</u>								

Spelling

ར་	Ra	First letter
+ ར་	+ Ka	Root letter
+ ཏ་	+ Tak	Joining Syllable
= ར་	= Ka	Final tone

The joining syllable 'Tak' is only used to facilitate spelling.

2. The 10 La-gos / ལ་མགོ་བརྒྱུ་གཉི་

ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་
<u>Ga</u>			<u>Ja</u>		<u>Da</u>		<u>Ba</u>		<u>Lha</u>

Spelling

ལ་	La	First letter
+ ར་	+ Ka	Root letter
+ ཏ་	+ Tak	Joining Syllable
= ར་	= Ka	Final tone

3. The 11 Sa-gos / ས་མགོ་བརྒྱུ་གཉི་

ས་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་	ལ་
<u>Ga</u>			<u>Ja</u>		<u>Da</u>		<u>Ba</u>		<u>Dza</u>

Spelling

ས་	Sa	First letter
+ ར་	+ Ka	Root letter
+ ཏ་	+ Tak	Joining Syllable
= ར་	= Ka	Final tone

The Superscribed letters do not need to be memorized.

The tones of 3rd column letters on rows 1-6 are modified when:

A superscribed letter is added on top
or a prefix letter is added in front of the letter.

The tones of 4th column letters on rows 1-6 are modified when:

A superscribed letter is added on top.
These become high unaspirated sounds.

+ ར་
ར་

Subjoined Letters

❖ The 4 types of subjoined letters

1. Ya-ta / ཡ་བཏགས་
2. Ra-ta / ར་བཏགས་
3. La-ta / ལ་བཏགས་
4. Wa-sur / ཨ་བཏགས་

1. The 7 Ya-tas / ཡ་བཏགས་བདུན་ནི་

ཀྱ ཀྲ ཀླ ཀྴ ཀྵ ཀྶ ཀྷ
 Kya Kyha Kyha Cha Chha Chha Nya

Spelling
 ཀྱ — Ka Root letter
 — + Ya Second letter
 + Tak Joining Syllable
 = Kya Final tone

2. The 11 Ra-tas / ར་བཏགས་བཅུ་གཅིག་ནི་

ཏྱ ཏྲ ཏླ ཏྴ ཏྵ ཏྶ ཏྷ ཏྸ ཏྐྵ ཏྺ ཏྻ
 Tra Thra Thra Tra Thra Tra Thra Thra Ma Sa Hra

Spelling
 ཏྱ — Ka Root letter
 — + Ra Second letter
 + Tak Joining Syllable
 = Tra Final tone

- Pronounced by curling back the tongue to the top of the mouth giving it a slightly muted 'Da'sound.
- Some pronounce the 'Ra-tas' with a distinct 'R' sound, But most Tibetans do not.

3. The 6 La-tas / ལ་བཏགས་དྲུག་ནི་

ལྱ ལྲ ལླ ལྴ ལྵ ལྶ
 La La La La La Dha (These have a slightly higher tone)

Spelling
 ལྱ — Ka first letter
 — + La Root letter
 + Tak Joining Syllable
 = La Final tone

4. The 13 Wa-surs / ཨ་བཏགས་བཅུ་གསུམ་ནི་

ཀྱ ཀྲ ཀླ ཀྴ ཀྵ ཀྶ ཀྷ ཀྸ ཀྐྵ ཀྺ ཀྻ
 ཀྱ ཀྲ (No change to tone)

Spelling
 ཀྱ — Ka Root letter
 — + Wa sur Second letter
 = Ka Final tone

The Subjoined letters do not need to be memorized.

Sanskrit Letters

The Tibetanized Sanskrit letters are used for Sanskrit and foreign language tones not found in the Tibetan language. The difference in pronunciation between these Tibetanized Sanskrit letters and Tibetan letters is so small, Tibetans rarely make an effort to pronounce them differently.

❖ The 6 Sanskrit letters / འོག་ཡིག་བྱུག་ནི་

འ་ ཐ་ ཌ་ ཎ་ ཏ་ ཐ་
Da Tha Da Na Kha Kyha

Spelling
Ka Root letter
+ Sha Second letter
+ Tak Joining Syllable
= Kyha Final tone

❖ The 5 heavy Sanskrit letters / མ་སྐྱུག་ཐོ་ལྷ་ནི་

མ་ ཏ་ ཐ་ ཎ་ ཏ་
Ga Da Ba Dza Dra

Spelling
Ga first letter
+ Ha Root letter
+ Tak Joining Syllable
= Ga Final tone

The Sanskrit letters do not need to be memorized.

❖ རྩ་ - This letter is used to create the 'F' sound found in western Latin based languages.

Fa - as in father or France

Common Punctuation Marks

- - Tsheg / ཚེག་ – used to separate syllables, words and sentences.
- | - She / ཤེ་ – used as a comma or period.
- || - Nyi-she / ལྷི་ཤེ་ – marks the end of a section.
- || || - Shi-she / ཤི་ཤེ་ – marks the end of a chapter or long prose.
- ༄༅ - Yik-go / ཡིག་མགོ་ – marks the beginning of a text or page.

Building Syllables: Prefixes, Suffixes and Post Suffixes

❖ The five prefix letters / མྱོན་འདུག་ལྔ་ནི་ |

ག་ ཏ་ བ་ མ་ འ་

Prefix letters come before the root letter and are always silent. When spelling these prefixes aloud, we pronounce them with an added 'ow' sound on the end: e.g. Khow, Dhow, Phow, Mow, Ow
This helps to identify them as prefixes when the spelling is heard.

❖ The ten suffix letters / རྗེས་འདུག་བཅུ་ནི་ |

ག་ ར་ ཏ་ ཉ་ བ་ མ་ འ་ ར་ ལ་ ས་

Suffix letters come after the root letter. Suffixes add a consonants sound only to the root letter. The suffix letter usually has a very short sound or glottal stop, and is sometimes almost silent.

- The Suffix འ་ can occasionally take on a vowel sign (འེ་) to express possession.

❖ The special suffixes - ཏ་ ས་ ལ་ ཉ་

Although silent, when placed after the root letter, these suffixes modify the root letter's vowel sound. Similar to the way the letter 'E' in English placed at the end of a word is silent, but modifies the word's vowel sound: e.g. 'Sam' becomes 'Same'.

- 1) ཏ་ and ས་ - Change root letter 'A' sounds into 'E' sounds and 'O' and 'U' sounds to Ö sounds .

ན་ - རྒྱ་	ན་ - རྒྱས་	ནོ་ - རྒྱོ་	ནོ་ - རྒྱས་
Na Ne	Na Ne	No Nö	No Nö

- 2) ལ་ and ཉ་ - also changes 'A' sounds into 'E' sounds and 'O' and 'U' sounds to Ö sounds .

ན་ - རྒྱལ་ *	ན་ - རྒྱུ་ *	ནོ་ - རྒྱལ་ *	ནོ་ - རྒྱུ་ *
Na Nel	Na Nen	No Nöl	No Nön

* Not an actual word

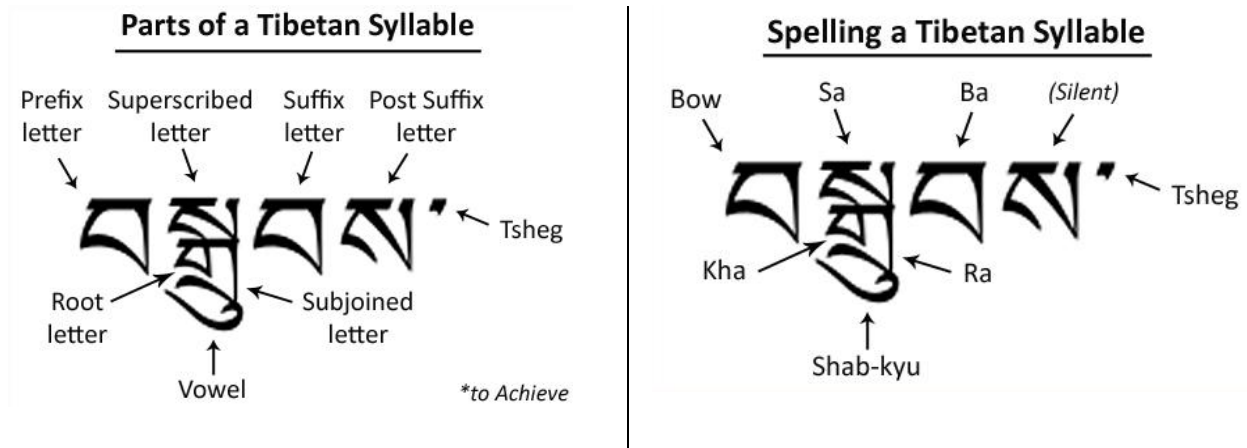
❖ The two post suffix letters / ཡང་འདུག་གཉིས་

ད་ ས་

Post suffix letters are always silent and used just for spelling.

The Prefixes, Suffixes and Post Suffixes letters do not need to be memorized.

Spelling Words in Tibetan

How to Spelling

- 1) Bow 2) Sa 6) Ba = Dhru
 3) Kha + tak = Ga
 4) Ra + tak = Dhra
 5) Sham-kyu = Dhru

When spelling this, say: Bow, Sa Kha + Tak = Ga, + Ra + tak = Dhra, + Shab-kyu = Dhru, + Ba = Dhru
 (Tak - is only a connecting particle used for spelling)

Spelling Some Words

Yak གཡག་ - Kow, Ya Kha = Yak	<u>Spelling</u> གཡག་ Kow Prefix + Ya Root letter + Kha Suffix = Yak Final tone
Make བཟོ་ - Bow, Sa Na-ro = So (to make)	<u>Spelling</u> བཟོ་ Bow Prefix + Sa Root letter + Na-ro Vowel = So Final tone

Spelling Two Syllable Words in Tibetan

- ❖ When spelling two or more syllable words only the first syllable carries the tonal quality of the word. Other syllables within or after the first syllable have no tonal quality (high, low or aspirated tones).

	<u>First Syllable</u>	<u>Second Syllable</u>
Apple ཀུ་ཤུ་	ཀ་ <i>Root letter</i> + Shab kyu <i>Vowel</i> = Ku <i>Final tone</i>	ཤ་ <i>Root letter</i> + Shab kyu <i>Vowel</i> = Shu <i>Final tone</i> Full word - Ku-shu
Say: Ka + Shab kyu = Ku / Sha + Shab kyu = Shu = Ku-shu		

	<u>First Syllable</u>	<u>Second Syllable</u>
School སློབ་གྲྭ་	ས་ <i>First letter</i> + La <i>Root letter</i> + Tak <i>Joining syllable</i> = La + Na-ro <i>Vowel</i> = Lo Ba <i>Suffix</i> = Lob <i>Final tone</i>	ཀ་ <i>First letter</i> + Ra <i>Root letter</i> + Tak <i>Joining syllable</i> = Thra + War sur <i>No change</i> = Thra <i>Final tone</i> Full word - Lob-thra
Say: Sa + La + tak = La, + Na-ro = Lo, Ba = Lob / Kha + Ra + tak = Thra + War sur = Thra = Lob-thra		

Spelling Practice

Some Simple Opposites			
Good	ཡག་པོ་	Bad	སྒྲིག་ཅག་
Beautiful	སྒྲིང་ཇེ་པོ་	Ugly	མདོག་ཉེས་པོ་
New	གསར་པ་	Old	རྒྱུང་པ་
Big	ཆེན་པོ་	Small	ཆུང་ཆུང་
Clean	གཙང་མ་	Dirty	བཙོག་པ་
Expensive	གོང་ཆེན་པོ་	Cheap	ཁེ་པོ་
Many	མང་པོ་	Few	ཉུང་ཉུང་

Unusual Spellings and Pronunciations

❖ Glottal or abrupt stops on many ending syllables.

As in the word ‘*Tashi Delek*’ the final letter ‘k’ is usually not pronounced but works as a glottal stop, and abruptly ends on the last vowel tone ‘e’ ‘*Tashi Dele*’.

❖ Unusual pronunciation with the letter བ་

བ་ and བོ་ are pronounced ‘wa’ and ‘wo’ when in the 2nd or 3rd syllable of a word.

- འགྲོ་བ་ / to go (*pronounced ‘dro-wa’*)
- ཁ་ལོ་བ་ / Driver (*pronounced ‘ka-lo-wa’*)

❖ Unusual spellings with the letter བ་

When ད་ is placed before བ་, the བ་ becomes silent and only possesses the sound of the modifying letters, as in the words:

- དབྱར་ཁ་ / summer (*pronounced ‘yar-ka’*)
- དབྱེ་བ་ / division (*pronounced ‘ye-wa’*)

Some Words with Unusual Pronunciation

དབྱལ་	(pal)	དབྱལ་གོག་ / Forehead
སྤང་	(pang)	སྤང་གོག་ / Beggar
སྤྱེའུ་	(pi-u)	Monkey

བྱང་	(pong)	བྱང་གོག་ / Chest
ཐྱེ་	(Che or pee)	Open
སྒབ་སྒབ་	(tap-tap)	Thin

Unusual Compound Letter Pronunciation Chart

High un-aspirated	
དབྱར་	Dhra
དབྱེ་	Ya
དབའ་	Wa

High aspirated	
ལྷ་	Lha
ཨ་	Hra
པ་	Fa

Low un-aspirated			
འབའ་	Ba		
འབྲེ་	Da		

Low aspirated	

How to Use the Tibetan Dictionary

The Tibetan Dictionary's Alphabetized Order	
ཀ་	Single root letter.
	ཀན་ - with suffix letters.
	ཀི་ - with vowels. <i>Vowel order:</i> ཀི་ ཀུ་ ཀེ་ ཀོ་
	ཀན་ - with suffix letters and vowels.
ཁ་	Root with subjoined letters.
	ཁི་ - subjoined letters with vowels.
	ཁན་ - subjoined letters with suffix letters.
	ཁིན་ - subjoined letters with suffix letters and vowels.
ང་	Prefix letters.
	ངཀི་ - with vowel.
	ངཁ་ - subjoined letters with prefix letters.
	ངཁན་ - subjoined letters with suffix and prefix letters.
	ངཁིན་ - subjoined letters with suffix, prefix letters and vowels.
ཁྱ་	Root with superscript letters.
	ཁྱན་ - superscribed letters with suffix letters.
	ཁྱི་ - superscribed letters with vowels.
	ཁྱིན་ - superscribed letters with suffix letters and vowels.
	ཁྱུན་ - superscribed letters with subjoined and suffix letters.
	ཁྱིུན་ - superscribed letters with subjoined, suffix letters and vowels.
	ངཁྱུན་ - superscribed letters with subjoined, suffix, and prefix letters.
	ངཁྱིུན་ - superscribed letters with subjoined, suffix, prefix letters and vowels.

Examples given are not actual words and do not follow proper grammatical spelling rules.

The Tibetan Sentence

Reading Tibetan: The biggest challenge in reading Tibetan is the absence of spaces between words and sentences. Picking out the grammatical particles first is an easy way to differentiate between words. Eventually it is just experience that will allow you to become proficient at identifying single words.

Parts of the Tibetan Sentence

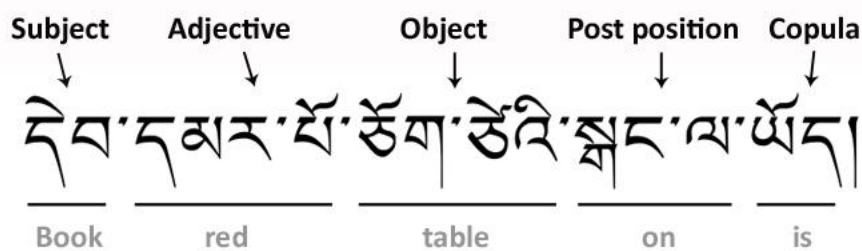

The Tibetan sentence structure follows: S.O.V.T. – Subject-Object-Verb-Tense

Sentence / ཚིག་སྒྲུབ་

- 1) Subject / བྱེད་པ་པོ་ - nouns, pronoun.
- 2) Object / བྱ་བའི་ཡུལ་ - nouns, pronoun.
- 3) Particle / སྐད་ - to, but, and.
- 4) Verb / བྱ་བ་ - action words.
- 5) Copula / ཚིག་སྐད་ - is, are, am, have.
- 6) ། / འདྲ་ - period, ends a sentence, paragraph or thought.

Other Parts of the Tibetan Sentence

Other parts of the Tibetan sentence

- 1) Adjectives / བྱད་ཚིག་ - adjectives are placed after the noun in Tibetan.
- 2) Adverbs / བྱ་བའི་བྱད་ཚིག་ - adverbs are placed before the verb in Tibetan.
- 3) Post positions / ཚིག་སྐད་ - 'postposition' (post = *after*) *in, on, at*, are placed after the object.
*In English these are called 'preposition' (pre = *before*) and are placed before the object.*

Working with Sentences

- ❖ Tibetan and English sentences both begin with the subject, but then their structures become opposite. You can actually read a Tibetan sentence backwards to translating it into English.

“I will come after drinking tea.”

Start | tea drink after come will | Read backwards

ང་ | ཇ་ ར་སྤང་ རྣམ་ ཡོང་ གི་ཡིན།

- ❖ Making a simple sentence with S-O-V-T / Subject-Object-Verb-Tense

“I am eating food.”

Subject	Object	Verb	Tense
I'm	food	eat	am doing / did / will do
ངས་	ཁ་ལག་	ཟ་	གི་ཡོད་ Present
Making a simple sentence with S-O-V-T 1) Choose your subject . 2) Choose your Object . 3) Choose your verb . <i>Eat, buy, make, sell.</i> 4) Choose your tense .			བ་ཡིན་ Past
			ཡ་ཡིན་ Future

- ❖ Making a complex sentence

Below is an example of a more complicated sentence structure.

“I am reading those thick books on the table quickly.”

Subject	Object	Adjective	Demonstrative	Postposition	Adverb	Verb	Tense
I'm	Books	thick	those	on the table	quickly	read	am
ངས་	དེབ་	མ་སྤྱད་པོ་	དེ་ཚོ་	ཅོག་ཅེས་སྒྲང་ལ་	མ་གྲོགས་པོར་	སྒྲོག་	གི་ཡོད་ Present
							བ་ཡིན་ Past
							ཡ་ཡིན་ Future

- ❖ In Tibetan, the ‘object - verb’ relationship is very important.

When making short sentences and giving short answers, the verb is usually given with its object.

E.g. Question: “What are you doing?” Answer: ཁ་ལག་ཟ་གི་ཡོད། “eating food.” (Object and verb)

In Tibetan you rarely answer a question by just giving the verb.

Pronouns

❖ **Pronouns / མིང་ཚབ་** Pronouns are basically the same in Tibetan as in English.

Single Pronouns / གང་ཟག་གཅིག་ཚིག་		Plural Pronouns / གང་ཟག་མང་ཚིག་	
I	ང་	We	ང་ཚོ་ *
You	ཁྱེད་རང་	You all	ཁྱེད་རང་ཚོ་
He / She	ཁོ་ / མོ་	They	ཁོ་ཚོ་
It	དེ་	They	དེ་ཚོ་
This	འདི་	These	འདི་ཚོ་
That	དེ་	Those	དེ་ཚོ་

Possessive Pronouns / འབྲེལ་ཡུལ་གང་ཟག་		Possessive Plural / འབྲེལ་ཡུལ་གང་ཟག་མང་ཚིག་	
My	ངའི་	Our	ང་ཚོའི་ **
Your	ཁྱེད་རང་གི་	Your	ཁྱེད་རང་ཚོའི་
His / Hers	ཁོ་གི་ / མོ་གི་	They're	ཁོ་ཚོའི་
Its	དེའི་	Thiers	དེ་ཚོའི་
These	འདི་གི་	Their	འདི་ཚོའི་
Those	དེ་གི་	Their	དེ་ཚོའི་

One's Self / རང་ཚིག་		One's Self Plurals / རང་ཚིག་གི་མང་ཚིག་	
Myself	ང་རང་རང་	Ourselves	ང་ཚོ་རང་
Yourself	ཁྱེད་རང་རང་	Yourselves	ཁྱེད་རང་ཚོ་རང་
Himself / Herself	ཁོ་ / མོ་ རང་རང་	Themselves	ཁོ་ཚོ་རང་
Itself	དེ་རང་	Themselves	དེ་ཚོ་རང་

* **The plural particle ཚོ་** - this is used to create plurals in pronouns (*used for people and these /those*).

** **The possessive plural particle ཚོའི་** - the འི་ adds possession to the above plural particle.

Nouns, Compound Words and Contractions

- ❖ **Nouns / མིང་ཚིག་** - nouns are basically the same in Tibetan as in English – *a person, place or thing*.

Most Tibetan words contain one or two syllables, but some can have even three syllables.

ཇ་ (*tea*) – 1 syllable / འཛིན་གྲ་ (*class*) – 2 syllable / ཚ་ལུ་མ་ (*orange*) - 3 Syllables

- ❖ **Compound words / སྒྲུབ་ཚིག་**

In Tibetan, compound words are created by joining together nouns, verbs, adjectives or adverbs.

- **Tibetan uses compound words to make other words.**

ཚོང་ལས་ business + ཁང་ས་ house = ཚོང་ཁང་ shop or store.

གནམ་ sky + གྲུ་ boat = གནམ་གྲུ་ airplane.

སྤྱད་ stay + ས་ place = སྤྱད་ས་ stay place (*hotel or guest house*)

- བོ་ and མོ་ (or བ་ and མ་) are used to distinguish between men and woman.

གྲོགས་བོ་ Friend (*male*)

གྲོགས་མོ་ friend (*female*)

- ❖ **Verb - nouns**

Verb-nouns are created by adding ཡ་ to verbs.

ཟ་ཡ་ eat thing (*something to eat*)

སྒྲིག་ཡ་ read thing (*something to read*)

- ❖ **Contractions and Abbreviations**

In Tibetan contractions and abbreviations are created in two ways:

- 1) Simply by dropping the second syllable of some word.

ད་ལྟ་ now, is shortened to ད་ now

- 2) Or by joining together the first syllables of two words.

གནམ་མཁའ་ sky + གཤེས་ཀྱི་ character = གནམ་གཤེས་ weather

Names are also commonly abbreviated:

བསྟན་འཛིན་ཐར་བ་ Tenzin Tharpa, abbreviated becomes བསྟན་ཐར་ Ten-Thar

Verbs

- ❖ **Verbs / བློ་ཆོག་** are definitely challenging to study in any language and Tibetan is no exception.

In Tibetan, verbs are usually placed at the end of the sentence.

❖ **The infinitive verb form in Tibetan**

When we talk ‘*about*’ verbs in class, we use the infinitive form. The infinitive is the simplest form of a verb, the basic verbs before adding *ing*, *ed*, *s*, or tenses to them. When we see a list of verbs in a grammar book they are usually listed in the infinitive form.

- In English, infinitive verbs are recognized by the word ‘to’ in front of them:
to eat, to drink, to make, to meet.
- In Tibetan, infinitive verbs are recognized by the syllable འ་ or འ་ after the verb’s root syllable:

to eat, to drink, to make, to meet.
འ་བྲ་ འ་ལྷང་བྲ་ འ་བཟོ་བྲ་ འ་ཐུག་བྲ་

We use Infinitive verbs when they are the ‘object’ in a sentence: ‘*to eat fruit is good*’.

In both English and Tibetan we usually drop the infinitive when using verbs in sentences.

The rules for using the infinitives: འ་ or འ་ are complex and not addressed in this primer text.

- ❖ **The negative particle མ་** when placed before a verb, this particle creates a negative.

to not eat, to not drink, to not make, to not meet.
མ་འ་བྲ་ མ་འ་ལྷང་བྲ་ མ་འ་བཟོ་བྲ་ མ་འ་ཐུག་བྲ་

Negative verbs are always written in their past tense forms: ཟེ་ /eat, becomes ཟེས་ / ate

- ❖ **The two main kinds of verbs in Tibetan are:** ‘simple verbs’ and ‘noun-verbs’.

1. **Simple verbs** are the same in both English and Tibetan, except for their placement.

- In English verbs are usually placed before the object: “*I drink tea.*”
- In Tibetan they are usually placed after the object: “*I tea drink.*” ངས་ཇ་མ་ཐུང་གི་ཡོད།

2. **Noun-verbs:** as the name implies, are made by adding a verb to a noun.

གཞིད་ / sleep (*the noun*) + ཐུག་ / to sleep (*the verb*) = གཞིད་ཐུག་ / to sleep

When using adverbs with noun-verbs, the adverb is usually placed between the noun and verb:

I slept good verb tense
ང་ གཞིད་(ཡག་པོ་)ཐུག་ མོང་།

Verbs

- ❖ **Verb tenses and spelling:** Like in English some verbs remains the same regardless of the tense, while others change when using different tenses. Present and future verbs, as in English, are usually pronounced the same, but spelling can be different.

Verb Spelling	Verb	Present	Past	Future
Same spelling	to Say	བཤད་	བཤད་	བཤད་
Different spelling	to Do	བྱེད་	བྱས་	བྱ་
Different words	to Go	འགྲོ་	བྱིན་	འགྲོ་

Usually the suffix ས་ added to a verb indicates past tense and the prefix འ་ added indicates future tense.

IMPORTANT: In simple spoken Tibetan, present tense verbs are often used for all tenses.

Verbalizers

- ❖ **Verbalizers** – are similar to ‘noun-verbs’. But while noun–verbs have a distinct meaning, verbalizers have a more general usage often having no real meaning themselves.

E.g. In English, we can use the suffix ‘ize’ to turn the noun ‘memory’ into the verb ‘memorize’.
or we can use the suffix ‘ate’ to turn the noun ‘translation’ into the verb ‘translate’.

In spoken Tibetan, the verbalizer’s ‘past tense’ pronunciation is usually used for all tenses.

The 3 Main Verbalizers				
Present	Past	Future		Negatives
གཏོང་	བཏང་	གཏང་	<i>to send, to let out, to fall,</i>	མ་བཏང་
བྱབ་	བརྱབས་	བརྱབ་	<i>to strike or to express an action.</i>	མ་བརྱབས་
བྱེད་	བྱས་	བྱས་ (spoken)	<i>to do, to act.</i>	མ་བྱས་

Examples of Verbalizers	
བཏང་	ཆར་བ་ / rain (noun) + བཏང་ = ཆར་བ་བཏང་ / to rain (verb)
བརྱབས་	སྒོམ་ / meditate (noun) + བརྱབས་ = སྒོམ་བརྱབ་ / to meditate (verb)
བྱས་	ལས་ཀ་ / work (noun) + བྱས་ = ལས་ཀ་བྱས་ / to work (verb)

Verb Conjugation in Tibetan

Verb Conjugation in Tibetan					
Infinitive	Present and/or Imperative	Present continuous	Habitual continuous	Past	Future
ཟ་བ་	ཟ་	ཟ་གི་ཡོད་	ཟ་གི་ཡོད་	ཟས་ས་ཡིན་	ཟ་ཡང་ཡིན་
to Eat	Eat	Eating	Eat / Eats	Ate	will Eat
To eat food	"Eat this food!"	"I'm eating food."	"I eat food."	"I ate food."	"I will eat food."

❖ **Voluntary and involuntary verbs** - also known as *volitional* and *non-volitional* verbs.

- Voluntary verbs - are controllable actions, denoting deliberate intention.
- Involuntary verbs - are non-controllable actions, and do not denote deliberate intention.

In English, it is like the difference between 'listening' and 'hearing'.

- To listen - is to actively participate in the action: "I'm listening to my radio." (Voluntary)
- To hear - does not denote deliberate doing of the actions: "did you hear that?" (Involuntary)

When using an involuntary verb for oneself, 2nd and 3rd person copulas must be used.

"I fell asleep." - ང་གཉིད་ཞོར་སོང་། "I became sick." - ང་ན་སོང་།

❖ **Transitive and intransitive verbs**

The difference between transitive and intransitive verbs are only evident in the way the verb is used.

- Transitive verbs take an object - e.g. 'to see' (*something*) 'to understand' (*something*).
- Intransitive verbs does not take an object - e.g. 'to sleep', 'to die'.

The combination of voluntary and transitive verbs creates 4 sub-categories of verbs.

4 Sub-Categories of Verbs	Voluntary Verbs ཆེད་དུ་བྱེད་སའི་བྱ་ཆེད་ག་	Involuntary Verbs རང་བཞིན་གྱི་བྱ་ཆེད་ག་
Transitive Verbs བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆེད་ག་ <i>Takes on object</i>	1. "to Look " (at something) ལྟ་	2. "to See " (something) མཐོང་
	"to Listen " (to something) ཉན་	"to Hear " (something) གོ་
Intransitive Verbs བྱེད་མེད་ལས་ཆེད་ག་ <i>No object</i>	3. "to Go " འགོ་	4. "to Be sick " ན་
	"to Lie down " ཉལ་	"to Die " བེ་

Adjectives and Adverbs

- ❖ **Adjectives** / མིང་གི་བྲད་ཆོག་ - words that describe nouns.

In English adjectives are placed before nouns: *Big dog*

Whereas In Tibetan adjectives are placed after nouns: *Dog big* / ཁྱི་ཆེན་པོ་

Some Useful Adjectives			
Good	ཡག་པོ་	Bad	སྐྱུག་ཅག་
Big	ཆེན་པོ་	Small	ཆུང་ཆུང་
Beautiful	སྤྲིང་ཇེ་པོ་	Ugly	མདོག་ཉེས་པོ་
New	གསར་པ་	Old	རྒྱུང་པ་
Clean	གཙང་མ་	Dirty	བཙོག་པ་

- ❖ **Adverbs** / བྱ་བའི་བྲད་ཆོག་ - words that describe verbs.

In English adverbs are placed after verbs: *Listening happily*

Whereas In Tibetan adverbs are placed before verbs: *Happily listening* / སྤྲིང་པོ་ཉན་

- ❖ **Adverbializers** – Turn adjectives into adverbs

In English adverbs are often made by adding 'ly' to adjectives: *happily, slowly, quickly*.

In Tibetan this is achieved similarly by adding:

- བྱས་ནས་ / same as adding 'ly' to the end of a word.
- ཐོག་ནས་ / same as adding 'ly' to the end of a word.

Some Useful Adverbs Made With Adverbializers			
Slowly	ག་ལེར་བྱས་ནས་	Quickly	མགྱོགས་པོ་བྱས་ནས་
Happily	སྤྲིང་པོ་ཐོག་ནས་	Sadly	སེམས་སྤྱོད་པོ་ཐོག་ནས་
Well	ཡག་པོ་ཐོག་ནས་	Poorly	སྐྱུག་ཅག་བྱས་ནས་

Postpositions

❖ Postpositions / ཚིག་སྒྲུབ་ and ལ་དོན་

In English, we call these ‘prepositions’ (*pre* = *before*) because they are placed before the object.

In Tibetan, they are called ‘postpositions’ (*post* = *after*) because they are placed after the object.

- In English: “The book is on the table.”
- In Tibetan: “Book that table on is.” དེས་དེ་ཚིག་ཅིའི་སྒྲུབ་ལ་ཡོད།

Some Useful Postpositions			
Above	སྒྲང་ལ་	Below	འོག་ལ་
Before	ཕྱིན་ལ་	After	རྗེས་ལ་
In between	བར་ལ་	In the middle	དབྱེལ་ལ་
In front of	མདུན་ལ་	Behind	རྒྱབ་ལ་
In / Inside	ནང་ལོགས་ལ་	Out / Outside	ཕྱི་ལོགས་ལ་
Near	ཐག་ཉེ་པོ་	Far	ཐག་རིང་པོ་
Next to	འཁྲིམ་ལ་	On the far side	བར་ཕྱོགས་ལ་
On	སྒྲང་ལ་	Under	འོག་ལ་
On this side	ཚུར་ཕྱོགས་ལ་	On the other side	ཕྱོགས་གཞན་བ་ལ།
Up there	ཡ་གི་	Down there	མ་གི་
Those up there	ཡ་གི་དེ་ཚོ་	Those down there	མ་གི་དེ་ཚོ་
To / In / At / On / For	ལ་	From	ནས་
Upstairs	ཐོག་ག་ལ་	Downstairs	འོག་ལ་

❖ Tibetan is a strongly ‘directional’ language showing motion of words/actions from subject to object.

“He told you to buy momos.” ཁོ་ ^{He} ^(from) གིས་ ^{you} ^(to) བྲིང་རང་ ^{momos} ^{buy} ^{told} ^{did.} ལ་ མོག་མོག་ཉེས་ལབ་སོང་།

Conjunctions and Connectives

Some Useful Conjunctions and Connectives		
After that	དེ་དེ་རྗེས་ལ་	“After that I had tea.” དེ་དེ་རྗེས་ལ་ངས་ཇ་འཐུང་བ་ཡིན།
Also	ཡང་	“I’m also sick.” - ང་ཡང་ན་གི་འདུག
And	དང་	“I’m eating momos and bread.” ངས་མོག་མོག་དང་བག་ལེབ་ཟ་གི་ཡོད།
Because	གང་ཡིན་ཟེར་ན་	“I like momos because momos are delicious.” ང་མོག་མོག་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་གང་ཡིན་ཟེར་ན་མོག་མོག་ཞིམ་པོ་འདུག
But	ཡིན་ན་ཡང་	“I need to go for a walk but it’s hot.” ང་འཆས་འཆས་ལ་འགོ་དགོས་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཆ་བ་འདུག
However	གང་ལྟར་ཡང་	“The weather is very hot however I like it.” གནམ་གཤིས་དཔེ་ཆ་པོ་འདུག་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་ང་དགའ་པོ་ཡོད།
Neither	གཅིག་ལ་	“Do you like momos or thupa?” “Nether.” ཁྱེད་རང་མོག་མོག་དགའ་པོ་ཡོད་པས་སྤྲུག་པ་དགའ་པོ་ཡོད། གཅིག་ལ།
Or	ཡང་ན་ (And / Or)	“Are oranges or apples sweeter?” ཀླ་ལྷ་མངར་བ་རེད་ཡང་ན་ ཆ་ལྷ་མ་མངར་བ་རེད།
Since	སོང་ཙང་	“Since your rich I won’t give you any money.” ཁྱེད་རང་ལྷན་པོ་ཡིན་སོང་ཙང་། ངས་དངུལ་སྤྲད་གི་མིན།
So / And	ཞེ་ནས་	Furthermore... and then... (Often said during pauses in conversation.)
Then	དེ་ནས་	“I read a book and then went to the store.” ངས་དེབ་སྒྲོག་རྗེས། དེ་ནས་ཆོང་ཁང་ལ་སྤྱོད་བ་ཡིན།
Therefore	བྱས་ཙང་ག	“I’m sick therefore I’m going to the hospital.” ང་ན་གི་འདུག བྱས་ཙང་ག་ང་སྤྲོན་ཁང་ལ་འགོ་གི་ཡོད།

Copulas

- ❖ **Copulas / ཚིག་སྒྲན་** are one of the most fascinating and challenging parts of the Tibetan language.

Copulas are usually the last words in sentences and carry the intention, emotion, style and often the tense of the sentence. Additionally, copulas are the key words in creating responses to questions.

To be - 1 st person (The copula of existence)	
ཡིན་ - To be / Am / Are	"I am Tenzin." ང་བསྟན་འཛིན་ཡིན།
མིན་ - Am not / Are not	"I am not Tenzin." ང་བསྟན་འཛིན་མིན།

To be - 2 nd and 3 rd person	
རེད་ - To be / Is / Are	"He is Tenzin." ཁོ་བསྟན་འཛིན་རེད།
མ་རེད་ - Is not / Are not	"He is not Tenzin." ཁོ་བསྟན་འཛིན་མ་རེད།

To have / It is / At / Habit - routine - 1 st person	
ཡོད་	1) Have 2) Locative / At 3) Habitual – routine
	1) "I have a book." ང་ལ་དེ་བཅིག་ཡོད། 2) "I'm at the store." ང་ཚོང་ཁང་ལ་ཡོད། 3) "I eat food." (daily) ངས་ཁ་ལག་ཟ་གི་ཡོད།
མེད་ - Don't have / Is not / Not at	"I don't have a book." ང་ལ་དེ་བཅིག་མེད།

To have / It is / At / Habit-routine - 2 nd and 3 rd person	
ཡོད་རེད་	1) Have / Has 2) Location / At 3) General knowledge
	1) "He has a book." ཁོ་ལ་དེ་བཅིག་ཡོད་རེད། 2) "He's at the store." ཁོ་ཚོང་ཁང་ལ་ཡོད་རེད། 3) "There are yaks in Tibet." བོད་ལ་གཡལ་ག་ཡོད་རེད།
ཡོད་མ་རེད་ - Is not / Have not / Not at	"He has no book." ཁོ་ལ་དེ་བཅིག་མ་རེད།

- ❖ **Rule of anticipation** – when asking a question, the answer's ending copula must be anticipated so the answer can be given grammatically correct.

Q: "Are you Tenzin?" / བྱེད་རང་བསྟན་འཛིན་ཡིན་པས། A: ཡིན། ང་བསྟན་འཛིན་ཡིན།

More Copulas

It is - Firsthand knowledge - 2 nd and 3 rd person	
འདུག - It is (Firsthand knowledge)	“Over there is a yak.” བ་གི་གཡག་འདུག
མི་འདུག - There is not	“Over there is not a yak.” བ་གི་གཡག་མི་འདུག

Did - Past tense - firsthand knowledge - 2 nd and 3 rd person	
སོང་ - Did (Firsthand knowledge)	“Tenzin went to Delhi.” བསྟན་འཛིན་གྱི་ཡི་ལ་ཕྱིན་སོང་།
མ་སོང་ - Did not	“Tenzin <i>didn't</i> go to Delhi.” བསྟན་འཛིན་གྱི་ཡི་ལ་ཕྱིན་མ་སོང་།

Astonishment / Surprised / Revelatory - 1 st 2 nd and 3 rd person	
རེད་ཤག་ - Wow / Hey look	“Hey, it's Tenzin!” བསྟན་འཛིན་རེད་ཤག་
མ་རེད་ཤག་ - Awe (Disappointed)	“Awe, it's not Tenzin.” བསྟན་འཛིན་མ་རེད་ཤག་

Experienced - Past tense - 1 st 2 nd and 3 rd person (Can be used with all verbs)	
སྟོང་ - Experienced	“I've <i>been</i> to Tibet.” ང་བོད་ལ་འགོ་སྟོང་།
མ་སྟོང་ - Didn't experience	“I <i>haven't</i> been to Tibet.” ང་བོད་ལ་འགོ་མ་སྟོང་།

Receptive - 1 st person	
བྱུང་ - To me (Directional)	“I became sick.” ང་ན་བྱུང་།
མ་བྱུང་ - Not to me	“He didn't phone me.” ཁོས་ང་ལ་ཁ་པར་བཏང་མ་བྱུང་།

- Copulas often end with a ‘glottal or abrupt stop’ in their pronunciation.
- When a verb is used in a sentence the copula is usually focused on the tense.

Imperatives

- ❖ **Imperatives / བསྐྱེད་ཆོག་** - used to make requests or to direct commands.

Like copulas, imperatives are used at the end of a sentence following a verb.

Imperatives - Request or Command Words.			Rated by Importance
རོགས་	Please (the most polite)	བྱེད་རོགས་	Please do it.
ལོ་	Affectionate Request	བྱེད་ལོ་	Do it.
དང་	Informal request	བྱེད་དང་	Do it.
ཨ་	Strong request (urgency or coercion) (possible danger)	བྱེད་ཨ་	Do it.
ཤོག་	Strong request	བྱེད་ཤོག་	Do it.
For a strong command say Just the verb	Command	བྱེད་	Do!

E.g. “Study your homework!” བསྐྱེད་ཆོག་བྱེད་ཤོག་

Plurals

- ❖ **ཆོ་** - This plural particle is used for people, and the words this and that.

- “They are monks.” ཁོང་ཆོ་གྲུ་པ་རེད།
- “We are Tibetans.” ང་ཆོ་བོད་པ་ཡིན།

English uses nouns mostly in the plural forms: “I like books.” or “cars are fast.”

In Tibetan, nouns are used mostly in the non-plural forms: “Book I like.” or “car fast is.”

- Plurals for objects** - In Tibetan to create plural for objects ‘plural-words’ are used.

Words like: two / གཉིས་ many / མང་པོ་ a few / ཁ་ཤས་

“I have many book.” ང་ལ་དེ་མང་པོ་མཇུག་ཡོད།

- Another way to create plurals for objects** is the use of the words: ‘These’ and ‘Those’.

- These** / འདི་ཆོ་ - “These are good book.” དེ་མང་འདི་ཆོ་ཡག་པོ་འདུག།
- Those** / དེ་ཆོ་ - “Those dog are big.” སྤྱི་དེ་ཆོ་ཆེན་པོ་འདུག།

Questions

- **Questions / གྲེ་བ་** - In Tibetan there are two main ways to create questions.

1. **Question words** - Question words are placed within the sentence, usually directly before the verb.

The 8 Question Words			
What?	ག་རེ་	Who?	སུ་
When?	ག་དུས་	Whose?	སུའི་ (su-i)
Where?	ག་པར་ (Ka-wa)	Why?	ག་རེ་བྱས་ནས་
Which?	ག་གི་	How?	ག་འདྲས་ (kan-des)

“Where are you going?” བྱིད་རང་ག་པར་འགྲོ་གི་ཡོད།

“Who is your teacher?” བྱིད་རང་དགེ་ཞུན་སུ་རེད།

2. Question particles

- **པས་** - This creates a question when placed at the end of a sentence. (Usually for yes or no answers)

“Are you Tenzin?” བྱིད་རང་བསྟན་འཛིན་ཡིན་པས། | *“Are you happy?”* བྱིད་རང་སྤྱིད་པོ་འདུག་པས། |

The pronunciation of པས་ changes slightly to accommodate the preceding consonant sound and

may also be pronounced: བས་ / གས་ / ངས་

(Question words and question particles are usually not used together in the same sentence.)

❖ Other question particles

- **ཡིན་པ་** - This particle is an exception to the rule and can be used with question words in sentences.

“Where are you from?” / བྱིད་རང་ག་ནས་ཡིན་པ།

- **ལོས་** - similar to questions in English using the word ‘how’.

“How expensive?” གོང་ཆེ་ལོས། | *“How good?”* ཡག་ལོས། | *“How long?”* ཟག་རིང་ལོས། |

Or the longer version that combines ལོས་ with ག་ཚོད་ to make ལོས་ག་ཚོད་

“How many monks are there?” ལྷ་པ་མང་ལོས་ག་ཚོད་ཡོད་རེད།

Yes and No Answers

- ❖ **‘Yes’ and ‘No’ Answers** - In Tibetan, ‘Yes’ and ‘No’ answers are actually quite complicated. The copula from the question is used to form the answering ‘yes’ or ‘no’ reply.

- Beginners can start by using: རེད་ for Yes, and མ་རེད་ for No.

You may be corrected often by others, but it will get you started. Below are the proper ways of answering a question or statement with a ‘yes’ and ‘no’ answer.

❖ The proper way to answer: Yes and No

- When the question uses the copula ཡིན་ / the answer is: ཡིན་ for Yes, and མིན་ for No.

Q: “Are you Tenzin?” - བྱིན་རང་བསྟན་འཛིན་ཡིན་པས།

A: “Yes” - ཡིན། རང་བསྟན་འཛིན་ཡིན།

A: “No” - མིན། རང་བསྟན་འཛིན་མིན།

- When the question uses the copula ཡོད་ / the answer is: ཡོད་ for Yes, and མེད་ for No.

Q: “Do you have momos?” - བྱིན་རང་ལ་མོག་མོག་ཡོད་པས།

A: “Yes” - ཡོད། རང་ལ་མོག་མོག་ཡོད།

A: “No” - མེད། རང་ལ་མོག་མོག་མེད།

- When the question uses the copula རེད་ / the answer is: རེད་ for Yes, and མ་རེད་ for No.

Q: “Is that a dog?” - དེ་གྲི་རེད་པས།

A: “Yes” - རེད། དེ་གྲི་རེད།

A: “No” - མ་རེད། དེ་གྲི་མ་རེད།

(This is true for the other copulas as well)

Tenses

- ❖ **Tenses** - དུས་གསུམ་ - to create tenses, the particles གི་ / བ་ / ཡ་ are combined with copulas.

1 st Person Tenses		
Present	Past	Future
<u>གི་ཡོད་</u>	<u>བ་ཡིན་</u> (ཡིན་)*	<u>ཡ་ཡིན་</u> (གི་ཡིན་)**
ངས་ཇ་འཐུང་གི་ཡོད།	ངས་ཇ་བཟུངས་བ་ཡིན།	ངས་ཇ་བཟུང་ཡ་ཡིན།
"I'm drinking tea."	"I drank tea."	"I will drink tea."

2 nd 3 rd Person Tenses		
Present	Past	Future
<u>གི་ཡོད་རེད་</u> (འདུག་)***	<u>སོང་</u>	<u>ཡ་རེད་</u> (གི་རེད་)**
ཁྱེད་རང་ཇ་འཐུང་གི་ཡོད་རེད།	ཁྱེད་རང་ཇ་བཟུངས་སོང་།	ཁྱེད་རང་ཇ་བཟུང་ཡ་རེད།
"You are drinking tea."	"You drank tea."	"You will drink tea."

* བ་ཡིན་ - Often the བ་ is dropped, leaving just ཡིན་ for 1st person past tense.

** གི་ - is often used instead of ཡ་ for future tense.

*** འདུག་ - **present tense** - 2nd and 3rd person –shows firsthand knowledge.

Many times in Tibetan, 'tense-words' are used to denote tense, particularly in past tense.

Words like: *before, after, these days, long ago, yesterday, and tomorrow.*

In Tibetan, when using verbs in a sentence, the copula is usually focused on 'tenses'

Possessives

❖ The Possessive forms of ཡོད་ / ཡོད་རེད་

- ཡོད་ has many uses including 1st person possession when used with: ལ་

1st person possessive: “I have”. ང་ལ་ཡོད། / “I have a book.” ང་ལ་དེབ་ཡོད།

- ཡོད་རེད་ is used for 2nd and 3rd person possession when used with: ལ་

2nd and 3rd person possessives: “You have.” ཁྱེད་རང་ལ་ཡོད་རེད།

“You have a book.” ཁྱེད་རང་ལ་དེབ་ཡོད་རེད།

❖ The Possessive Particle འི་ This particle is used with words ending with a vowel sound.

- When added to a noun འི་ is like the possessive (‘S) in English: ‘Pema’s book’.

Pema’s book. བད་མའི་དེབ་། (pronounced with a ‘e’ sound བད་མའི་ (pe-me)

The dog’s food. ཁྱིའི་ཁ་ལག། (pronounced with a longer ‘i’ sound)

❖ The possessive particle གི་ This particle is used with words ending with a consonant sound.

- When added to a noun གི་ is like the possessive (‘S) in English: ‘Tenzin’s book’.

Tenzin’s book. བསྟན་འཛིན་གི་དེབ་། / The book’s cover. དེབ་གི་བགས་བ (skin) །

Possessive Pronouns

(Correctly, these are categorized as adjectives)

Possessive Pronouns / གང་ཟག་གཅིག་ཚིག་འབྲེལ་སྒྲུབ་		Possessive Plural Pronouns / གང་ཟག་མང་ཚིག་འབྲེལ་སྒྲུབ་	
My	ངའི་ (nge)	Our	ང་ཚོའི་ (nga-tso)
Your	ཁྱེད་རང་གི་	Your	ཁྱེད་རང་ཚོའི་
His / Hers	ཁོ་གི་ / མོ་གི་	Their	ཁོ་ཚོའི་
It’s	དེའི་	Theirs	དེ་ཚོའི་
These	འདི་ཚོ་	These’s (Not used in English)	འདི་ཚོའི་
Those	དེ་ཚོ་	Those’s (Not used in English)	དེ་ཚོའི་

Wish / Want / Need

These also can work like copulas and are often placed at the end of sentences.

- **Want / དགོས་** - "I want some tea." ང་ལ་ཇ་དགོས། (Usually pronounced 'Go')
Don't want / མི་དགོས་ - "I don't want some tea." ང་ལ་ཇ་མི་དགོས།
- **Need / དགོས་ཡོད་** - "I need some tea." ང་ལ་ཇ་དགོས་ཡོད།
Don't need / མི་དགོས་ - "I don't need some tea." ང་ལ་ཇ་མི་དགོས།
- **Wish / རེ་བ་** - "I wish I had some tea." ང་ལ་ཇ་རེ་བ་ཡོད།

Probability

Sentences of probably are created in many different ways in Tibetan.
Here are a few of the most popular. (Of course probability is always future tense).

- **Definitely / གཏན་གཏན་** (Ten-de) **100% - Certain**
"He's definitely going to Delhi?" ཁོ་ལྷི་ལི་ལ་གཏན་གཏན་འགྲོ་ཡ་རེད།
- **Probably / ས་རེད་** **75% - Probability** (probably not ས་མ་རེད་)
"He's probably going to Delhi?" ཁོ་ལྷི་ལི་ལ་འགྲོ་ས་རེད།
- **Maybe / Might / གཅིག་བྱས་ན་** **50% - Probability**
"He might go to Delhi?" གཅིག་བྱས་ན་ཁོ་ལྷི་ལི་ལ་འགྲོ་ཡ་རེད།
- **Probably not / ཉེན་ག** **25% - Probability**
"He's probably not going to Delhi?" ཁོ་ལྷི་ལི་ལ་འགྲོ་ཡ་ཉེན་ག་འདུག།

Particles / ཚིག་པ་

Some useful particles of speech

- གིས་ / **By who / What** - Shows action and the doer of the action.

"He's drinking tea" ཁོང་གིས་ཇ་འཐུང་གི་འདུག

The syllable ས་ added to some nouns/pronouns also shows action and the doer of the action.

"I'm drinking tea" ངས་ཇ་འཐུང་གི་ཡོད།

- ན་ / **If**

"If the weather is hot I won't go." གནམ་གཤེས་ཆ་སྔོན་ན་ང་འགྲོ་གི་མིན།

- ལ་ / **In / At / On / To / For**

"I'm at the store." ང་ཚོང་ཁང་ལ་ཡོད།

- ཅིག་ / **A / An**

"I have a book." ང་ལ་དེ་ཅིག་ཡོད།

- ནས་ / **From / By way of / Among / After**

"Where are you from?" བྱིད་རང་ག་ནས་ཡིན།

"He went to Delhi by car." ཁོས་ཇོ་ཏཱ་གཏོང་ནས་ཕྱི་ལོ་ལ་ཕྱིན་སོང་།

- ནི་ / **Places emphasis on its object.**

"Momos! are my favorite." མོ་མོ་མོ་ནི་ང་དག་འཕྲོས་ཡིན།

- བར་ / **To / Until**

"From Tibet to India." བོད་ནས་ཁྱུ་གར་བར།

- སྐབས་སུ་ / **During / While / At that time**

"While eating food I drink water." ངས་ཁ་ལག་ཟ་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱུ་འཐུང་གི་ཡོད།

- དུས་ / **An alternative to the above** སྐབས་སུ་

"While eating food I drink water." ངས་ཁ་ལག་ཟ་དུས་སུ་ཁྱུ་འཐུང་གི་ཡོད།

Possessive vs. Action Particles

Remember that particles show: intention, action, possession and/or relationship between objects.

Used after <u>consonants</u> the particles གི་ shows possession, while the particle གིས་ shows action.		
By the teacher (action)	དགེ་ཚམས་གིས་	"The teacher is reading a book." དགེ་ཚམས་གིས་དབུ་མཆོག་གི་འདུག
From the teacher	དགེ་ཚམས་ནས་	"I got a book from my teacher." ངས་དགེ་ཚམས་ནས་དབུ་མཆོག་གི་འདུག །
To the teacher	དགེ་ཚམས་ལ་	"I gave a book to my teacher." ངས་དགེ་ཚམས་ལ་དབུ་མཆོག་གི་འདུག །
Of the teacher (possessive)	དགེ་ཚམས་གི་	"The teacher's class was good." དགེ་ཚམས་གི་འཛིན་གྲྭ་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་ །
And the teacher	དགེ་ཚམས་དང་	"The student and the teacher are reading a book." དགེ་ཚམས་དང་དགེ་ཚམས་གིས་དབུ་མཆོག་གི་འདུག

Used after <u>vowels</u> the particles འི་ shows possession, while the particle འིས་ shows action.		
By the sun (action)	ཉི་མ་གྱིས་ (me)	"The sun is burning. " (Burning me) ཉི་མ་གྱིས་འཛིན་གྲྭ་འདུག
From the sun	ཉི་མ་ནས་	"The heat from the sun." ཉི་མ་ནས་ཐོན་པའི་འདུག
To the sun	ཉི་མ་ལ་	"It's far to the sun." ཉི་མ་ལ་ཐོན་པའི་འདུག
Of the sun (possessive)	ཉི་མ་གྱི་ (me)	"The sun's light is bright." ཉི་མ་གྱི་འོད་ཟེར་གསལ་པོ་འདུག
And the sun	ཉི་མ་དང་	"The moon and the sun." ཆེན་པོ་དང་ཉི་མ་ །

❖ Other ways of looking at particles.

- Wooden box འོད་སྒྲུབ་ or Box made of wood འོད་གི་སྒྲུབ་
- Black haired dog ཁྱི་སྐྱ་ནག་པོ་ or The black hair of the dog ཁྱི་གི་སྐྱ་ནག་པོ་
- The momos smell མོག་མོག་གི་མ་ or The smell of the momos མོག་མོག་གི་མ་

Nominalizers

Nominalizers turn verbs or verb phrases into nouns.

- ས་ / བ་ - **Who / What / To whom / Where / Whose**

Food maker (person) ཁ་ལག་བཟོ་བ་ or Translator སྐད་སྒྱུར་བ་

ས་ is used for words with one syllable / བ་ is used for words with two syllables.

- མཁན་ - **Doer** of an action. (persons) (written and sometimes spoken as ཉན་)

In English this function is made by adding 'ER' to words: Writer, player, singer.

Food maker ཁ་ལག་བཟོ་མཁན་ Singer ཞུས་བཏང་མཁན་

- བྱེད་ (Pronounced -Ze) - like above, is the **doer** or **tool** of an action (machine or non-person)

Something **to** eat **with** (spoon) ཁ་ལག་ཟ་བྱེད་ | Noodle maker (machine) ཐུག་པ་བཟོ་བྱེད་ |

བྱེད་ is also used to create the phrase 'Used for' - a book **used for** teaching. སློབ་བྱེད་ཀྱི་དེབ་ |

- ཡ་ - **To / Which**

"There's nothing **to** eat." ཁ་ལག་ཟ་ཡ་མི་འདུག་ "The work (**which**) is **to** be done." ལས་ཀ་བྱེད་ཡ་ |

ག་ is used in sentences related to 'going'. "I'm going **to** buy milk." ང་འོ་མ་ཉི་ག་འགྲོ་གི་ཡོད་ |

- ཏུ་ - This is used in the same way as the above ཡ་ but with a sense of obligation.

"I forgot the book (I was suppose) **to** bring." ངས་དེབ་འཁོར་ཏུ་བཤེད་བཞག་ |

- ས་ - **Place / Where / To whom / To which**

Place to stay བསྐྱད་ས་ or Where (on a letter) to write ཡི་གེ་བྲི་ས་

"I'm going to the tea drinking **place**." ང་ང་འཐུང་ས་འགྲོ་གི་ཡོད་ |

"Bring **to me** some momos." མོག་མོག་ང་ས་འཁོར་ཤོག་

"**Which** table do I give the momos to?" ཅོག་ཅེ་ག་གི་ས་མོག་མོག་སྤྲོད་དགོས་རེད་ |

- སྟངས་ - **Style / Way of doing**

"His eating **style** is not good." ཁོས་ཁ་ལག་ཟ་སྟངས་ཡག་པོ་མི་འདུག་

Comparatives

❖ Comparatives in Tibetan and English are very similar.

- The comparative particle: ‘Er’ used in the word ‘bigger’, is བ་ in Tibetan. (*sometimes* ག་)
- The superlatives particle: ‘Est’ used in the word ‘biggest’, is འོས་ in Tibetan.

Comparatives		
Positive	Comparative	Superlative
Big	Bigger	Biggest
ཆེན་པོ་	ཆེ་བ་	ཆེ་འོས་
New	Newer	Newest
གསར་པ་	གསར་བ་	གསར་འོས་
Fast	Faster	Fastest
མགྱོགས་པོ་	མགྱོགས་བ་	མགྱོགས་འོས་
Good	Better	Best
ཡག་པོ་	ཡག་ག་	ཡག་འོས་
Bad	Worse	Worst
སྤྲུག་ཅག	སྤྲུག་བ་	སྤྲུག་འོས་
Tasty	Tastier	Tastiest
ཞིས་པོ་	ཞིས་བ་	ཞིས་འོས་

❖ The comparison particle: ལས་ / Than

This comparison particle is used the same in both English and Tibetan except that in English the comparative comes first in the sentence, where in Tibetan it comes second.

- “Momos are better than noodles.” / མུག་པ་ལས་མོག་མོག་ཡག་བ་འདུག
- “Dogs are bigger than cats.” / ཞི་མི་ལས་བྱི་ཆེ་བ་རེད།
- “Oranges are sweeter than apples.” / ཀླ་བྱ་ལས་ཆ་ལུ་མ་མངར་བ་རེད།
- Or (and/or) / ཡང་ན་ - A useful conjunction in comparative sentences.
 “Are momos or noodles the tastiest?” མོག་མོག་ཞིས་འོས་རེད་ཡང་ན་མུག་པ་ཞིས་འོས་རེད།

Reported speech

❖ I said / You said / He said

Statements of reported speech are an important part of any language. Below are two popular ways of expressing reported speech in Tibetan.

1) I said / ལབ་ས་ཡིན་ - 1st person.

I said "I'm Tenzin." ངས་བསྟན་འཛིན་ཡིན་ལབ་ས་ཡིན་།

You said / He said / ལབ་སོང་ - 2nd 3rd person.

He said "I'm Tenzin." ཁོ་གིས་བསྟན་འཛིན་ཡིན་ལབ་སོང་།

Here, the གིས་ shows action and is linked to the verb ལབ་ (said), later in the sentence.

Reported speech sentence structure: ཁོ་གིས་..... ལབ་སོང་།

2) He said / She said (hearsay) / ཟེར་ - 2nd 3rd person only (pronounced 'sa')

He said "he's Tenzin." ཁོ་གིས་བསྟན་འཛིན་རེད་ཟེར་།

Again, the གིས་ shows action and is linked to the verb ཟེར་ (said), later in the sentence.

Reported speech sentence structure: ཁོ་གིས་..... ཟེར་།

❖ All of these reported speech examples starts with:

- 1) Setting up the noun or pronoun to show the performance of an action.
- 2) Saying what the person actually (Exactly) said.
- 3) Ending with the verb 'said'.

Honorific Language

❖ Tibetan honorific speech / ཞེས་

As mentioned earlier in this text, the Tibetan language has many different forms of speech.

The most interesting may be its honorific (*or polite*) speech. Tibetan honorific speech is almost a language in itself for most words in the Tibetan language have honorific alternatives. The honorific language is used to show respect when speaking to Lamas, teachers, seniors or guests. Though used throughout Tibet, this language is most widely used among the people of Lhasa and is often referred to as ལྷ་ས་སྐད་ The Lhasa Language. Honorific speech is never used for oneself, only for others.

For beginners, honorific speech is not essential. As your Tibetan improves you can slowly add a few new honorific words and phrases to your vocabulary.

❖ La / ལགས་ – to show respect, this particle is added to the end of people's names and titles.

Father / བ་ལགས་ Teacher / རྒྱ་ལགས་ Tenzin / བསྟན་འཛིན་ལགས་

Honorific verbs hold no tense value themselves and can be used for any tense.

Some Useful Honorific Verbs	Colloquial (non-honorific)	Honorific
to Go	འགྲོ་	ཕེབས་ (go and come)
to Drink	འཐུང་	མཆོད་ (drink and eat)
to Give	སློད་ (pronounced 'te')	གནང་ (give and do)
to Sit	བསྐྱད་	བཞུགས་
to Do	བྱེད་	གནང་ (do and give)
to Do (request)	བྱེད་དང་	རོགས་གནང་

Some Useful Honorific Phrases	
"Welcome." ཕྱག་ཕེབས་གནང་།	"May I come in?" ང་ཡོང་ཆོག་པ་བྱས།
"Sit down." བཞུགས་དང་།	"I'm grateful" བཀའ་བློན་ཆེ།
"Enjoy your food." ཞལ་ལག་མཉེས་པོ་གནང་རོགས།	"My pleasure" ངའི་བསོད་བདེ་རེད།
"Enjoy your tea." གསོལ་ཇ་མཉེས་པོ་གནང་རོགས།	"It was nice to meet you." བྱེད་རང་མཇལ་བར་དགའ་པོ་བྱུང་།

Listening Language

❖ **Listening language is a very important part of conversation.**

Every language has a unique 'listening language' made of mostly grammatical injections. In English when someone is speaking, the listener tries to look interested and makes small comments to show they are listening. Saying things like: *"really?"*, *"wow!"*, *"Uh hu"*, *"that's so interesting"*. This is 'listening language' and every language has one.

In Tibetan the listening language functions the same way.

While listening, Tibetans say:

- དངོས་གནས་རེད་པས་ | - *"Really?"*
- ཉང་སང་ཡ | - *"Wow", "amazing."*
- ཨོ | - *"Oh."*
- ལགས་སོ | - *"Yes."*
- ཡིན་དང་ཡིན | - *"Of course."*
- དཔེ་སྒྲུང་བ་འགྲོ་པོ་འདྲ་ག | - *"Very interesting."*
- ང་མོས་མ་ཐུན་ཡོད | - *"I agree."*

Women often repeat endlessly in conversations:

- ལ་ | and ཨ་ལས་ | - *"Yes." / "O.K."*

Men often repeat endlessly in conversations:

- རེད་ | and ཡ་ | - *"Yes." / "O.K."*

Injections

Injections are the funny sounds and non-word verbal expression we use in daily speech.

English	Meaning	Tibetan	Example
"Wow"	"Amazing!"	འུ་ཅི་	"Wow, that's incredible!"
"Yuk"	"Disgusting."	ཕད་ཡི་	"Yuk, this apple is rotten."
"Oops"	"I didn't mean to do that."	ཞོ་བ་	"Oops, I knocked your cup over."
"Oh"	"I see."	ཞོ་	"Oh, you wanted sugar, not milk."
"Brrrr"	"It's cold."	ཨ་ཚུ་ཚུ་	"Brrr, it's -10C outside."
"Ah"	"It's sore."	ཨ་ར་ར་	"My hand is sore." (ache, dull pain)
"A-ha"	"I understand."	ཨ་ལེ་	"A-ha! So you took the money!"
"Mmm"	"Tasty."	འུ་	"Mmm, this ice cream is delicious."
"Ahh"	"Ok, I see."	ཡ་ཡ་	"Ahh, yes, I understand now."
"Darn"	"Problems."	ཨ་ཡོ་	"darn, I did it again."
"Oww" "Ouch"	"That hurts."	ཨ་ཁ་ཁ་	"Oww, I pricked my finger." (Sharp pain)
"Boo"	"That's bad."	ཕད་	"Boo, get off the stage!"
"Aww"	"That's too bad."	ཨ་ཁ་ཁ་	"Aww, that old woman has no family."
"Ah"	"Too hot."	ཨ་ཁ་ཁ་	"Ah, that's too hot!"
"Whoa"	"Unbelievable!"	ཨ་ཅི་	"Whoa, he jumped so far!"

Numbers / ཡང་གྲངས་

English	Tibetan		English	Tibetan		English	Tibetan	
0	༠	མང་གོང་	10	༡༠	བརྒྱ་	20	༢༠	ཉི་ཤུ་
1	༡	གཅིག་	11	༡༡	བརྒྱ་གཅིག་	30	༣༠	སུམ་ཅུ་
2	༢	གཉིས་	12	༡༢	བརྒྱ་གཉིས་	40	༤༠	བཞི་བརྒྱ་
3	༣	གསུམ་	13	༡༣	བརྒྱ་གསུམ་	50	༥༠	ལྔ་བརྒྱ་
4	༤	བཞི་	14	༡༤	བརྒྱ་བཞི་ (chup-shi)	60	༦༠	དྲུག་ཅུ་
5	༥	ལྔ་	15	༡༥	བརྒྱ་ལྔ་	70	༧༠	བདུན་ཅུ་
6	༦	དྲུག་	16	༡༦	བརྒྱ་དྲུག་	80	༨༠	བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་
7	༧	བདུན་	17	༡༧	བརྒྱ་བདུན་ (chu- dun)	90	༩༠	དགུ་བརྒྱ་
8	༨	བརྒྱད་	18	༡༨	བརྒྱ་བརྒྱད་ (chob-gye)			
9	༩	དགུ་	19	༡༩	བརྒྱ་དགུ་			

Ordinal Numbers

1 st	2 nd	3 rd	4 th	5 th	6 th	7 th	8 th
དང་པོ་	གཉིས་པ་	གསུམ་པ་	བཞི་པ་	ལྔ་པ་	དྲུག་པ་	བདུན་པ་	བརྒྱད་པ་

Only the first ordinal number དང་པོ་ is followed by a པོ་ the rest of the numbers are all followed by པ་

Multiplicative Numbers

1 st - time	2 nd - time	3 rd - time	4 th - time	5 th - time
ཐངས་དང་པོ་	ཐངས་གཉིས་པ་	ཐངས་གསུམ་པ་	ཐངས་བཞི་པ་	ཐངས་ལྔ་པ་

- Times / ལྔ་པ་ - America is three times bigger than Tibet. འོ་ཨ་མ་ཤ་ནི་ལྔ་པ་གསུམ་ཆེན་གྱི་རིང་།

Floors of a Building

1 st floor	2 nd floor	3 rd floor
ཐོག་ཆེན་དང་པོ་	ཐོག་ཆེན་གཉིས་པ་	ཐོག་ཆེན་གསུམ་པ་

One Among Others

1 of 5
ལྔ་པ་ནང་ནས་དང་པོ་

Numbers / ཡང་གྲངས་

❖ **Tibetan Number System** – For each of the tens, an extra particle is added after the tens place.

Extra Particle		Using the particles	
20	ཙ་	21	ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་
30	མོ་	31	སུམ་ཅུ་མོ་གཅིག་
40	ཞི་	41	བཞི་བཅུ་ཞི་གཅིག་
50	ང་	51	ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་
60	དེ་	61	དྲུག་ཅུ་དེ་གཅིག་
70	དོན་	71	བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་
80	གྲ་	81	བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གཅིག་
90	གོ་	91	དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་

For whole numbers like: 20, 30, 40, 50, etc. No extra particle is needed.

❖ **Counting Through the Twenties**

20	Particle	Number	Finished number
ཉི་ཤུ་	ཙ་	གཅིག་ =	ཉི་ཤུ་ས་ཙ་གཅིག་ 21
			ཉི་ཤུ་ཙ་ཉི་ 22
			ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་ 23
			ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་ 24
			ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ 25
			ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་ 26
			ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ 27
			Etc...

Numbers / ཡང་གྲངས་

The Numbers Scale			
0	Zero	ལྷན་གོར་	
10	Ten	བརྩ་	
100	Hundred	བརྒྱ་	བརྒྱ་ / ཉིས་བརྒྱ་ / སུམ་བརྒྱ་
1,000	Thousand	སྟོང་	གཅིག་སྟོང་ / ཉིས་སྟོང་ / སུམ་སྟོང་
10,000	Ten thousand	ཁྲི་	གཅིག་ཁྲི་ / ཉིས་ཁྲི་ / སུམ་ཁྲི་
100,000	Hundred thousand	འབུམ་	གཅིག་འབུམ་ / ཉིས་འབུམ་ / སུམ་འབུམ་
1,000,000	Million	ས་ཡ་	ས་ཡ་གཅིག་ / ས་ཡ་གཉིས་ / ས་ཡ་སུམ་
1,000,000,000	Billion	གྲངས་ཀ་	གྲངས་ཀ་གཅིག་ / གྲངས་ཀ་གཉིས་ / གྲངས་ཀ་སུམ་

E.g. - 156,258,352 = ཉུང་ལྷན་གཅིག་དང་གྲེ་བ་ལྷ་ས་ཡ་དྲུག་གཉིས་འབུམ་ལྷ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷ་བརྩ་ལྷ་གཉིས་

Percentages and Fractions / བརྒྱ་ཆ་དང་ཆ་རྩིས་

❖ **Percentages and Fractions** – These are formed by using the particle ཆ་ / Part

Percentages and Fractions			
100%	བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་	Whole	གང་ཚང་
50%	བརྒྱ་ཆ་ལྷ་བརྩ་	Half	ཕྱེད་ཀ་
20%	བརྒྱ་ཆ་ཉི་ཤུ་	Quarter	ཕྱེད་ཀ་འེ་ཕྱེད་ཀ་
1/3	གསུམ་ཆ་གཅིག་	All	ཚང་མ་
3/4	བཞི་ཆ་གསུམ་	None	གང་ཡང་

❖ **Around / A little more than** - ལྷག་ཅི་ (pronounced 'Hla-ts') used to approximate numbers.

- Around 100 བརྒྱ་ལྷག་ཅི་ |
- Around 50% བརྒྱ་ཆ་ལྷ་བརྩ་ལྷག་ཅི་ |
- Around half ཕྱེད་ཀ་ལྷག་ཅི་ |
- Around 1/3 གསུམ་ཆ་གཅིག་ལྷག་ཅི་ |

Time / དུས་ཚོད་

Time / དུས་ཚོད་	
Hour	མུ་ཚོད་
Minute	སྐར་མ་
Second	སྐར་ཆ་
Parts of the Day / ཉི་རེ་འཛིན་གསལ་	
Morning	ཞོགས་གསལ་
Afternoon	ཉིན་གུང་རྒྱུ་ལ་
Evening	དགོང་མདའ་
Today	དེ་རིང་
Yesterday	ཁ་སང་
Day before yesterday	ཁས་ཉིན་པ་
Tomorrow	སང་ཉིན་
Day after tomorrow	ནངས་ཉིན་

Time Expressions	
Sometimes	མཚམས་མཚམས་ལ་
Every / Always	རྒྱལ་པ་རེ་བཞིན་
Never	ཅེ་བ་ནས་
Every time	ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་
Soon	ལབ་སང་
After	རྗེས་ལ་
Before	སྔོན་ལ་
Long ago	སྔོན་མ་སྔོན་མ་
Early	སྔ་ཕྱི་
Late	རྗེས་ལུས་
While	རིང་ལ་
During	སྐབས་སྟེ་ / དུས་

Telling Time / དུས་ཚོད་སྟེན་བ	
4:00 - མུ་ཚོད་བཞི་པ་	4:40 - མུ་ཚོད་བཞི་དང་སྐར་མ་བཞི་བཅུ་
10 after 4:00	མུ་ཚོད་བཞི་པ་ཟིན་ནས་སྐར་མ་བཅུ་ (ཟིན་ - To be done with)
20 till 4:00	མུ་ཚོད་བཞི་པ་ཟིན་ལ་ལ་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་
At 4:30	མུ་ཚོད་བཞི་དང་ཕྱེད་ཁ་ལ་
It takes / འགོར་	"It takes one hour to get to Lhasa." ལྷ་ས་ལ་བསྐྱེད་ལ་མུ་ཚོད་གཅིག་འགོར་གི་རེད་

Remember: 4 hours མུ་ཚོད་བཞི་ | 4:00 མུ་ཚོད་བཞི་པ་ | At 4:00 མུ་ཚོད་བཞི་པ་ལ་ |

Calendar / ལོ་ཐོ་

The Tibetan calendar is not included in this primer.

Using the English calendar in Tibetan is quite easy. Numbers are used for the months of the year.

Calendar / ལོ་ཐོ་	
January	ཕྱི་ཟླ་དང་པོ་
February	ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པ་
March	ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པ་
April	ཕྱི་ཟླ་བཞི་པ་
May	ཕྱི་ཟླ་ལྔ་པ་
June	ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པ་
July	ཕྱི་ཟླ་བདུན་པ་
August	ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པ་
September	ཕྱི་ཟླ་དགུ་པ་
October	ཕྱི་ཟླ་བརྒྱ་པ་
November	ཕྱི་ཟླ་བརྒྱ་གཅིག་པ་
December	ཕྱི་ཟླ་བརྒྱ་གཉིས་པ་
Seasons / དུས་ཚོགས་	
Spring	དབྱིད་ཀ
Summer	དབྱར་ཁ་ (yar-ka)
Fall	སྟོན་ཁ་
Winter	དགུན་ཁ་
Rain season	ཆར་དུས་

Calendar	
year	ལོ་
Month	ཟླ་བ་
Week	བདུན་ཕྱག
Day	ཉི་མ་
the Date	ཆེས་པ་
March 01, 2013 ཕྱི་ལོ་གཉིས་སྟོང་བརྒྱ་གསུམ་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པ་འདི་ཆེས་པ་གཅིག་	
Days of the Week / བདུན་ཕྱག་གི་མིང་།	
Monday	གཟའ་ལྷ་པ་
Tuesday	གཟའ་མིག་དམར་
Wednesday	གཟའ་ལྷག་པ་
Thursday	གཟའ་ལྷན་པ་
Friday	གཟའ་པ་སངས་
Saturday	གཟའ་མཇུག་པ་
Sunday	གཟའ་ཉི་མ་
Special Days / དེ་མིག་ས་བསལ་གྱི་དུས་ཚོད་	
Day off	གྲུང་མེད་
Birthday	སྤྱི་མཆོད་
Tibetan New Year	ལོ་སར་

Useful words / བེད་སྟོན་ཅན་གྱི་ཆེག་

Able (to do)	ཐུབ་	"I'm able to speak Tibetan." ངས་བོད་སྐད་བཤད་ཐུབ་གི་ཡོད།
About	སྒོར་ལ་	"Tell me about your family." ཁྱེད་རང་གི་ནང་མིའི་སྒོར་ལ་བཤད་དང་།
Agree	མོས་མཐུན་	"I agree." ང་མོས་མཐུན་ཡོད།
Allowed	ཆོག་	"I'm allowed to go." ང་འགོ་ཆོག་གི་རེད།
Almost / Mostly	ཕལ་ཆེར་བ་	"Almost everyone likes momos." མི་ཕལ་ཆེར་བ་མོག་མོག་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་རེད།
Almost / About to	གྲབས་	"I was almost hit by a car." ང་མོ་ཁ་ལ་བདེན་གྲབས་བྱས་སོང་། "The ball almost went in." སྟོ་ལོ་དེ་ནང་ལ་འཇུ་ལ་གྲབས་བྱས་སོང་།
Amazing	ཉང་སང་ཡ་	"Wow"(surprised) ཉང་སང་ཡ་རེད་ཤག
Among	ནང་ནས་	"Among all my friends you're my best friend." ངའི་གྲོགས་པོ་ཚང་མ་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་དེ་ཁྱེད་རང་ཡིན།
Become	ཆགས་	"It became hot." གནམ་གཤིས་ཆ་པོ་ཆགས་སོང་། "He will become a great monk." ཁོ་གྲུ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་གི་རེད།
Before ____.	སྔོན་ལ་	"Before I arrived I drank tea." Negative + verb + before ང་ (མ་བསྐྱེདས་སྔོན་ལ་) ར་བཏུང་བ་ཡིན། Verbs must be used in their negative form with this.
Believe	ཡིད་ཆེས་	"I believe him." ང་ཁོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

Useful Words...Continued

Best	ཅེ་བཟ་	"Those are the best momos." མོག་མོག་དེ་ཅེ་བཟ་འདུག
Bring / Take	འཁེར་	"Bring me some momos." ང་ལ་མོག་མོག་འཁེར་ཤོག "Take a book with you." བློ་རང་གིས་དེ་བ་གཅིག་འཁེར་ཤོག
Called	ཟེར་	"He's called Tenzin." ཁོ་ལ་བསྟན་འཛིན་ཟེར་ །
Change	འགྱུར་	"He changed his mind." ཁོའི་སེམས་པ་འགྱུར་ཤག
Completely	རྒྱུ་	Made by repeating the first syllable of the adjective "Completely pure (clean)." གཅོད་མ་གཅོད་རྒྱུ་ ། "Completely white." དཀར་པོ་དཀར་རྒྱུ་ །
Darn!	དཔེར་བསགས་ཞེའ་	"Darn! I forgot my wallet." དཔེར་བསགས་ཞེའ་ ། ངས་སྤ་ཁྱུག་བརྗེད་ཤག
Decided	ཐག་གཅོད་	"I decided to go to Lhasa." ང་ལྟ་ས་ལ་འགྲོ་ཡ་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ །
Depends	རག་ལས་པ་	"Becoming good depends on you." (becoming proficient at something) བློ་རང་ཡག་པོ་ཆགས་པ་བློ་རང་ལ་རག་ལས་པ་རེད་ ། "It depends on the weather" གནས་གཤེས་ལ་རག་ལས་པ་རེད་ །
Doubt/Uncertainty	དོགས་པ་	"I have uncertainty in his character." ཁོ་གི་གཤེས་ཀ་ལ་ང་དོགས་པ་ཡོད་ །
Early / Late	Early ལྔ་པོ་ Late བྱིས་པོ་	"Class is very early tomorrow." སང་ཉིད་འཛིན་གྲ་དཔེ་ལྔ་པོ་རེད་ ། "Class is late tomorrow." སང་ཉིད་འཛིན་གྲ་དཔེ་བྱིས་པོ་རེད་ །

Useful Words...Continued

Except / Unless	མ་གཏོགས་	“I only have one.” ང་ལ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད། “Unless I take medicine I am very sick.” ངས་སྒྲན་ཟ་ན་མ་གཏོགས་ང་ཞེ་བྲག་ན་གི་འདུག།
Extra / Leftover	ལྷག་མ་	“Is there any food leftover?” ཁ་ལག་ལྷག་མ་ཡོད་པས།
Fair / Honest	དྲང་པོ་	“That’s not fair.” དེ་དྲང་པོ་མ་རེད།
to Feel	ཆོར་བ་	“I can’t feel my hand” ངའི་ལག་པ་ལ་ཆོར་བ་མི་འདུག། <i>The word ‘Feel’ in Tibetan is used for tactile sensations and usually not used to express emotions as in English.</i>
to Finish	ཆར་	“He’s finished drinking tea.” ར་འཐུང་ཆར་སོང་།
For example	དཔེར་ན་	“For example, This is a book.” དཔེར་ན། འདི་དེབ་རེད།
For / In order to / For the purpose of	ཆེད་དུ་	“I pray for the Tibetans.” ངས་བོད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་གི་ཡོད།
Forget it	གཡུགས་ཤོག།	“Don’t talk about it.” / “Don’t mention it.” / “Forget about it.”
Guess	ཆོད་དཔག་བྱེད་པ་	“I’m guessing tomorrow will become hot.” ངས་ཆོད་དཔག་བྱེད་ན། སང་ཉིན་ཆ་སོ་ཆགས་ས་རེད།
Half hearted Sloppy Recklessly	གང་བྱུང་མང་བྱུང་	“Don’t do (the work) half hearted.” or “Don’t do a bad job.” Also said to children as: “don’t be bad.” གང་བྱུང་མང་བྱུང་མ་བྱས།
Improve	ཡར་རྒྱས་	“Your Tibetan has improved.” (going well) ཁྱེད་རང་གི་བོད་སྐད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ཤིག།
Invited (Simple style)	སྐད་(བཏང) (Called)	“He invited me for food”. ཁོས་ང་ཁ་ལག་ལ་སྐད་བཏང་སོང་།
It is!	དེ་ག་རང་རེད་	“Yes, it is.” / “yes, just like that.” རེད། དེ་ག་རང་རེད།
to Know	ཤེས་	“I know Tibetan.” ངས་བོད་སྐད་ཤེས་གི་ཡོད།

Useful Words...Continued

to Know (someone)	ང་ཤེས་	"I know him." ངས་ཁོ་ང་ཤེས་གི་འདུག
Lie / Fake	རྒྱན་མ་	"don't lie." རྒྱན་མ་མ་བཤད།
Like / As / Similar	འབྲ་པོ་	"This milk is like water." (thin and watered down) འོ་མ་འདི་ཚུ་འབྲ་པོ་འདུག
Made to do	གཙུག	"My father made me do my homework." ངས་པ་ལགས་གིས་ང་ལ་ནང་སྒྲིང་བྱས་གཙུག་སོང་།
Maybe	གཅིག་བྱས་ན	"Maybe I'll go." གཅིག་བྱས་ན་ང་འགྲོ་ཡིན།
Me too	ང་ཡང་	"I'm also going to Lhasa."
Must	དེས་པར་རྩ་	"I must go to Tibet." (དགོས་ - for the purpose of) ང་དེས་པར་རྩ་བོད་ལ་འགྲོ་དགོས།
Must	ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་	"I must go to Tibet." ང་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བོད་ལ་འགྲོ་དགོས།
Never mind No problem	གད་ཡོད་མ་རེད་	"What did you say?"... "Nothing important."
No choice	ཐབས་ཤེས་མི་འདུག	"I have no choice." ང་ལ་ཐབས་ཤེས་མི་འདུག
No meaning	དེ་འཕྱི་ (Pronounced 'de-gas')	Same old thing / nothing / not interested / Mediocre
Not even	ཡང་མེད་	"Not even one." གཅིག་ཡང་མེད། "I don't even have one class." ང་འ་རྩིན་གླ་གཅིག་ཡང་མེད།
Of course	ཡིན་དང་ཡིན་	Usually used in response to a question. "Of course I'm tired." ཡིན་དང་ཡིན། ང་ཐང་ཆད་སོང་།
O.K.	འགྲིག་གི་འདུག	"Is it OK?" ད་འགྲིག་གི་འདུག་པས།

Useful Words...Continued

Only	རང་	"I only have one class." ང་ལ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་རང་ཡོད།
Perfect	ཁྲ་ཁྲ་	"These momos are perfect." མོག་མོག་དེ་ཁྲ་ཁྲ་རེད་ཤག།
Perfect (used for time)	ཉག་ཉག་	"He arrived right on time." ཁོ་ཉག་ཉག་བསྐྱེབས་སོང་།
Popular Well known	ཡོངས་གྲགས་ཆེན་པོ་	"Is this word popular?" ཆིག་འདི་ཡོངས་གྲགས་ཆེན་པོ་རེད་པས།
Interesting	སྒྲུང་བ་འགྲོ་པོ་	"Very interesting." དཔེ་སྒྲུང་བ་འགྲོ་པོ་འདྲག།
Promise Comit to	ཁས་ལེན་བྱེད་	"I promised I would study." ངས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་བ་ཡིན།
Purpose (For the purpose of)	དགོས་ (want or need)	"I went to Delhi for the purpose of work" ང་ལྷི་ཡི་ལ་ལས་ཀ་ཆེད་དུ་འགྲོ་དགོས།
to Put	བཞག།	"Leave it there." དེ་ལ་བཞག།
to Quit	གཡུགས་	"He quit school." ཁོས་སློབ་གྲྭ་གཡུགས་པ་རེད།
to Quit (Bad habits)	སྤང་ཆར་	"I quit smoking." ངས་ཐ་མག་སྤང་ཆར་ཡིན།
Real / Really / True	དངོས་གནས་རེད་	"Really?" དངོས་གནས་རེད་པས།
Reason	རྒྱ་མཆན་	"What the reason you needed to come." བྱིད་རང་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ག་རེ་རེད།
Same	གཅིག་པ་	"We are in the same class". ང་ཚོ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་རེད།
Should have	དགོས་ས་རེད་	"I should have ordered momos." ངས་མོག་མོག་མངགས་དགོས་ས་རེད།
So (good)	དཔེ་	"These momos are so good." མོག་མོག་དེ་དཔེ་ཡག་པོ་འདྲག།

Useful Words...Continued

to Stay	བསྐྱད་	"I'm going to stay and study." ངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད།
Time to	རན་ (pronounced 'ren')	"Now, it's time to eat." ད། ཁ་ལག་བ་རན་སོང་། "Time to go home." ནང་ལ་འགྲོ་རན་སོང་།
Too Too many Too few Too sweet Etc...	དྲགས་	Made with only the first syllable of the adjective Too many books. དེ་བ་མང་དྲགས་ཤིག Too few apples. ཀྱུ་ལྷ་ཉུང་དྲགས་ཤིག "This tea is too sweet." ར་མངར་དྲགས་ཤིག
Trade	བརྩེ་པོ་ལང་	"Let's trade phones." ང་གཉིས་ཁ་བར་བརྩེ་པོ་ལང་།
Trying Make effort	འབད་བཅོམ་བྱེད་	"I will try." ངས་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཡ་ཡིན།
Understand	ཉ་གོ་	"Do you understand?" བྱིད་རང་ཉ་གོ་སོང་བས།
Understand	མགོ་འཆོས་	"Do you understand?" བྱིད་རང་མགོ་འཆོས་སོང་བས།
Use	བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཡ་ Verb (སྤངས་)	"I don't know how this word is used." ཆོག་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྟངས་ངས་ཉ་གོ་གི་མེད།
Useful	བེད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་	"English is very useful." དབྱིན་ཇི་བེད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད།
Very	ཞེ་དྲག	"These momos are very delicious." མོག་མོག་དེ་ཞེ་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག
With / Without	ཡོད་ཆུ་ / མེད་ཆུ་	Coffee with milk. འཆོག་ར་འོ་མ་ཡོད་ཆུ་། Without chili. སེ་སན་མེད་ཆུ་།
Yes or No?	རེད་མ་རེད་	"What do you think?" / "Is it or is it not?"

Useful Phrases

"Are you ready to go?"	བྱེད་རང་འགོ་ཚག་ཚག་ཡིན་པས །
"Be careful."	གཟབ་གཟབ་བྱས ། (also said when friends are departing)
"Did you work?"	བྱེད་རང་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་པས །
"Don't pay attention to that."	དེ་ལ་ཡ་མ་བྱས །
"Don't worry."	སེམས་བྲེལ་མ་བྱས །
"Go away!"	པར་རྒྱག ། (this is strong or rude comment)
"He's a trouble maker."	ཁོ་རྩོག་བྱ་བ་ཐོ་མཁན་རེད །
"How do you say that in Tibetan."	འདི་ཐོད་སྐད་ནང་ལ་ག་འདྲ་སེ་ལབ་གི་རེད །
"I didn't mean to."	ངས་རྒྱུ་བཟུགས་ནས་བྱས་མིན །
"I don't want to."	ང་བྱེད་འདོད་མེད །
"I go to bed at 10:00."	ང་ཆུ་ཚོད་བཅུ་པ་ལ་ཉལ་གི་ཡོད །
"I wak up at 6:00."	ང་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པ་ལ་འང་གི་ཡོད །
"I got a great opportunity."	ངས་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་རག་སོང་ །
"I have one thing to check/see."	ངས་ཅ་ལག་ཅིག་གཏང་དགོས་ཡོད །
"I made many mistakes."	ངས་ནོར་འཁྱུལ་མང་པོ་ཞོར་སོང་ །
"I know him."	ངས་ཁོ་ངོ་ཤེས་གི་ཡོད །
"I need to check on one thing."	ངས་ཅ་ལག་གཅིག་ལ་ལྟ་དགོས་ཡོད །
"I should have gone to Delhi."	ང་ལྷོ་ལི་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་སོང་ །
"I slept a long time."	ང་གཉིད་རྒྱན་རིང་པོ་ཁྱུག་པ་ཡིན །

Useful Phrases...Continued

"I'll come after having tea." ཇ་འཐུང་ནས་ང་ཡོང་ཡ་ཡིན།
"I'm about to go." ཇ་འགྲོ་གྲུབས་ཡོད། (about to གྲུབས་)
"Is this/that correct? (alright)" འདི་འགྲིག་འདུག་པས།
"It's his fault." (he did it) ཁོས་བྱས་པ་རེད།
1 st friend says: "Sorry my house is so messy." 2 nd friend replies: It's O.K. we're friends. དགོངས་དག་ངའི་ནང་ལ་དཔེ་བཅོག་པ་འདུག། གང་ཡོད་མ་རེད། ཇ་ཚེ་ནང་ཚགས་རེད།
"Makes no difference." - བྱད་པར་མེད།
"Mind your own business." རྒྱས་གཏོགས་མ་བྱས།
"I mind my own business." ཇ་རང་ལས་ཀ་ང་རང་བྱེད། (My own work I do myself)
"People should mind their own business" སོ་སོའི་ལས་ཀ་སོ་སོས་བྱེད། (People should do their own work)
"No problem." གང་བྱེད་གི་མ་རེད།
"Coca-Cola is not healthy" Coca-Cola འཕྲོད་བསྐྱེན་ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད།
"Sorry I'm early." དགོངས་དག་ང་སྔ་བྱས་ཤིག།
"Sorry I'm late." དགོངས་དག་ང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཤིག།
"Should I go?" ཇ་འགྲོ་དགོས་ས་རེད་པས། (If feeling unwelcome or in an uncomfortable situation)
"The momos will be ready in 1 hour." རྒྱ་ཚོད་གཅིག་རྗེས་ལ་མོག་མོག་རག་གི་རེད།
"Welcome back" ཡང་བསྐྱར་ཐེབས་པར་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས།
"What's the harm in going slow?" ག་ལེར་ག་ལེར་འགྲོ་ན་སློན་ག་རེ་ཡོད་རེད།
"What's your favorite food?" བྱེད་རང་སྤང་བ་འགྲོ་ཤོས་ཁ་ལག་ག་རེ་རེད། (most interesting food)

Clauses, Phrases and Modifying Words

These are parts of speech that can be used to make or modify many different sentences.

Don't forget ____.	མ་བརྗེད་པར་བྱས།	"Don't forget your keys." ཁྱེད་རང་གི་ལྗེ་མིག་མ་བརྗེད་པར་བྱས།
Forgot ____.	____ བློ་མ་བརྗེད་ཤག།	"I forgot my book." ངས་དེ་མ་བློ་མ་བརྗེད་ཤག།
I wonder <u>what</u> it has . <i>Can be use with most question words.</i>	____ ཡོད་ན་	"I wonder what food that restaurant has." ཟ་ཁང་དེ་ནང་ཁ་ལག་ག་རེ་ཡོད་ན།
I wonder <u>what</u> it is. <i>Can be use with most question words.</i>	____ ཡིན་ན་	"I wonder what that is." དེ་ག་རེ་ཡིན་ན། "I wonder who that is." སྟེ་ཡིན་ན།
Is it O.K. If I ____.	ན་འགྲིག་གི་རེད་པས།	"Is it O.K. if I sit?" བསྐྱད་ན་འགྲིག་གི་རེད་པས།
____ Looks ____. Seems	____ མདོག་ཁ་ཐོ་འདུག།	(Using only the first syllable of the first adjective) "Looks good." Good ཡག་མདོག་ཁ་ཐོ་འདུག། (ཡག = ཡག་པོ་) "Looks delicious." Delicious ཞིམ་མདོག་ཁ་ཐོ་འདུག། (ཞིམ = ཞིམ་པོ་)
Staying / བསྐྱད་ Going / འགྲོ་	In Tibetan as in English, staying and going are added to many sentence structures	"I'm going to stay and study." ངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སྐྱད་ཡོད། "My studies are going well." ངའི་སློབ་སྦྱོང་ཡག་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད།
____ supposed to be ____.	ཡིན་དགོས་	"Chili is supposed to be hot." སེ་བན་ནི་ཁ་ཆ་ཐོ་ཡིན་དགོས་གི་རེད།
(To be) Used to something. (Familiar with)	གོམས་	"He's not use to cold weather". ཁོ་གནས་གཤིས་གྲང་མོ་ལ་གོམས་ཡོད་མ་རེད།

Popular Forms of Sentences

Some popular and very useful ways of creating sentences.

❖ Making a simple sentence with S-O-V-T / Subject-Object-Verb-Tense

Subject	Object	Verb	Tense
<i>I'm</i>	<i>food</i>	<i>eat</i>	<i>Am doing / did / will do</i>
ངས་	ཁ་ལག་	ཟ་	གི་ཡོད་ Present
			ང་ཡིན་ Past
			ཡང་ཡིན་ Future

- ན་ - **If** - is one of the most used structures in Tibetan sentences.

"If the weather is hot I won't go." གནམ་གཤིས་ཆ་སྔོན་ཡོད་ན་ང་འགྲོ་གི་མིན།

"Is it O.K. if I come in?" ང་ནང་ལ་འཇུག་ན་འགྲོ་གི་རེད་པས།

"If you're open late I'll come back." བྱེད་རང་གིས་སློ་བྱེད་སྔོན་ཡོད་ཆུང་ཡོང་གི་ཡིན།

- ཡ་ - **To** - is another widely used structures in Tibetan sentences.

"I'm going to study my reading and then my writing." ངས་སློབ་ཡ་སློབ་ ། དེ་ནས་བྲི་ཡ་སློབ་གི་ཡིན།

"I'm going to stay and study." ངས་སློབ་སློབ་བྱས་ནས་སློབ་ཡ་ཡིན།

"To study hard is very good." སློབ་སློབ་ཏུ་ཐག་བྱེད་ཡ་དེ་དཔེ་ཡག་སྔོན་ཡིན།

- ག་ is used with sentences about 'going'.

"I'm going to work." ང་ལས་ག་བྱེད་ག་འགྲོ་གི་ཡིན།

"He went to pickup milk." ཁོ་འོ་མ་ལེན་ག་བྱེན་སོང་།

"He went to meet his relative." ཁོ་སྤྱོད་མཆེད་སྤྱོད་ག་བྱེན་སོང་།

Final Thoughts and Advice

Tibetan is a fascinating language and quite fun when you get the hang of it. Remember that a happy, playful mind is a mind at its best, so keep a positive attitude towards your studies and keep it interesting and fun. When we're frustrated language doesn't flow.

A few final tips:

- When studying, read everything aloud, language study should never be silent.
- Use a varied approach to study: listening, speaking, reading, and writing.
- Keep it simple, for general conversation Tibetan uses much simpler sentences than English.
- Talking fast does not make you sound more fluent; develop a clear and calm style.
- Don't second guess yourself, have confidence that most of the time you're correct.
- The Tibetan people are grateful that their language and culture are being studied. This becomes apparent as you improve. You'll start to notice Tibetans staring at you in amazement as you speak, saying: "*Wow, he speaks Tibetan.*" Or many times Tibetans will start laughing when you speak well, delighted at how rapidly you're improving. Then the cultural door to the hearts of the wonderful Tibetan people will open even wider to you.

Recommended Follow-Up Texts

For Spoken Tibetan

- **Tibetan Conversation Method Text -1.** 2013.
This text is recommended directly following this text.
Ngarampa Sangye Tsultrim / Venerable Tenzin Tharpa
Liberation Publications. Free download at: Tibet2009.com
- **Manual of Standard Tibetan.** 2003.
Nicholas Tournadre / Sangda Dorje, Snow Lion Publications.

For Classical Tibetan

- **An Introduction to Classical Tibetan.** 2006.
Stephen Hodge, Orchid Press Publications.
- **How to Read Classical Tibetan.** 2006.
Craig Preston, Snow Lion Publications.

Appendix

The following appendix is filled with some very useful charts, vocabulary and extra material.
Examine it and use it for quick reference in your continuing studies.

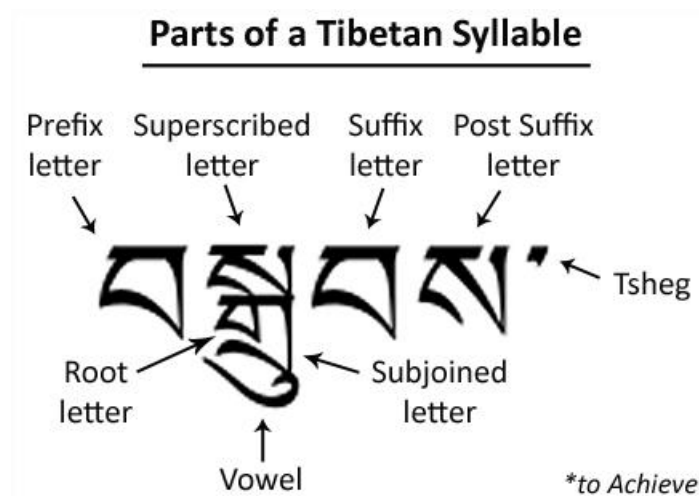
Glossary of Tibetan Grammatical Terms

Parts of Speech / སྒྲིག་ཆའི་ཆ་ཤས་	
Adjectives	བྱད་ཆིག་
Adverbs	བྱ་བའི་བྱད་ཆིག་
Conjunctions	འབྲེལ་ཆིག་
Copula	ཆིག་སྤྱད་
Injections	No Word
Nouns	མིང་ཆིག་
Post positions	ཆིག་སྤྱད་
Pronouns	མིང་ཆ་བ་
Verb	བྱ་ཆིག་
Parts of Words / ཡི་གེ་ཆ་ཤས་	
Consonants	གསལ་བྱེད་
Letter	ཡི་གེ་
Prefix letter	སྒྲོན་འབྲུག་
Post Suffix letter	ཡང་འབྲུག་
Root letter	མིང་གཞི་
Subjoined letter	འདོགས་ཅན་
Suffix letter	རྗེས་འབྲུག་
Superscribed letter	མགོ་ཅན་
Vowels	དབྱེངས་
Word	ཆིག་

Basic Grammar Terms / གཞི་ཆའི་བདམསྟོན་ཐ་སྙད་	
Alphabet	གསལ་བྱེད་
Answer	ལན་
Comparatives	མཚུངས་བསྟར་
Contractions	སྦྱད་ཆིག་
Grammar	བདམསྟོན་
Imperatives	བསྐྱུལ་ཆིག་
Object	བྱ་བའི་ཡུལ་
Particles	ཆིག་སྤྱད་ / སྤྱད་
Person - 1st 2nd 3rd	གང་ཟག་ཉ་པོ་དང་ཟས་ཟས་
Plural	མང་ཆིག་
Possessive	བདག་སྒྲླ་
Pronunciation	སྒྲླ་གདངས་
Questions	དྲི་བ་
Sentence	ཆིག་སྒྲུབ་
Singular	གཅིག་ཆིག་
Subject	བྱེད་པ་པོ་
Tenses ཏུས་གསུམ་	
Present	ད་ཉིད་ །
Past	འདས་པ་ །
Future	མ་འོངས་པ་ །

Common Punctuation Marks

- - Tsheg / ཚེག་ – used to separate syllables and words.
 - | - She / ། – used as a comma or period.
 - || - Nyi-she / གཉིས་ཤིག་ – marks the end of a section.
 - || || - Shi-she / བཞི་ཤིག་ – marks the end of a chapter or long prose.
 - ༄༅ - Yik-go / ཡིག་མགོ་ – marks the beginning of a text or page.
-

Parts of the Tibetan Syllable

- 1) Prefix letter / རྒྱ་འཁྱུག་ – Prefix letters are always silent.
- 2) Superscribed letter / རྒྱ་ཅན་ – Superscribed letters modify the root letter.
- 3) Suffix letter / རྒྱ་འཁྱུག་ – adds a consonant sound only to the root letter, no vowel sound.
Suffix letters usually have a very short consonant sound or glottal stop, sometimes almost silent.
- 4) Post Suffix letter / རྒྱ་འཁྱུག་ – Post suffix letters are silent.
- 5) Root letter / རྒྱ་གཞི་ – the main letter and only letter that can be stacked or built upon.
- 6) Subjoined letter / རྒྱ་གསལ་ཅན་ – Subjoined letters modify the root letter.
- 7) Vowel letter / རྒྱ་བྱངས་ – changes the 'A' sound of consonants into the other vowels sounds.
- 8) Tsheg / ཚེག་ – Tshegs are used to separate syllables, words and sentences.

The Wylie Transliteration System

Created in 1959 by Turrell V. Wylie as a method for transliterating Tibetan script using only the letters available on typical English typewriter. Wylie has become the standard transliteration system in Tibetan studies. Software is available allowing the typing of Tibetan letters using any computer keyboard. One popular software is: Denjong TibType (Tibetan fonts are also needed).

Wylie System	Column 1	Column 2	Column 3	Column 4
Row 1	ཀ་ - ka	ཁ་ - kha	ག་ - ga	ང་ - nga
Row 2	ཅ་ - cha	ཆ་ - chha	ཇ་ - ja	ཉ་ - nya
Row 3	ཏ་ - ta	ཐ་ - tha	ད་ - da	ན་ - na
Row 4	པ་ - pa	ཕ་ - pha	བ་ - ba	མ་ - ma
Row 5	ཅ་ - tsa	ཆ་ - tsha	ཇ་ - dza	མ་ - wa
Row 6	ཞ་ - zha	ཟ་ - za	ང་ - '	ཡ་ - ya
Row 7	ར་ - ra	ལ་ - la	ཤ་ - sha	ས་ - sa
Row 8	ཧ་ - ha	ཨ་ - a		
Vowles	 - i	 - u	 - e	 - o

Remember: Wylie is not a phonetic pronunciation guide, its purpose is transliteration, to accurately notate in English the correct Tibetan spelling. To see the Wylie sentence 'ngas mog mog za gi yod' written in a book would be impossible to pronounce. But it could be pronounced and understood correctly after translating into the Tibetan script: ངས་མོག་མོག་བ་གི་ཡོད། "I'm eating momos."

Wylie Transliteration	This is an exact translation of the Tibetan letters. (Wylie is not used in this text)		
"I'm eating momos."	ngas	mog mog	za gi yod (Written for Tibetan <u>spelling</u> not for pronunciation).
	ངས་ མོག་མོག་ བ་ གི་ ཡོད།		

IPA Phonetic - International Pronunciation Alphabet	(IPA is the system used in this text)		
"I'm eating momos."	nge	mo mo	sa ki yö (Written for pronunciation only).
	ངས་ མོག་མོག་ བ་ གི་ ཡོད།		

- ❖ Wylie is used when wanting to convey the accurate spelling of a Tibetan word to the reader.
- ❖ IPA is used when wanting to convey the accurate pronunciation of a Tibetan word to the reader.

The Wylie Transliteration System

Consonants	Column 1	Column 2	Column 3	Column 4
Row 1	ཀ་ - ka	ཁ་ - kha	ག་ - ga	ང་ - nga
Row 2	ཅ་ - cha	ཆ་ - chha	ཇ་ - ja	ཉ་ - nya
Row 3	ཏ་ - ta	ཐ་ - tha	ད་ - da	ན་ - na
Row 4	པ་ - pa	ཕ་ - pha	བ་ - ba	མ་ - ma
Row 5	ཅ་ - tsa	ཆ་ - tsha	ཇ་ - dza	མ་ - wa
Row 6	ཞ་ - zha	ཟ་ - za	འ་ - '	ཡ་ - ya
Row 7	ར་ - ra	ལ་ - la	ཤ་ - sha	ས་ - sa
Row 8	ཏ་ - ha	ཨ་ - a		
Vowles				
Vowles	 - i	 - u	 - e	 - o

Sanskrit Letters				
ཧ་ - Gha	ཨ་ - dzha	ཏ་ - Ta	ཤ་ - Sha	ཞ་ - Dha
ཐ་ - Ha	ཕ་ - kSha	ཉ་ - dha	ཌ་ - Da	ཙ་ - bha
ཎ་ - a				

Sometimes periods are needed to adjust stacking letters. The period stops the building of the last letter.

Some Unusual Prefix and suffixe Spelling While Typing			
Use a period to create:	གཡུ་ - g.yu	གཡུ་ - gyu.	གཡོན་ - g.yon

The Wylie Transliteration System

Combination Letters							
ཀ་	kya	ཁ་	khya	ག་	gya	པ་	pya
ཕ་	phya	བ་	bya	མ་	mya		
ཁ་	kra	ཁ་	khra	ག་	gra	ཏ་	tra
ཐ་	thra	ང་	dra	པ་	pra	ཕ་	phra
བ་	bra	མ་	mra	ཤ་	shra	ས་	sra
ཏ་	hra						
ལ་	kla	ལ་	gla	ལ་	bla	ལ་	Zla
ལ་	rla	ལ་	sla				
ར་	rka	ར་	rga	ར་	rnga	ར་	Rja
འ་	rnya	འ་	rta	འ་	rda	འ་	Rna
འ་	rba	འ་	rma	འ་	rtsa	འ་	Rdza
ལ་	lka	ལ་	lga	ལ་	lnga	ལ་	Lca
ལ་	lja	ལ་	lta	ལ་	lda	ལ་	Lpa
ལ་	lba	ལ་	lha				
ས་	ska	ས་	sga	ས་	snga	ས་	Snya
ས་	sta	ས་	sda	ས་	sna	ས་	Spa
ས་	sba	ས་	sma	ས་	stsa		
ག་	kwa	ཁ་	khwa	ག་	gwa	ཅ་	Cwa
ཏ་	nywa	ཏ་	twā	ཏ་	dwa	ཏ་	Tswa
ཅ་	tshwa	ཅ་	zhwa	ཅ་	zwa	ར་	Rwa
ཤ་	shwa	ས་	swa	ཏ་	hwa		

Glossary

Popular Vocabulary by Topic

A compilation of modern and useful Tibetan words, verbs and phrases

Contents

- **Daily Speech** – *Greetings, comfortable substitutes, shortcuts, sentences starters, gap fillers, how to get a laugh.*
- **Who is Who** – *Pronouns, titles.*
- **Polite Words** – *Popular polite words and phrases.*
- **Daily Concerns** – *Personal things, parts of the day, weather, directions, colors, textures, measurements, amounts.*
- **Family** – *Family members.*
- **Coming and Going** – *Destinations, places, countries.*
- **People** – *Appearance, emotions, personality, senses, parts of the: face, body, organs.*
- **Travel** – *Transportation, directions.*
- **Restaurant** – *Staff, things, meals, foods.*
- **Shopping** – *Staff, stores, electronics, entertainment, clothes.*
- **Work** – *Jobs, tools, cleaning items.*
- **Office** – *Staff, equipment, supplies.*
- **School** – *Staff, books, subjects.*
- **Home** – *Rooms, furnishings, utilities, household items, bathroom items, bedroom items.*
- **Kitchen** – *Appliances, kitchen items.*
- **Buddhism** – *People, titles, places, temple items, beings, traditions, ritual items.*
- **Doctor's Office** – *Staff, sicknesses, injuries.*
- **Emergency** – *Police, criminal.*
- **Activists** – *Activities and hobbies.*
- **Sports** – *Staff, sports, sports items.*
- **Nature** – *Plants, animals, birds/insects, landscapes, material, elements.*
- **Useful** – *Opposites, adverbs, adjectives.*

Important Information About Verbs in This Text

❖ Verb tenses in spoken Tibetan.

In simple spoken Tibetan (unlike written Tibetan) present tense verbs are usually used for all tenses, with tense particles and their accompanying copulas determining the specific tense.

❖ Verbalizers in spoken Tibetan.

Verbalizer's 'past tense' pronunciations are usually used for all tenses.

❖ **In order to make this text as simple as possible for beginners**, lists of verbs and/or verbalizers are presented in the spoken style only. There are books available that present complete listings of verbs with all their different tense spellings for a more formal and/or written style of Tibetan.

❖ Verb Imperatives in spoken Tibetan. (*request or command words*)

In written Tibetan, most verbs have 'Distinct Imperatives' but these are rarely used in the spoken language. A few popular distinct imperatives used in spoken Tibetan are:

Verbs	Present	Past	Future	Distinct Imperatives
to Go	འགྲོ་བ་	བྱིན་ས་	འགྲོ་བ་	རྒྱགས་
to Say	བཤད་	བཤད་	བཤད་	ཤོད་
to Do	བྱེད་ས་	བྱས་ས་	བྱ་བ་	བྱོས་

E.g. "Go to class!" འཛིན་གྲར་རྒྱགས་ །

❖ Apart from the popular verbs mentioned above, imperatives in spoken Tibetan are usually created using 'general imperatives', which are placed at the end of sentences following the verb.

General Imperatives	(request or command words)		Rated by Importance
རོགས་	Please (the most polite)	བྱེད་རོགས་	Please do it.
ལོ་	Affectionate request	བྱེད་ལོ་	Do it.
དང་	Informal request	བྱེད་དང་	Do it.
ཨ་	Strong request (urgency or coercion) (possible danger)	བྱེད་ཨ་	Do it.
ཤོག	Strong request	བྱེད་ཤོག	Do it.
For a strong command say Just the verb	Command	བྱེད་	Do!

E.g. "Study your homework!" བསྒྲིང་བྱེད་ཤོག

Sometimes distinct imperatives and general imperative are used together.

Daily Speech / ཉིན་རེ་ལྟར་ཆ་

Greetings / འཆ་མས་འདྲི་	
1. Hello	བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་
2. Good morning	སྤོ་རྩོ་བདེ་ལེགས་
3. Good afternoon	ཉིང་དགུང་བདེ་ལེགས་
4. Good evening	དགོང་རྩོ་བདེ་ལེགས་
5. Good night	གཟེམ་ཆ་གནང་གོ་
6. Goodbye (staying)	ག་ལེར་ཤེབས་
7. Good bye (going)	ཁ་ལེར་ཞུགས་

Slang	
1. Hello (hey)	ཟླ་
2. (I'm) Fine	བདེ་པོ།
3. And you?	ཁྱེད་རང་།
4. Thanks	ཐུགས་ཆེ་
5. See you later	མཇུག་ཡོང་།
6. Goodbye (person staying)	ཤེབས་ཨ་
7. Good bye (person going)	ཞུགས་ཨ་

Basic Greetings / གཞི་རྒྱུ་འཆ་མས་འདྲི་		Slang Greeting
Q: Hello, How are you?	<i>Hello, you fine are ?</i> བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཁྱེད་རང་བདེ་པོ་ཡིན་པས།	<i>Hey, fine?</i> Q: ཟླ་བདེ་པོ།
A: Fine thanks, and you?	<i>Fine thanks and you</i> བདེ་པོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཁྱེད་རང་།	<i>Fine.</i> A: བདེ་པོ།
Q: Where are you going?	<i>Where going are</i> ག་བ་འགྲོ་གི་ཡིན།	<i>Where</i> Q: ག་བ།
A: I'm going for a walk.	<i>I Walk Going am</i> ང་འཆམ་འཆམ་འགྲོ་གི་ཡོད།	<i>Walk</i> A: འཆམ་འཆམ།
See you later.	<i>After meet come</i> རྗེས་ལ་མཇུག་ཡོང།	<i>See ya.</i> མཇུག་ཡོང།

❖ **Two very popular alternatives to the question: "How are you?"** (Hows your body?)

(Your) Body fine is ? always happy am happy completely am

Q: སྐྱ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡིན་པས། A-1: སྤང་བ་སྤྱིད་པོ་འདུག or A-2: བདེ་པོ་བདེ་རྒྱུད་ཡིན།

Daily Speech: Phrases and Questions	
1. "What's your name?"	ཁྱེད་རང་མིང་ག་རེ་རེ།
2. "Where are you from?"	ཁྱེད་རང་ག་བ་ནས་ཡིན།
3. "What are you doing?"	ཁྱེད་རང་ག་རེ་བྱེད་གི་ཡོད།
4. "The weather is good."	གནས་གཤིས་ཡག་པོ་འདུག
5. "Long time no see."	མ་མཇུག་ཡུན་རིང་།

Daily Speech

Substitutes for Comfortable English Phrases		
"Good to see you again"	ཡང་བསྐྱར་མཇུག་བཞུགས་པོ་བྱུང་།	This can be used at the beginning or end of the conversation.
"Have a nice day"	ཉི་མ་སྤྱིད་པོ་ཡོང་བར་ཞོག	This phrase is becoming popular with Tibetans.
"I'm thinking..."	ངའི་བསམ་བཤམ་།	
"Better" "Ah...that's better"	ཡག་པོ་འདུག	Implying that something has changed for the better.
"Is that better?"	ཡག་པོ་འདུག་པས་།	
"So..."	ཅི་ནས་།	"Any way..." "Say something." (During pauses in conversation)
"Sounds good"	སྐད་ཆ་དེ་ཡག་པོ་འདུག	

Popular Shortcuts	Long Version	Shortcut
"Where are you going?" ཁྱེད་རང་ག་པ་འགྲོ་གི་ཡོད་།	"I'm going to drink tea." ང་ཇ་འཐུང་ག་འགྲོ་གི་ཡོད་།	"To drink tea." ཇ་འཐུང་ག་
"Where are you going?" ཁྱེད་རང་ག་པ་འགྲོ་གི་ཡོད་།	"I'm going to The restaurant." ང་ཟ་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་།	"To the restaurant." ཟ་ཁང་ལ་། Saying just the destination is acceptable
"What are you eating?" ཁྱེད་རང་གིས་ག་རེ་ཟ་གི་ཡོད་།	"I'm eating momos." མོག་མོག་ཟ་གི་ཡོད་།	"Momos." མོག་མོག་

Sentence Starters
"Anyway..." ཡ་ཡ་
"Starting tomorrow..." སང་ཉིན་འགོ་བཙུགས་དང་།
"By the way..." གཞན་པ་གཅིག་ལ་
"One more thing..." ད་དྲུང་ཡང་ (still...)
"Excuse me..." བཀའ་ངེས་ཞུ་ཡ་ལ་ (as if asking a stranger for directions)
"I was thinking..." ངའི་བསམ་བཤམ་པ་ལ་
Therefore / So / Anyway བྱས་ཅང་ག་

Daily Speech

Gap Fillers - These are for those uncomfortable moments between thoughts.

Basically... ཅུ་བའི་ཆ་ནས་

Generally... སྤྱིར་བཏང་གི་

How should I say... ག་རེ་ཟེར།

I mean... ངའི་ཟེར་ཡ་ལ་

What should I say... ག་རེ་ལ་བ་དགོས་རེད།

You know... ཞི་ནས།

How to Get a Laugh

I think the topic of humor is overlooked in language texts. What better way to make friends and make conversation interesting than making people laugh. Here are a few favorite lines that work for me.

My best line:

After someone does something a little crazy or spontaneous I'll say:

"Is your mind healthy?" ("Are you crazy?") བྱད་རང་སེམས་པ་ཐང་ཐང་ཡོད་པས།

My next best line:

This is said when friends are playfully teasing each other.

"He's no good!" "Yes, I've heard, but I don't believe it"
1st friend teasing his friend: ཁོ་ཡག་པོ་མི་འདུག། I say: ཞ་ལེ། ངས་གོ་སོང་། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཡིད་ཆེས་མེད།

Line 3:

To look humble after being complimented I'll say:

"I'm number one (the best)...from the bottom" རྒྱབ་ནས་བརྩིས་ན་ང་ཨང་དང་པོ་རེད།

Line 4:

When someone does something nice for me or makes me some special food, I'll say:

"You're just like my mother." བྱད་རང་ངའི་ཨ་མ་ལགས་འདྲ་བ་ལ།

Line 5:

"Is eating all you do?" བྱད་རང་ཁ་ལག་རྒྱང་རྒྱང་ཟ་གི་ཡོད་པས།

Line 6:

"His English is surprisingly / amazingly good!" ཁོ་དབྱིན་ཇི་དེ་འདྲའི་ཡག་པ་ལ། (Surprisingly - wa la)

Line 7:

"I'm a food eating expert." ང་ཁ་ལག་ཟ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།

Daily Speech

Greeting Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Ask		སྐད་ཆ་ (དིས)		
“Ask your mother.” བྱིད་རང་གིས་ཨ་མ་ལགས་ལ་སྐད་ཆ་དིས་ཨ།				
2. to Introduce	ངོ་སྤྲོད་ (བྱེད་པ་)	ངོ་སྤྲོད་ (བྱས་པ་)		
“Please Introduce me to him.” ང་ལ་ཁོ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་རོགས།				
3. to Invite (called)		སྐད་ (བཏང་པ་)		
“He invited me to lunch.” ཁོས་ང་ཁ་ལག་ལ་སྐད་བཏང་སོང་།				
4. to Say	ལབ་པ་			
“He said he is Tibetan.” ཁོ་བོད་པ་ཡིན་ལབ་གི་འདུག				
5. to Meet	ཐུག་པ་			
“I’m meeting my friend.” ངས་གྲོགས་པོ་ཐུག་གི་ཡོད།				
6. to Talk		སྐད་ཆ་ (བཤད་པ་)		
“She’s talking with her friend.” མོ་རང་གིས་གྲོགས་པོ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་གི་ཡོད་རེད།				
7. to Visit	ལྷ་སྐོར་ (འགྲོ་པ་)	ལྷ་སྐོར་ (བྱིན་པ་)	ལྷ་སྐོར་ (འགྲོ་པ་)	
“I visited Delhi.” ང་ལྷ་ལི་ལ་ལྷ་སྐོར་བྱིན་པ་ཡིན།				

Daily Speech: Phrases and Questions

1. “This is a nice place.” ས་ཆ་འདི་ཡག་པོ་འདུག
2. “This is my good friend Tenzin.” འདི་ངའི་གྲོགས་པོ་ཡག་པོ་བསྟན་འཛིན་རེད།
3. “We are classmates at school.” ང་ཚོ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་རེད། (we’re in the same class)
4. “Your friend is very friendly.” བྱིད་རང་གི་གྲོགས་པོ་དཔེ་ཁྱེད་ལ་གསལ་པོ་འདུག
5. “Let’s meet tomorrow for lunch.” སང་ཉིན་ཉིན་གུང་ཁ་ལག་ལ་ཐུག་དང་།

Who is Who / སྤྱི་མི་དང་

Pronouns / མིང་ཚབ་		
1.	I	ང་
2.	You	ཁྱེད་རང་
3.	He	ཁོ་
4.	She	མོ་
5.	We	ང་ཚོ་
6.	You all	ཁྱེད་རང་ཚོ་
7.	They	ཁོ་ཚོ་

Possessive Pronouns / མིང་ཚབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་		
1.	My	ངའི་
2.	Yours	ཁྱེད་རང་གི་
3.	His	ཁོ་གི་
4.	Hers	མོ་གི་
5.	Ours	ང་ཚོའི་
6.	You alls (Not used in English)	ཁྱེད་རང་ཚོའི་
7.	Theirs	ཁོ་ཚོའི་

Titles / སྤྱི་མིང་		
1.	Older men (father)	བ་ལགས་
2.	Older women (mother)	ཨ་མ་ལགས་
3.	Men (brother)	རྩོ་ལགས་
4.	Woman (sister)	ཨ་ཅག་ལགས་
5.	Boy	བྱ་ལགས་
6.	Girl	བྱ་མོ་ལགས་
7.	Children	བྱ་གུ་

Titles		
1.	Companion	རྩགས་བ་
2.	Friend (boy)	ཁྱོགས་པོ་
3.	Friend (girl)	ཁྱོགས་མོ་
4.	Monk	གྲུ་བ་
5.	Nun	ཨ་ནེ་ལགས་
6.	Relative	སྤྱན་མཆེད་ (pun-gya)
7.	Teacher	དགེ་འཕེལ་

Who is Who: Phrases and Questions	
1.	"I am Tenzin." ང་བསྟན་འཛིན་ཡིན།
2.	"I'm from America." ང་ཨ་རི་ནས་ཡིན།
3.	"I'm a student." ང་སློབ་ལྷན་ཡིན།
4.	"I have a book." ང་ལ་དེ་མེད།
5.	"This is my friend." འདི་ངའི་ཁྱོགས་པོ་རེད།

Polite Words / གུས་ཞབས་ཚིག་

Polite Words / གུས་ཞབས་ཚིག་		
1.	After you	ཐེབས་གནང་
2.	Excuse me (as if asking a question)	དགོངས་དག་
3.	Pardon me (after bumping into someone)	བཀའ་བྱི་ཞུ་ཡ་ལ་
4.	Please	ཀྱ་ཅི་
5.	Sorry (after offending someone)	འཚིག་མ་ཟ་
6.	Thank you	ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
7.	Your welcome (it's nothing)	གད་ཡོད་མ་རེད་

Polite Words ...continued		
1.	I'll do it	ངས་བྱེད་དགོས་
2.	I'm grateful (very kind)	བཀའ་བྱིན་ཆེ།
3.	May I (do it) ...?	ཚོག་པ་བྱས།
4.	Of course	ཡིན་དང་ཡིན།
5.	Perhaps / Maybe	གཅིག་བྱས་ན།
6.	Please Sit down	བཞུགས་དང་།
7.	Welcome	ཐུག་ཐེབས་གནང་།

About Honorific Verbs:

1. Honorific speech is never used for oneself, only for others.
2. Honorific verbs hold no tense value themselves and can be used for any tense.

Honorific Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Come or Go	ཐེབས་པ་			
“Where are you going?” ཁྱེད་རང་ག་པ་ཐེབས་གི་ཡོད།				
2. to Do	གནང་བ་			
“He does good work.” ཁོས་ཐུག་ལས་ཡག་པོ་གནང་སོང་།				
3. to Do (request)	རོགས་གནང་བ་			
“Can you give me some tea?” ང་ལ་ཇ་སྤྱོད་རོགས་གནང་།				
4. to Drink or Eat	མཆོད་པ་			
“Enjoy your food.” ཞལ་ལག་མཉེས་པོ་མཆོད་རོགས།				
5. to Give	གནང་བ་			
“She gave me some tea.” མོས་ང་ལ་ཇ་སྤྱོད་གནང་སོང་།				
6. to Sit	བཞུགས་པ་			
“Please, Sit down.” བཞུགས་རོགས་གནང་།				

Daily Concerns / ཉིན་རེའི་སེམས་འཁུར་

In My Pocket / ངའི་སྒྲུག་ནང་ལ་		
1.	Change	སེལ་མ་
2.	Glasses	མིག་ཤེལ་
3.	Keys	ལྗེ་མིག་
4.	Money	སྒོར་མོ་
5.	Passport	ལག་འབྱེར་
6.	Phone	ཁ་པར་
7.	Wallet	སྒྲུག་

Personal Things / སྒྲེར་བའི་ཅ་ལག་		
1.	Brush	ཕག་ཟེ་
2.	Comb	སྒྲ་ཤེད་
3.	Matches	ཅག་སྒྲ་
4.	Phone number	ཁ་པར་ཨང་གྲངས་
5.	Shoulder bag	རྩོ་ལག་
6.	Ticket	འཕྲིན་ཤོག་
7.	Watch	ཆུ་ཆོད་

Parts of the Day / ཉིན་མའི་ཆ་ཤས་		
1.	Morning	ཞོགས་གས་
2.	Afternoon	ཉིན་གུང་རྒྱུ་ལ་
3.	Evening	དགོང་མདའ་
4.	Today	དེ་རིང་
5.	Yesterday	ཁ་སང་
6.	Tomorrow	སང་ཉིན་
7.		

Weather / གནམ་གཤེས་		
1.	Hail	སེ་ར་ (རྒྱུ་བ་)
2.	Humidity	ཆོན་ཆ་
3.	Ice	འབྲུག་བ་ (རྒྱུ་བ་)
4.	Rain	ཆར་བ་ (བཏང་བ་)
5.	Snow	གངས་ (བཏང་བ་)
6.	Storm	རྒྱུང་འཕྱུ་བ་ (རྒྱུ་བ་)
7.	Wind	ལྷག་བ་ (རྒྱུ་བ་)

Daily Concerns: Phrases and Questions	
1.	"I forgot my keys." ངས་ལྗེ་མིག་བརྗེད་ཤག
2.	"I have a call." ང་ལ་ཁ་པར་བསྐྱེབ་སོང་།
3.	"What time is it?" ཆུ་ཆོད་ག་ཆོད་རེད་འདུག
4.	"It looks like rain." ཆར་བ་གཏང་ས་རེད་།
5.	"Today I'm going to Delhi." ང་དེ་རིང་ང་ལྷེ་ལི་འགྲོ་ཡ་ཡིན་།

Daily Concerns

Natural Disasters / རང་བྱུང་གི་འཛིགས་པ་		
1.	Drought	ཐན་པ་ (རྒྱབ་)
2.	Earthquake	ས་གཡོ་ (རྒྱབ་)
3.	Wild Fire	མེ་སློན་ (ཤོར་)
4.	Flood	ཆུ་ལོག་ (རྒྱབ་)
5.	Landslide	ས་རུད་ (རྒྱབ་)
6.	Tornado / Hurricane	རྒྱུང་འཁོར་ (རྒྱབ་)
7.	Blizzard	ཁ་བ་བྱ་ཡུག་ (འཛུབ་)

Cardinal Directions / ཕྱོགས་		
1.	North	བྱང་ཕྱོགས་
2.	Northeast	བྱང་ཤར་
3.	East	ཤར་ཕྱོགས་
4.	Southeast	ཤར་ལྗོ་
5.	South	ལྗོ་ཕྱོགས་
6.	Southwest	ལྗོ་རྒྱབ་
7.	West	རྒྱབ་ཕྱོགས་
	Northwest	རྒྱབ་བྱང་

Colors / ཚོན་མདོག་		
1.	Blue	ཕྱོན་པོ་
2.	Red	དམར་པོ་
3.	Green	ལྗང་གྲ་
4.	Yellow	སེར་པོ་
5.	Black	ནག་པོ་
6.	White	དཀར་པོ་
7.	Brown	སྒྲིག་པོ་

Textures / རེག་བྱ་		
1.	Wet	ཆོན་པ་
2.	Dry	སྒྲུབ་པོ་
3.	Smooth	འཇམ་པོ་
4.	Rough	ཁྱོད་པོ་
5.	Hard	མཐུགས་པོ་
6.	Soft (to the touch)	སོབ་སོབ་
7.	Soft (spongy)	སྒྱི་མོ་

Daily Concerns: Phrases and Questions	
1.	“South India is very beautiful.” རྒྱ་གར་ལྗོ་ཕྱོགས་ནི་ས་ཆ་དཔེ་སྤྱིང་ཇི་པོ་རེད།
2.	“I heard there was an earthquake in Tibet.” ངས་བོད་ནང་ས་ཡོམ་རྒྱབ་པ་གོ་སོང་།
3.	“All my things are wet.” ངའི་ཅ་ལག་ཆང་མ་ཆོན་པ་ཆགས་ཤིག།
4.	“What’s your favorite color?” བྱེད་རང་སྤྲང་བ་འགོ་ཤོས་ཀྱི་ཚོན་མདོག་དེ་ག་རེ་ཡིན།
5.	“This blanket is very soft.” ཉལ་ཆས་འདི་དཔེ་འཇམ་པོ་འདུག།

Daily Concerns

Measurements and Amounts / ཚད་འཇམ་		Measurements
1.	Hot / ཚ་པོ་ + Cold / གང་མོ་	= Temperature / ཚ་གང་
2.	Heavy / ལྗིད་པོ་ + Light / ཡང་པོ་	= Weight / ཡང་ལྗིད་
3.	Tall / རིང་པོ་ + Short / ཐུང་ཐུང་	= Height / རིང་ཐུང་
4.	Long / རིང་པོ་ + Short / ཐུང་ཐུང་	= Distance / རིང་ཐུང་
5.	High / མཐོ་པོ་ + Low / དམའ་པོ་	= Height / མཐོ་དམའ་
6.	Wide / གྲ་ཡངས་པོ་ + Narrow / གྲ་དོག་པོ་	= Width / གྲ་ཆེ་ཆུང་
7.	Good / ཡག་པོ་ + Bad / ཐུག་ཅག་	= Quality / ཡག་ཐུག་
8.	Big / ཆེན་པོ་ + Small / ཆུང་ཆུང་	= Size / ཆེ་ཆུང་

Amounts / གངས་འབོར་	
1.	All ཚང་མ་
2.	None གཅིག་ཡང་མེད་
3.	A few ཁ་ཤས་
4.	A lot / Many མང་པོ་
5.	A little ཉུང་ཉུང་
6.	More མང་བ་
7.	Less ཉུང་བ་
8.	Enough འགིག་སོང་
9.	Kilo / Liter གྲུ་མ་

Amounts	
1.	A bite ཁ་གང་ (Mouth full)
2.	A cup ཐོར་པ་གཅིག་
3.	A dozen Dozen གཅིག་
4.	A piece ཆ་ཤས་གཅིག་
5.	A sip འཛིབས་ཐེངས་གཅིག་
6.	A spoonful ཐུར་མ་གཅིག་
7.	A stack ཆག་པ་གཅིག་
8.	Empty / Empty bowl སྟོང་པ་ / ཐོར་པ་སྟོང་པ་
9.	Full / Bowl Full གང་བ་ / ཐོར་པ་གང་བ་

Family / རང་མི་

Family Members / རང་མི་གྲངས་ཀྱི་		
1.	Parents	པ་མ་
2.	Father	པ་ལགས་
3.	Mother	མ་མ་ལགས་
4.	Older brother	རྒྱ་རྒྱ་ལགས་
5.	Younger brother	ཕྱི་ཕྱི་ལགས་
6.	Older sister	མ་ཐག་ལགས་
7.	Younger sister	ཕྱི་ཕྱི་ལགས་

Family Members		
1.	Grandfather	པོ་ལགས་
2.	Grandmother	མོ་ལགས་
3.	Uncle (Father's side)	ཨ་ཞང་
4.	Uncle (Mother's side)	ཨ་ཁུ་
5.	Aunt (Father's side)	ཨ་ནེ་
6.	Aunt (Mother's side)	ཨ་སུ་
7.	Relative	སྤྱན་མཆེད་ (pun-gya)

Family Members		
1.	Husband	ཁྱེ་ག་
2.	Wife	སྤྱི་སྤྱི་དམན་
3.	Son	བུ་
4.	Daughter	བུ་མོ་
5.	Cousin	སྤྱན་མཆེད་
6.	Step Father	པ་ཆ་བ་
7.	Step Mother	མ་ཆ་བ་

Family Members		
1.	Son in law	མག་པ་
2.	Daughter in law	མནའ་མ་
3.	Nephew	ཆ་པོ་
4.	Niece	ཆ་མོ་
5.	Nanny	མ་མ་
6.	Marriage	ཆང་ས་ (རྒྱུ་)
7.	Relationship	འབྲེལ་བ་

Family: Phrases and Questions	
1.	"I have many relatives in Delhi." ང་ལ་ཕྱི་མི་ལ་སྤྱན་མཆེད་མང་པོ་ཡོད།
2.	"I have a wonderful family." ང་ལ་ནང་མི་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད།
3.	"Tell me about your family." བྱིད་རང་གི་ནང་མི་སྟོན་བཤད་དང་།
4.	"Do you miss your family?" བྱིད་རང་གིས་ནང་མི་དྲན་གི་འདུག་པས།
5.	"How many members are in your family?" བྱིད་རང་ལ་ནང་མི་ག་ཆེད་ཡོད།

Coming and Going / ཡོང་བ་དང་འགྲོ་བ་

Destinations / འགྲོ་ས་		
1.	Bank	དངུལ་ཁང་
2.	Tea shop	ཇ་ཁང་
3.	Government office	གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་
4.	Hotel	མགོན་ཁང་
5.	Post Office	ཕྱག་ས་ཁང་
6.	Restaurant	ཟ་ཁང་
7.	School	སློབ་གྲྭ་

Destination		
1.	Barbers	སྐྱ་གཞར་ཁང་
2.	Game (sports) place	ཅེད་མོ་ཅེ་ས་
3.	Hospital	སླན་ཁང་
4.	Library	དཔེ་མཛོད་ཁང་
5.	Office	ལས་ཁུངས་
6.	Movies	སློག་བརྟན་ཁང་
7.	Museum	འགྲེམས་སྟན་ཁང་

Places / ས་ཆ་		
1.	Area	ས་གནས་
2.	Capital	རྒྱལ་ས་
3.	City	གྲོང་ཁྱེར་
4.	Country	ལྗང་པ་
5.	State	མངའ་སྡེ་
6.	Town	གྲོང་གསེབ་
7.	Village	གྲོང་སྡེ་

Places		
1.	Beach	རྒྱ་མཚོ་ཁ་
2.	Cave	བྲག་ཤུག་
3.	Desert	བྱེ་ཐང་
4.	Farm	ཞིང་ཁ་
5.	Forest	ཤིང་ནགས་
6.	Grass lands	རྩྭ་ཐང་
7.	Mountains	རི་

Asian Countries / ཨི་ཤེ་ཡའི་ལྗང་པ་		
1.	Bhutan	འབྲུག་ཡུལ་
2.	China	རྒྱ་ནག་
3.	India	རྒྱ་གར་
4.	Mongolia	སོག་ཡུལ་
5.	Nepal	བལ་ཡུལ་
6.	Russia	ལུ་རུ་སུ་
7.	Tibet	བོད་

Western Countries / རྒྱབ་ཕྱོགས་ལྗང་པ་		
1.	America	ཨ་རི་
2.	Australia	(Same as in English)
3.	England	དབྱིན་རི་
4.	France	(Same as in English)
5.	Germany	(Same as in English)
6.	Italy	(Same as in English)
7.	Spain	(Same as in English)

Coming and Going

Coming/Going Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Go	འགྲོ་བ་	བྱེན་པ་	འགྲོ་བ་	འགྲོ་
“Where are you going?” བྱེད་རང་ག་བར་འགྲོ་གི་ཡོད། “I’m going for a walk.” ང་འཆས་འཆས་འགྲོ་གི་ཡོད།				
2. to Go (Honorific)	ཐེབས་པ་			
“Where are you going?” བྱེད་རང་ག་བར་ཐེབས་གི་ཡོད། “I’m going for a walk.” ང་འཆས་འཆས་འགྲོ་གི་ཡོད།				
3. to Come from	ཡོང་བ་			
“Where are you coming from?” བྱེད་རང་ག་བ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། “From the store.” ཚོང་ཁང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།				
4. to Come from (Honorific)	ཐེབས་པ་			
“Where are you coming from?” བྱེད་རང་ག་བ་ནས་ཐེབས་པ་ཡིན། “From the store.” ཚོང་ཁང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།				
5. to Arrive	སླེབ་པ་			
“He’s arriving today.” ཁོ་དེ་རིང་སླེབས་ཡ་རེད།				
6. to Return	ལོག་པ་			
“She returned to her home.” མོ་རང་ནང་ལ་ལོག་སོང།				
7. to Come back	ཚུར་ཡོང་བ་			
“When are you coming back?” བྱེད་རང་ག་དུས་ཚུར་ཡོང་གི་ཡིན།				

Coming and Going: Phrases and Questions

1. “Are you ready?” བྱེད་རང་འགྲོ་ཚོག་ཚོག་ཡིན་པས།
2. “I’ll come after drinking this tea.” ང་ཇ་འཐུང་ནས་ཡོང་ཡ་ཡིན།
3. “It’s lunch time.” ཉིན་གུང་ཁ་ལག་ཟ་རན་སོང།
4. “Be careful.” གཞབ་གཞབ་བྱས་ཨ། (Also: Safe travels)
5. “Call me when you arrive.” བྱེད་རང་བསླེབས་བའི་རྗེས་ལ་ང་ལ་ཁ་སར་བཏང་ཤོག།

People / མི་

People / མི་	
1. Old Man / Old Woman	གས་འཁོགས་
2. Man	ཕ་
3. Woman	མ་
4. Boy	བུ་
5. Girl	བུ་མོ་
6. Child	བུ་གུ་
7. Baby	བུ་གུ་དམར་འབྱར་

People	
1. Friend (Male)	གྲོགས་པོ་
2. Friend (Female)	གྲོགས་མོ་
3. Enemy	དྲག་པོ་
4. Classmate	འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་
5. Companion	རྒྱལ་པ་
6. Neighbor	ཁྱིམ་མཆིས་
7. Roommate	ཤག་རྒྱལ་པ་

Appearance / རྒྱུ་པ		Opposites	
1. Beautiful (women)	སྒྲིང་ཇེ་པོ་	Ugly	མདོག་ངན་པོ་
2. Cute (child)	ཤ་ཆ་པོ་	Ugly	མདོག་ངན་པོ་
3. Handsome (men)	རྒྱུ་པོ་	Ugly	མདོག་ངན་པོ་
4. Fat	རྒྱགས་པ་	Thin	ཤ་སྐྱམ་པོ་
5. Old	གས་འཁོགས་	Young	གཞོན་པ་
6. Strong	ཤུགས་ཆེན་པོ་	weak	གཟུགས་པོ་སྒྱུ་པོ་
7. Tall	རིང་པོ་	Short	ལྷང་ལྷང་

Emotions / སེམས་ཆོར་	
1. Anger	ཁོང་ཁོ་
2. Anxiety	ཆ་གེ་ཆིག་གེ་
3. Contempt	མཐོང་རྩུང་
4. Disgust	སྒྱུག་བོ་པོ་
5. Fear	ཞེད་སྦྱང་
6. Grief	སེམས་སྒྲུག་
7. Guilt	འཁྱོད་པ་

Emotions	
1. Happiness	བདེ་སྲིད་
2. Hatred	ཞེ་སྦྱང་
3. Jealousy	སྐྱག་དོག་
4. Love	བརྟེན་པ་
5. Sadness	སེམས་སྒྱུ་པོ་
6. Surprise	ཏ་སང་ཡ་
7. Trust	ཡིད་ཆེས་

People

Personality / གཤེས་ཀ་		Opposites	
1. Always Happy	སྤང་བ་སྤྱིད་པོ་	Moody	དགའ་སྤྱད་ཆ་པོ་
2. Brave	སློའོ་ཁོག་ཆེན་པོ་	Cowardly	སློའོ་ཁོག་ཅུང་ཅུང་
3. Calm	སྣོད་སྣོད་	Nervous	ཆག་གེ་ཆི་གེ་
4. Confident	གདེང་ཆོད་	Shy	ངོ་ཆ་ཅུང་ཅུང་
5. Diligent	སྤྱད་རུས་ཆ་པོ་	Lazy	ལེ་ལོ་ཆ་པོ་
6. Easy Going	སྤྲུལ་སྤྲུལ་པོ་	Bossy	དབང་ཡོད་ཆ་པོ་
7. Friendly	ཁ་གསལ་པོ་	Unfriendly	ཁ་དགོན་པོ་

Personality		Opposites	
1. Funny	དགོད་མོ་སློང་ཉན་	Serious	ངོ་གནག་པོ་
2. Generous	ལག་པ་ཡངས་པོ་	Greedy	སེར་སྤྲུལ་པོ་
3. Honest	བླ་པོ་	Dishonest	བླ་པོ་མེད་པ་
4. Humble	ཉམས་ཅུང་	Arrogant	ང་རྒྱལ་ཆ་པོ་
5. Kind	སེམས་པ་བཟང་པོ་	Mean	སེམས་གནག་པོ་
6. Normal	ནམ་རྒྱན་	Strange	ཁྱད་མཆར་ (ken-tsar)
7. Patient	ཁོག་པ་ཆེན་པོ་	Irritable	ཅུང་ཆ་པོ་

Personality		Opposites	
1. Peaceful	ཞེ་འཇམ་པོ་	Aggressive	སྤྱོད་པ་རྩལ་པོ་
2. Polite	ཡ་རབས་	Rude	མ་རབས་
3. Rich	སྤྱད་པོ་	Poor	སྤྱོ་པོ་
4. Smart	སྤྱང་པོ་	Stupid	སྤྱགས་པ་
5. Thoughtful	སྤྱད་བསམ་ནམ་དག་	Selfish	རང་འདོད་ཆ་པོ་
6. Trouble maker	སྤྱོད་བྱ་བཟོ་མཁན་	Well behaved	འཇམ་པོ་
7. Warm	བྱམས་བརྩེ་ཅན་	Cold	སྤང་མེད་ཆ་པོ་

People

Character Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Complement		བསྟོད་ར་(བཏང་བ་)		
“He complemented my teacher.” ཁོས་ངའི་དགེ་ལགས་ལ་བསྟོད་ར་བཏང་སོང་།				
2. to Encourage	སེམས་ཤུགས་སྤར་			
“My teacher encourages me.” ངའི་དགེ་ལགས་གིས་ང་ལ་སེམས་ཤུགས་སྤར་གི་ཡོད་རེད།				
3. to Ignore	ཁ་ཡ་(མ་བྱས་)			
“I ignore trouble makers.” ངས་ལྷོག་བྱ་བ་མཁན་ལ་ཁ་ཡ་བྱེད་གི་མེད།				
4. to Insult		ཆོགས་གཏོར་(བཏང་)		
“The Shopkeeper insulted me.” ཆོང་བ་དེས་ང་ལ་ཆོགས་གཏོར་བཏང་སོང་།				
5. to Joke	ཁ་མཆར་བཤད་བ་			ཤོད་
“He loves to joke.” ཁོ་ཁ་མཆར་བཤད་ཡ་ལ་དཔེ་དགའ་བོ་ཡོད་རེད།				
6. to Judge		དམོད་ར་(བཏང་)		
“Don’t judge others.” མི་གཞན་པ་ལ་དམོད་ར་མ་བཏང་།				
7. to Tease	ཀྱལ་ཀྱལ་(བྱེད་བ་) (Kya-kyā)			
“Don’t tease me.” ང་ལ་ཀྱལ་ཀྱལ་མ་བྱས།				

People: Feelings / སེམས་ཆོར་		Opposites	
1. Alert / Fresh	གྲུང་པོ་	Sleepy	གཉིད་ཐོ་བ་
2. Comfortable	སྟབས་བདེ་པོ་	Nervous	ཆ་གི་ཆོག་གི་
3. Confident	གདེང་ཆོད་	Worried	སེམས་ཁྲལ་
4. Energetic	རྒྱུར་པོ་	Tired	ཐང་ཆད་བ་
5. Fear	ཞེད་སྤང་	Safe	ཉེན་ཀ་མེད་བ་
6. Interested	སྤང་བ་འགོ་པོ་	Bored	ཉོལ་ཉོ་
7. Satisfied	ཆོག་ཤེས་བ་	Wanting	འདོད་པ་ཆ་པོ་

People

Sense Objects / དབང་པོའི་ཡུལ་		
1.	Visual form	གཟུགས་
2.	Sound	སྒྲ་
3.	Odor	ཇི་
4.	Taste	རོ་
5.	Tactile Sensation	རེག་བྱ་

Sense Organs / དབང་པོ་		
1.	Eye	མིག་
2.	Ear	ཨ་ཚོག་
3.	Nose	སྒྲ་ཁུང་
4.	Tongue	སྐྱེ་ལེབ་
5.	Skin	བགས་བ་

Shapes / བཅོ་ལྗོ		
1.	Flat	ལེབ་ལེབ་
2.	Hallow	སྒྲ་ཕུག་
3.	Oval	འཛོང་འཛོང་
4.	Rectangle	གྲུ་བཞི་ནང་མོ་
5.	Round	གོར་གོར་
6.	Square	གྲུ་བཞི་
7.	Triangle	ཟུང་ག་སྐྱམ་

Colors / ཚོན་མདོག་		
1.	Black	ནག་པོ་
2.	Blue	སྒྲོན་པོ་
3.	Brown	སྒྲིག་པོ་
4.	Green	ལྗང་གྲུ་
5.	Red	དམར་པོ་
6.	White	དཀར་པོ་
7.	Yellow	སེར་པོ་

Tastes / རྩོ་བ་		
1.	Awful	ཞིམ་པོ་མི་འདུག་
2.	Bitter	ཁ་དྲིག་
3.	Delicious	ཞིམ་པོ་
4.	Salty	ཚ་གར་
5.	Sour	སྦྱར་མོ་
6.	Spicy	ཁ་ཚ་པོ་
7.	Sweet	མངར་མོ་

Tactile Sensations / རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་		
1.	Dry	སྒྲུལ་པོ་
2.	Hard	མཐུགས་པོ་
3.	Rough	གྲོང་པོ་
4.	Smooth	མཉེན་པོ་
5.	Soft (to the touch)	འཇམ་པོ་
6.	Soft (spongy)	སྒྱེ་མོ་
7.	Wet	བཙོན་བ་

People

Sense Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	Sight	to See	མཐོང་བ་		
		to Watch	ལྟ་བ་		
	“I saw your mother.” ངས་ཁྱེད་རང་ཨ་མ་ལགས་མཐོང་སོང་། “I watched a movie.” ངས་སྒྲོག་བརྒྱན་ཞིག་བལྟས་པ་ཡིན།				
2.	Hearing	to Hear	གོ་བ་		
		to Listen	ཉན་བ་		ཉན་
	“I heard the bell.” ངས་ཉིག་ཉིག་གོ་སོང་། “I listen to the radio.” ངས་རྒྱུང་འཕྲིན་ལ་ཉན་གི་ཡོད།				
3.	Smell	to Smell	སྒྲུལ་བ་		
	“Smell (the smell) of this flower.” མེ་ཉོག་ལ་ངེ་མ་སྒྲུལས་དང་།				
4.	Taste	to Taste	There is no word in ‘spoken’ Tibetan for this sense.		
	Momo flavor taste do Usually said: “Taste these momos.” མོག་མོག་སྒྲོ་བ་ལྟ་དང་།				
5.	Tactile Sensation	to Feel	There is no word in ‘spoken’ Tibetan for this sense.		
	Table the smooth is Usually said: “The table is smooth.” ཅོག་ཅེ་དེ་འཇམ་པོ་འདུག				

People's Senses: Phrases and Questions

1.	<i>"I saw an accident today."</i> ངས་དེ་རིང་མོ་ཉ་གཏུང་ཁ་རྒྱུ་བ་མཐོང་སོང་།
2.	<i>"Did you watch the news?"</i> ཁྱེད་རང་གསར་འགྱུར་བལྟས་པས།
3.	<i>"I heard there is no class today."</i> ངས་དེ་རིང་འཛིན་གྲྭ་མེད་པ་གོ་སོང་།
4.	<i>"I listen well in class."</i> ངས་འཛིན་གྲྭ་ལ་ཡག་པོ་ཉན་གི་ཡོད།
5.	<i>"This tea tastes strange."</i> ར་འདི་སྒོ་བ་བྲུང་མཚར་འདུག

People

Parts of the Face / གདོང་གི་ཆ་ཤས།		
1.	Forehead	དཔལ་གོག་ (pay-kok)
2.	Eyes	མིག་
3.	Nose	སྒྲ་ཁུང་
4.	Ears	ཨ་ཚོག་
5.	Mouth	ཁ་
6.	Chin	མ་ནེ་
7.	Cheeks	མཁུར་མཆེས་

Parts of the Face		
1.	Lips	མཚུ་ཉི་
2.	Teeth	སྤ་
3.	Tongue	ལྷུ་ལེབ་
4.	Nostrils	སྒྲ་ཁུང་ནང་ལ་
5.	Hair (on head)	སྒྲི་
6.	Mustache	ཨ་ར་
7.	Beard	གྲུ་

Parts of the Body / ག་རྒྱལ་ས་པོའི་ཆ་ཤས།		
1.	Head	མགོ་
2.	Throat	མེད་པ་
3.	Chest	བང་གོག་
4.	Stomach	གྲོད་གོག་
5.	Groin	སྟོ་བ་
6.	Back	ཐུབ་
7.	Butt	ཐུབ་

Parts of the Body		
1.	Arm	དཔུང་པ་
2.	Hand	ལག་པ་
3.	Fingers	མཇུ་གྲུ་
4.	Palm	ལག་མཐེལ་
5.	Legs	ཀླང་པ་
6.	Foot	ཀླང་པ་
7.	Toes	ཀླང་པའི་མཇུ་གྲུ་

Body Organs / དོན་སྟོན་		
1.	Brain	ཐུང་པ་
2.	Heart	སྙིང་
3.	Stomach	གྲོད་གོག་
4.	Kidney	མཁལ་མ་
5.	Penis	འཛེ་
6.	Vagina	སྟུ་
7.	Anus	ཐུབ་ཨེ་ཁུང་

Body Misc..		
1.	Skin	བགས་པ་
2.	Bone	རུས་གོག་
3.	Blood	ཁྲག་
4.	Finger nails	སེན་མོ་
5.	Joints	ཆིགས་
6.	Body hair	སྒྲི་
7.	Veins	ཙ་

People

Bodily Action Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Bite	མོ་(རྒྱབ་)			
2. to Hit/slap	ཐལ་ལྷགས་བཞུ་བ་			
3. to Kick	རྩོག་འཇམ་བཞུ་བ་			
4. to Punch	མོ་འཛོར་གཞུ་བ་			
5. to Rub		འཕྱར་འཕྱར་(བཏང་)		
6. to Scratch	སྒ་ཤེད་(རྒྱབ་པ་)			
7. to Squeeze	བཙུར་			

Bodily Action Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Fight	འཁྲིགས་པ་(རྒྱབ་པ་)			
2. to Hug	འཐམ་པ་			
3. to Kiss	འཕྱེལ་བ་			
4. to Laugh	དགོད་མོ་ཤོར་བ་			
5. to Lick	ལྷག་པ་			
6. to Massage		འཕྱར་མཉེད་(བཏང་བ་)		
7. to Quarrel	ཁ་འཇིང་ཤོར་བ་			

Bodily Action Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Kneel	བྱུས་མོ་བཙུགས་			
2. to Lay down	ཉལ་བ་			
3. to Lean against	ཉལ་བ་			
4. to Push	འཕྱུད་པ་			
5. to Sit down		བསྐྱད་པ་		སྐྱོད་
6. to Stand up	ལང་པ་			
7. to Squat	ཙོག་འདུག་(ཁྱེད་པ་)			

People

Bodily Function Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Bleed		ཁག་བཏོན་		
2. to Breathe		དབུགས་བཏང་བ་		
3. to Burp	སྒྲིགས་པ་(རྒྱབ་པ་)			
4. to Choke	དབུགས་སྤྱབ་ཐེབས་པ་			
5. to Cough	སྒྲོ་(རྒྱབ་པ་)			
6. to Cry	བྱ་བ་			
7. to Fart		རྩྱག་ཟི་(བཏང་བ་)		

Bodily Function Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Have Sex	ལུས་འབྲེལ་(བྲེད་པ་)			
2. to Hiccup	ཨི་ཀ་(རྒྱབ་པ་)			
3. to Pee		གཅིན་པ་(བཏང་བ་)		
4. to Poop		བཙོག་པ་(བཏང་བ་)		
5. to Sneeze	ཏུབ་སྒྲིག་(རྒྱབ་པ་)			
6. to Swallow	མར་མིད་པ་			
7. to Sweat	རྩལ་ནག་(རྒྱབ་པ་)			

Bodily Functions: Phrases and Questions

1. "It's difficult to sit for a long time." རྒྱན་རིང་བསྐད་ཡ་དཀའ་ལས་ཁག་སོ་འདུག
2. "Does your dog bite?" བྲིད་རང་གི་ཁྱིས་སོ་རྒྱབ་རེད་པས །
3. "I sweat so much in India." རྒྱ་གར་ནང་ད་རྩལ་ནག་མང་སོ་རྒྱབ་གི་འདུག
4. "Is it O.K. if I hug you?" ང་བྲིད་རང་ལ་འཐམ་ན་འགྲིག་གི་རེད་པས །
5. "My family is always quailing." ངའི་ནང་མི་ཚོ་ཉི་མ་རྒྱག་པ་ཁ་ཚིད་རྒྱབ་གི་རེད །

Travel / ཕྱོགས་བསྐྱོད་

Transportation / འགྲུལ་འཁོར་		
1.	Airplane	གནམ་གྲུ་
2.	Bicycle	ཀང་ཕྱ་རི་
3.	Bus	ཕྱི་ཕྱོད་ཆུང་ས་འཁོར་
4.	Car	མོ་ཏྲ་
5.	Motorcycle	སྤག་སྤག་
6.	Taxi	སྤ་འཁོར་
7.	Train	མེ་འཁོར་

Transportation		
1.	Airport	གནམ་ཐང་
2.	Intersection	ལམ་མཛོད་
3.	Road	ལམ་ག་
4.	Station	བབ་ཆེགས་
5.	Traffic jam	མོ་ཏྲ་འཆང་ཁ་ཐེབས་
6.	Train platform	མེ་འཁོར་བབ་སྟེགས་
7.	Trip	ལྷ་སྐྱོར་

Directions / ཁ་ཕྱོགས་		
1.	Right	གཡས་
2.	Left	གཡོན་
3.	Straight ahead	ཁ་ཐུག་
4.	Stop	བཀག་
5.	Across	བ་ཕྱོགས་
6.	Slow down	ག་ལེར་(བྱས་)
7.	Go faster	མགྱོགས་ལོ་(བྱས་)

Miscellaneous		
1.	Kilometer	ལེ་དབར་
2.	Map	ས་བཟུ་
3.	Passport	ལག་འབྲེར་
4.	Speed	མགྱོགས་ཆད་
5.	Train/Bus Stops	བཀག་ཆེགས་
6.	Ticket	འཛིན་ཤོག་
7.	Train Car	འཁོར་སྤུམ་

Travel Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Fly	འཕུར་བ་			
2.	to Drive a car		བཏང་ནས་		
3.	to Ride (in a car)	ནང་ལ་འགྲོ་བ་	ནང་ལ་བྱིན་བ་	ནང་ལ་འགྲོ་བ་	
4.	to Drive (cycle/horse)	ཞོན་ནས་			
5.	to Ride (cycle/horse)	ཞོན་ནས་			
6.	to Take a (train/bus)	མེ་འཁོར་ནང་ལ་			
7.	to Travel	འགྲོ་བ་	བྱིན་བ་	འགྲོ་བ་	

Restaurant / ཟུང་ཁང་

Restaurant: Staff / ཟུང་ཁང་ལས་བྱེད་		
1.	Owner	ཕྱིན་བདག་
2.	Manager	ལགན་འཛིན་
3.	Waiter/Waitress	ཟུང་ཁང་གཡོག་པོ་
4.	Check	དངུལ་འཛིན་
5.	Cook	ས་བྱིན་
6.	Menu	ཁ་ལག་ཐོ་
7.	Napkin	ལག་ཕྱིས་

Restaurant: Things / ཟུང་ཁང་ཡོ་བྱེད་		
1.	Plate	ཕྱེར་མ་
2.	Bowl	ཕོར་པ་
3.	Cup	དཀར་ཡོལ་
4.	Spoon	ཐུར་མ་
5.	Fork	ཐུར་མ་ཅེ་གསུམ་
6.	Knife	གྲི་
7.	Chopsticks	ཁོག་ཅེ་ (Chinese)

Meals / ལྟོ་དུས་		
1.	Breakfast	ཞོགས་ཇ་
2.	Lunch	ཉིན་གུང་ཁ་ལག་
3.	Dinner	དགོང་མདའ་ཁ་ལག་
4.	Desert	མངར་ཟས་
5.	Snack	ཞལ་ཉྟག་
6.		
7.		

Types of Food / ཁ་ལག་རིགས་		
1.	Noodles	ཐུག་པ་
2.	Salad	གང་ཆལ་
3.	Soup	ཁུ་བ་
4.	Buffet	སྒྲ་འཛོམས་ཁ་ལག་
5.	Vegetarian	འག་མེད་ཁ་ལག་
6.	Non-Vegetarian	འག་ཡོད་ཁ་ལག་
7.	Street food	ལམ་ག་ཁ་ལག་

Breakfast / ཞོགས་ཇ་		
1.	Roasted barley flour	རྩམ་པ་
2.	Prepared barley dough	ཐུག་
3.	Eggs	སྒོ་ང་
4.	Dried snack (sweet)	ཁམ་ཟས་
5.	Pancakes	ཀྲ་རུ་བག་ལེབ་
6.	(Rice) Porridge	(འབྲས་) ཐུག་
7.	Tibetan Bread	བག་ལེབ་

Lunch and Dinner / ཉིན་གུང་དང་དགོང་མདའ་ཁ་ལག་		
1.	Dumplings	མོག་མོག་
2.	Meat dish	འག་སྟེག་
3.	Noodles (long-round)	ཐུག་པ་
4.	Noodles (short-fat)	འཕེན་ཐུག་
5.	Steamed rolls	དགྲིས་མོག་
6.	Sweet rice	འབྲས་སིལ་
7.	Stuffed bread (meat)	འག་བག་ལེབ་

Restaurant

Meats / རྒྱ་ལོ་		
1.	Beef	ཐུང་ལོ་
2.	Chicken	བྱ་ལོ་
3.	Dried meat	ལྗང་ལོ་
4.	Fish	ཉ་ལོ་
5.	Goat meat / Sheep meat	ར་ལོ་ / ལྷག་ལོ་
6.	Pork	སྐྱ་ལོ་
7.	Yak meat	གཡག་ལོ་

Vegetable / སྒོ་ཆེལ་		
1.	Carrot	ལ་ཕྱག་དམར་པོ་
2.	Cauliflower	མེ་ཉླ་ལང་ཆེལ་
3.	Greens	སྒོ་ཆེལ་
4.	Onion	ཙཱ་
5.	Potatoes	ཞོ་གོག་
6.	White radish	ལ་ཕྱག་དཀར་པོ་
7.	Tomatoes	ཉི་མ་ཉེ་

Fruit / ཤིང་ཉླ་		
1.	Apple	ཀུ་ཕུ་
2.	Banana	གེ་ལ་
3.	Grape	ཁྱུན་འབྲུམ་
4.	Lemon	ལེ་ཕུ་
5.	Mango	ཨམ་
6.	Orange	ཆ་ལུ་མ་
7.	Peach	ཁམ་བུ་

Grains / འབྲུ་རིགས་		
1.	Barley	ནས་
2.	Beans	སྒན་མ་
3.	Corn	མ་ཆོས་ལོ་ཉླ་
4.	Nuts	སྒར་ག་
5.	Rice	འབྲས་
6.	White wheat flour	ཁྱོ་ཞིབ་
7.	Whole wheat flour	ཨ་ཏ་ (Hindi)

Misc. / ཅོག་ཅིག་		
1.	Butter	མར་
2.	Cheese	ཕུར་ར་
3.	Chilies and Hot sauce	སེ་བན་
4.	Egg	ཕྱོད་
5.	Oil	ཕུམ་
6.	Salt	ཚ་
7.	Yogurt	ཞོ་

Drinks / བརྟུང་ཡ་		
1.	Alcohol	ཨ་རག་
2.	Beer	ཆང་
3.	Plain (black) tea	ཇ་བྱངས་
4.	Butter tea	བོད་ཇ་
5.	Juice	ཤིང་ཉླ་ཁུ་བ་
6.	Milk	ལོ་མ་
7.	Sweet milk tea	ཇ་མངར་མོ་

Restaurant

Restaurant Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Bring / Give	འཁེར་བ་			
“Bring me some momos.” མོག་མོག་འཁེར་ཤོག					
2.	to Clean (the table)	གཅང་མ་བཟོ་བ་			
“Please clean our table.” ང་ཚོའི་ཅིག་ཅི་གཅང་མ་བཟོ་རྒྱས།					
3.	to Drink	འཐུང་བ་			
“I don’t like Tibetan tea.” ང་ཐོད་ཇ་ལ་དགའ་པོ་མེད།					
4.	to Eat	ཟ་བ་	ཟས་བ་		
“I like to eat Tibetan food.” ང་ཐོད་སའི་ཁ་ལག་ཟ་ཡ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།					
5.	to Pass / Give	སྤྲོད་པ་			
“Please pass me the salt.” ཚུ་དེ་སྤྲོད་རྒྱས།					
6.	to Pour	སྒྲུག་པ་			
“Pour me some tea.” ང་སྒྲུག་ས་རྒྱས།					
7.	to Want	དགོས་པ་			
“I want some momos.” ང་ལ་མོག་མོག་དགོས་ཡོད།					

Restaurant: Phrases and Questions

1.	“Have you finished (drinking) breakfast?” ཞོགས་ཇ་བཟུང་ཚར་ཡིན་པས།
2.	“Are you hungry?” མྱོད་ཁོག་ལྷོགས་གི་འདུག་པས།
3.	“I’m full.” ང་མྱོད་ཁོག་རྒྱགས་སོང་།
4.	“Would you like some tea?” ང་དགོས་པས།
5.	“Enjoy your food.” བཞེས་ལག་མཉེས་པོ་གནང་རྒྱས།

Shopping / ཉོ་བཅའ་རྒྱུ་

Store Staff / ཆོང་ཁང་ལས་བྱེད་		
1.	Manager	ལགན་འཛིན་
2.	Sales person	ཅ་ལག་བཅོང་མཁན་
3.	Security guard	ཉེན་རྟོགས་པ་
4.	Advisement	ཁྱབ་སྒྲགས་
5.	Brand	ཆོང་རྒྱགས་
6.	Price	རིན་གོང་
7.	Sale	གོང་བཅག་པ་

Stores		
1.	Book store	དེབ་ཆོང་ཁང་
2.	Clothing store	རས་ཆ་ཆོང་ཁང་
3.	Computer store	སྒྲིག་ཁྲད་ཆོང་ཁང་
4.	Grocery store	ཁ་ལག་སྤྱ་འཛོམས་ཆོང་ཁང་
5.	Mall	སྤྱ་འཛོམས་ཆོང་ཁང་
6.	Market	ཁྲོམ་
7.	Shop	ཆོང་ཁང་

Electronics / སྒྲིག་འཕྲུལ་རིགས་		
1.	Camera	པར་ཆས་
2.	Clock	ཆུ་ཆོད་
3.	Computer	སྒྲིག་ཁྲད་
4.	Light	སྒྲོག་
5.	Phone	ཁ་པར་
6.	Radio	ཆུང་འཕྲིན་
7.	T.V.	བརྒྱན་འཕྲིན་

Entertainment / སྒྲིག་ཡོ་བྱེད་		
1.	Board games	ཅེད་ཆས་
2.	Books	དེབ་
3.	Movies	སྒྲིག་བརྒྱན་
4.	Music	རོལ་ཆས་
5.	Video games	གཟུགས་བརྒྱན་ཅེད་ཆས་
6.		
7.		

Clothes / དུག་སྒྲིག་		
1.	Belt	སྒྲིལ་པ་
2.	Coat	སྒྲོད་ཐུང་
3.	Man and women dress	ཕྱ་པ་
4.	Hat	ལྗམ་
5.	Pants	གོས་ཐུང་
6.	Shirt	རུལ་ལེན་
7.	Shoes	ལྷམ་གོག་

Clothes		
1.	Button	སྒྲིག་གྲུ་
2.	Jewelry	རྒྱན་ཆ་
3.	Pocket	སྤྲ་ཁྱུག་
4.	Shoulder bag	རྩོལ་
5.	Socks	ཀླང་ཐུབ་
6.	Umbrella	ཉི་གཏུགས་
7.	Zipper	ཆེ་རེ་

Shopping

Shopping Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Buy	ཉོ་བ་	ཉོས་པ་		
“Tenzin is buying a phone.” བསྟན་འཛིན་གིས་ཁ་པར་གསར་པ་ཞིག་ཉོ་གི་འདུག།				
2. to Go Shopping	ཉོ་བཅའ་(རྒྱབ་པ་)			
“I’m going shopping.” ང་ཉོ་བཅའ་རྒྱབ་ས་འགྲོ་གི་ཡིད།				
3. to Order	མངག་པ་			
“I ordered a new phone.” ངས་ཁ་པར་གསར་པ་ཞིག་མངགས་པ་ཡིན།				
4. to Pickup	ལེན་པ་			
“Can you pickup my new phone?” བྱིད་རང་གིས་ངའི་ཁ་པར་གསར་པ་དེ་ལེན་སྟབས་སེད་པས།				
5. to Return	པར་སློག་པ་			
“I want to return this phone.” ངས་ཁ་པར་འདི་པར་བསློག་དགོས་ཡིད།				
6. to Sell		བཙོང་བ་		
“Do you sell new phones?” བྱིད་རང་གི་ཁ་པར་གསར་པ་དེ་བཙོང་གི་ཡིན་པས།				
7. to Take	འཁེར་བ་			
“I will take my phone with me.” ངས་ཁ་པར་ངའི་མཉམ་དུ་འཁེར་ཡ་ཡིན།				

Shopping: Phrases and Questions

1. “Why are you going to the store?” བྱིད་རང་ག་རེ་བྱས་ནས་ཆོང་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་ཡིད།
2. “What store are you going to?” བྱིད་རང་ག་གི་ཆོང་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་ཡིད།
3. “Who are you going to the store with?” སྟེ་བྱིད་རང་མཉམ་དུ་ཆོང་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་ཡིད།
4. “I need to go to the bank.” ང་དངུལ་ཁང་ལ་འགྲོ་དགོས་ཡིད།
5. “I’m going to buy milk.” ང་འོ་མ་ཉོ་ག་འགྲོ་གི་ཡིད།

Work / ལས་ཀ་

Jobs / ལས་ཀ་	
1. Farmer	ཞིང་པ་
2. Government Official	གཞུང་གི་ལས་བྱེད་
3. Office worker	ལས་ཁུངས་ལས་བྱེད་པ་
4. Nomad	འབྲོག་པ་
5. Secretary	བླང་ཡིག་
6. Sales man	ཅ་ལག་བཅོང་མཁན་
7. Shopkeeper	ཚོང་པ་

Jobs	
1. Artist	རི་མོ་འབྲི་མཁན་
2. Driver	ཁ་ལོ་བ་
3. Journalist	གསར་འགོད་པ་
4. Manager	འགན་འཛིན་
5. Mechanic	མོ་ཁ་བཅོ་མཁན་
6. Musician	རོལ་ཆ་གཏོང་མཁན་
7. Scientist	ཚན་རིག་པ་

Tools / ལག་ཆ་	
1. Axe	སྒྲ་རེ་
2. Drill	ཨི་ཁུང་ཕྱག་རྒྱུན་
3. Hammer	ཐོ་བ་
4. Paint	འདག་པ་
5. Saw	སོག་ལེ་
6. Scissors	འཛེབ་ཅེ་
7. Screwdriver	སྒྲུལ་པ་

Cleaning Items / ཅངས་བཅོ་ཡི་གི་ཅ་ལག་	
1. Broom	བྲགས་མ་
2. Brush	ཕག་ཐེ་
3. Bucket	ནྟ་ཏེ་
4. Hose	པ་ཡེ་མེ་
5. Mop	ཨ་གྲི་ས་བཟས་
6. Rag	ཐབ་བྲིས་
7. Trash can	གད་སྡོག་སྒྲགས་ས་

Work Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Clean	གཅོད་མ་བཅོ་བ་			
2. to Fix	བཅོ་བཅོས་(རྒྱག་པ་)			
3. to Help	རོགས་པ་(བྱེད་པ་)	རོགས་པ་(བྱས་པ་)		
4. to Make	བཅོ་བ་	བཅོས་པ་		
5. to Sell		བཅོང་བ་		
6. to Show	མིག་སྟོན་པ་ (དང་)			
7. to Work	ལས་ཀ་(བྱེད་པ་)			

Office / ལས་ཁུངས་

Office Staff / ལས་ཁུངས་ལས་བྱེད་པ་		
1.	Boss	མགོ་ཁྲིད་
2.	Manager	ལགན་འཛིན་
3.	Secretary	བླང་ཡིག་
4.	Worker	ལས་བྱེད་པ་
5.	Job	ལས་ཀ་
6.	Work	ལས་ཀ་
7.	Department	སྡེ་ཚན་

Office Equipment / ལས་ཁུངས་ཡོ་བྱེད་		
1.	Calculator	ཅིས་ཀྱི་བཟུང་
2.	Chair	རྒྱུ་བཟུང་
3.	Copy machine	པར་སྒྲིག་ཀྱི་བཟུང་
4.	Computer	སྒྲིག་ཁྲིད་
5.	Desk / Table	ཅོག་ཅེ་
6.	Internet	བླ་རྒྱ་
7.	Phone	ཁ་པར་

Office Supplies / ལས་ཁུངས་མཁོ་ཆས་		
1.	Envelope	ཡིག་སྒྲོགས་
2.	Glue	སྤྲ་ཅི་
3.	Letter	ཡི་གེ་
4.	Paper	ཤོག་གྲུ་
5.	Pen	ཕུ་གྲུ་
6.	Pencil	ཞ་ཕུ་
7.	Rubber stamp	ཐེལ་ཅེ་

Office Misc...		
1.	Application	སྟན་ཞུ་
2.	Benefits	ཁེ་བཟང་
3.	(Coffee) Break	བར་གསེང་
4.	Monthly wage	ཟླ་ཤོགས་
5.	Seniority	གན་པ་
6.	Substitute	ཆ་བ་
7.	Uniform	ཕྱི་ཀྱེ་ཆས་

Office Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Apply (for work)		ལས་ཀ་བཅའ་བ་		
2.	to Copy (photo copy)	པར་སྒྲིག་(རྒྱུ་བ་)			
3.	to Mail		ཡི་གེ་(བཏང་བ་)		
4.	to Research		ཁོངས་བཅའ་བ་		
5.	to Supervise	ལྟ་སྟོན་(བྱེད་བ་)			
6.	to Take notes	ཟིན་ཟིན་(རྒྱུ་བ་)			
7.	to Type	མཇུག་མཇོན་(རྒྱུ་བ་)			

School / སློབ་གྲྭ་

School Staff / སློབ་གྲྭའི་ལས་བྱེད་པ་		
1.	Principal	སློབ་ཁྱི་
2.	Teacher	དགེ་ཆེན་
3.	Student	སློབ་ཕྲུག་
4.	Classmate	འདྲིལ་གྲྭ་གཅིག་པ་
5.	Chalk	ས་སྒྱུ་
6.	Eraser	གསུམ་བཟས་
7.	Blackboard	ནག་པང་

Books / དེབ་		
1.	Note book	བྲིས་དེབ་
2.	School book	སློབ་དེབ་
3.	Story book	སྐྱུང་དེབ་
4.	Document	ཡིག་ཆ་
5.	Dictionary	ཆིག་མཛོད་
6.	Magazine	དུས་དེབ་
7.	News paper	ཆགས་པར་

School Subjects / སློབ་ཚན་		
1.	History	ལོ་རྒྱུས་
2.	Language	སྐད་ཡིག་
3.	Math	ཨང་ཅིས་
4.	Religion	ཆོས་ལུགས་
5.	Science	ཚན་རིག་
6.		
7.		

Misc...		
1.	Ambition/Goal	དམིགས་ལུལ་
2.	Class	འདྲིལ་གྲྭ་
3.	Class level	འདྲིལ་རིམ་
4.	Diploma	ལག་འབྱེར་
5.	Exam	རྒྱུགས་སློད་
6.	Grades	བརྒྱ་ཆ་
7.	Punishment	ཉེས་ཆད་

School Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Listen	ཉན་པ་			ཉན་
2.	to Memorize		སློབ་ཤིང་པ་		
3.	to Read	སློག་པ་			
4.	to Review	བསྒྲུར་སློང་(བྱེད་པ་)			
5.	to Say	ལའ་པ་			
6.	to Study	སློབ་སློང་(བྱེད་པ་)			
7.	to Write		བྲིས་པ་		

Home / ནང་

House Rooms / ཁང་མིག་		
1.	Basement	འོག་ཁང་
2.	Bath room	ལྷུས་ཁང་
3.	Bed room	ཉལ་ཁང་
4.	Dining room	ཁ་ལག་ཟ་ས་
5.	Kitchen	ཐབ་ཆང་
6.	Living room	སྡོད་ཁང་
7.	Yard	ལྷགས་རི་

Parts of a Room / ཁང་མིག་གི་ཆ་ཤས་		
1.	Beam	གདུང་མ་
2.	Ceiling	གནམ་གཅེལ་
3.	Door	མྱོ་
4.	Floor	ཞ་ལ་
5.	Roof	ཐོག་
6.	Wall	ཅིག་པ་
7.	Window	མྱེའུ་ཁུང་

Furnishings / ཁང་པའི་མཁོ་ཆས་		
1.	Chair	རྒྱུ་བརྒྱུག་
2.	Couch	རྒྱུ་བརྒྱུག་རིང་པོ་
3.	Fan	རྒྱུང་འཁོར་
4.	Lamp	མཆོད་ལྗོག་
5.	Mirror	ཤེལ་མྱོ་
6.	Rug	ས་གདན་
7.	Table	ཅོག་ཅེ་

Utilities		
1.	Air conditioning	གྲང་ལྗོག་
2.	Gas	རྒྱངས་རྒྱངས་
3.	Generator	སྐམ་ལྗོག་
4.	Heater	ཆ་ལྗོག་
5.	Power	ལྗོག་
6.	Solar panel	ཉི་ལྗོག་
7.	Water	ཁྲ་

Household Items / ནང་ལ་གཉར་ཡ་གི་ཅ་ལག་		
1.	Box	སྒྲམ་
2.	Camera	བར་ཆས་
3.	Photo	བར་
4.	Plastic Bottle	འགྲིག་དམ་
5.	Stick	རྒྱུག་པ་
6.	String	ཐག་པ་
7.	Wire	སྦྱད་པ་

Household Items		
1.	Candle	ཡང་ལུ་
2.	Electrical box	ལྗོག་སྒྲམ་
3.	Electric cord	ལྗོག་སྦྱད་
4.	Flag	དར་ཆ་
5.	Light bulb	ཤེལ་རྟོག་
6.	Lock	མྱོ་ལྷགས་
7.	Switch	ལྗོག་སྦྱད་བཅུགས་ས་

Home

Bathroom Items / ལྷས་ཁང་ཡོ་བྱད་		
1.	Hair brush	སྒྲ་ཤད་
2.	Razor	སྒྲ་གྲི་
3.	Soap	ཡེ་ཙི་
4.	Toilet	གསང་སྒྲོད་
5.	Tooth brush	སོ་བགྲ་
6.	Tooth paste	སོ་སྒྲན་
7.	Towel	ཨ་ཙོར་

Bedroom Items / ཉལ་ཁང་ཡོ་བྱད་		
1.	Bed	ཉལ་ཁྲི་
2.	Bed sheet	གདན་ཁེབས་
3.	Blanket	ཉལ་ཆས་
4.	Dresser	དུག་སྒྲོག་སྒྲུགས་ས་
5.	Mattress	ཉལ་གདན་
6.	Pillow	ལྷས་མགོ་
7.	Shelves	བང་ཁྲི་

Bathroom Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Brush hair	སྒྲ་ཤེད་རྒྱུ་བ་			
2.	to Brush teeth		སོ་བགྲ་བ་		
3.	to Clip nails		སེན་མོ་བརྟུབ་བ་		
4.	to Dry off		ལག་པ་བྱིས་བ་		
5.	to Put on makeup	རྒྱམ་པ་བཟོ་བ་			
6.	to Shave	སྒྲར་བ་			
7.	to Wash		བགྲ་བ་		

Bedroom Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Dream		གཉིད་ལམ་(བཏང་བ་)		
2.	to Go to sleep	ཉལ་ས་འགྲོ་བ་	ཉལ་ས་བྱིན་བ་	ཉལ་ས་འགྲོ་བ་	
3.	to Rest	ཉལ་གསོ་(རྒྱུབ་བ་)			
4.	to Sleep	ཉལ་བ་			
5.	to Snore	སྒྲུར་བ་(བྱེད་བ་)			
6.	to Wake up	གཉིད་སང་བ་			
7.					

Kitchen / ཐང་ཁང་

Kitchen Appliances / ཐང་ཁང་གི་མཁོ་ཆས་		
1.	Chair	ཀླུ་བུ་གུ་
2.	Cupboard	ཕོ་འཇམ་པ་བཞག་ས་
3.	Dishwasher	སྒྲོད་ཆས་བཟུ་བཟས་
4.	Refrigerator	འབྲུག་སྒྲུ་
5.	Sink	ཁྱུ་གཞོང་
6.	Stove	ཐང་ཀ་
7.	Table	ཅོག་ཅེ་

Kitchen Items / ཐང་ཁང་གི་མཁོ་ཆས་ཅན་གྱི་ཅིག་		
1.	Chopping knife	བཅུ་བུ་གི་
2.	Pan	ཆལ་སྒྲོང་
3.	Pot	ཏུ་ཡང་
4.	Spatula	ལེབ་སྒྲུག་ས་
5.	Steaming pot	མོག་ཅེག་
6.	Tea kettle	ཁོག་ལྗེར་
7.	Thermos	ཇ་དམ་

Cooking Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Boil	སྒྲོལ་བ་			
2.	to Cook / Make	ཁ་ལག་བཟོ་བ་	ཁ་ལག་བཟོས་པ་	ཁ་ལག་བཟོ་བ་	
3.	to Deep fry		སྒྲུ་མ་སྒྲེག་(བཏང་བ་)		
4.	to Finish	ཆར་བ་(བྱེད་པ་)	ཆར་བ་བྱས་པ་		
5.	to Fry		བཟོ་སྒྲེག་(བཏང་བ་)		
6.	to Prepare	གྲ་སྒྲིག་(བྱེད་པ་)	གྲ་སྒྲིག་བྱས་པ་		
7.	to Steam	རྒྱངས་འཆོས་(བྱེད་པ་)			

Preparing Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Bring (here)	ཚུར་འཁེར་བ་			
2.	to Chop/Cut	གཏུབ་པ་			
3.	to Knead		བཞིས་པ་		
4.	to Peel		བཟུས་པ་		
5.	to Pour	ཐུག་པ་			
6.	to Stir	དུག་པ་			
7.	to Take (there)	ཕར་འཁེར་བ་			

Buddhism / ནང་ཆོས་

Monastery Staff / དགོན་པའི་ལས་བྱེད་	
1. Abbot	མཁན་པོ་
2. Chant master	དབུ་མཛད་
3. Disciplinarian	དགེ་བསྐྱོས་
4. Office manager	བྱུག་མཛད་
5. Monk	གྲ་པ་
6. Nun	ཨ་ནེ་
7. Lay person	ཨ་པོ་མི་ནག་

Buddhist Titles / ནང་པའི་མཆན་གནས་	
1. Dalai Lama	སྐུབས་མགོན་པོ་པོ་ཆེ་
2. Leader Gelugpa School	དགེ་ལྡན་ཁྲི་པ་
3. Oracle	སྐུ་རྟེན་
4. Geshe (Scholar)	དགེ་བཤེས་
5. Rinpoche (Reincarnate)	སྐུ་ལ་སྐུ་
6. Lama (Teacher)	ལྷ་མ་
7. Yogi	རྣལ་འབྱོར་པ་

Monastery Places / དགོན་པའི་ས་ཆ་	
1. Debate grounds	ཆོས་རྒྱ་
2. Gathering (puja) hall	འདུ་ཁང་
3. Housing group	ཁང་ཆོན་
4. Protector room	མགོན་ཁང་
5. Monks rooms	གྲ་ཤག་
6. Retreat house	མཆོམས་ཁང་
7. Temple	ལྷ་ཁང་

Temple Items / ལྷ་ཁང་གི་ནང་རྟེན་	
1. Altar	མཆོད་གཤམ་
2. Butter sculptures	མར་ཆོན་མཆོད་པ་
3. Cloth scroll painting	ཐང་ཀ་
4. Mandala	དཀྱིལ་འཁོར་
5. Offerings	མཆོད་པ་
6. Statue	སྐུ་
7. Throne	བཞུགས་ཁྲི་

Buddhist Beings / ནང་པའི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་	
1. Bodhisattva	བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
2. Buddha	སངས་རྒྱས་
3. Dakini	མཁའ་འགྲོ་མ་
4. Deity	ཡི་དམ་
5. Naga	སྦྱ་
6. Protector	སྤྲུང་མ་
7. Harmful spirit	འབྱུང་པོ་

Tibetan Buddhist Schools / བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་	
1. Bon	བོན་
2. Gelug	དགེ་ལུགས་
3. Kagyu	བཀའ་བརྒྱུད་
4. Nying	རྟིང་མ་
5. Sakya	ས་སྐུ་
6.	
7.	

Buddhism

Buddhist Items / ནང་རྟེན་	
1. Butter lamps	མཚོད་མེ་
2. Incense	སྒོ་ས་
3. Mala	ཐེང་བ་
4. Mantra	གཟུངས་སྒྲགས་
5. Offering scarf	ཁ་བཏགས་
6. Prayer wheel	འཁོར་ལོ་
7. Statue	སྐུ་

Buddhist Items...Continued	
1. Bell	རྩེལ་བྱ་
2. Cymbals	སིལ་སྒྲན་
3. Vajra	རྩོད་རྩེ་
4. Hand drum	ཏ་མ་རུ་
5. Ritual offering cake	གཏོར་མ་
6. Meditation cushion	གདན་
7. Ritual dagger	ཕུར་བ་

Buddhism Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Chant	འདོན་ས་འདོན་བ་			
2. to Gain merit	དགེ་བ་སྐྱབ་བ་			
3. to Make offering		ཡོན་ཆབ་ཕྱལ་		
4. to Pray	ཚོགས་འཚོགས་བ་			
5. to Prostrate	ཕྱག་འཆའ་བ་			
6. to Recite mantras	གཟུངས་སྒྲགས་འདོན་བ་			
7. to Walk kora	སྒློར་ར་(རྒྱབ་བ་)			

Buddhism: Phrases and Questions	
1. "Let's offer offering scarves to the deities." ང་ཚོས་ཡི་དམ་ལ་ཁ་བཏགས་གཏོར་དང་།	
2. "That statue of the Buddha is beautiful." སངས་རྒྱལ་སྐུ་དེ་སྙིང་རྩེ་པོ་འདྲུག་	
3. "When does puja begin?" ག་དུས་ཚོགས་འཚོགས་གི་རེད།	
4. "Are you going to offer some butter candles?" བྱེད་རང་གིས་མཚོད་མེ་ཕྱལ་ཡ་ཡིན་པས།	
5. "Let's make a donation to the monastery." ང་ཚོས་དགོན་པ་ལ་ཞལ་འདེབས་ཕྱལ།	

Doctor's Office / ཨིམ་ཆེད་ལས་ཁུངས་

Doctor's Office / ཨིམ་ཆེད་ལས་ཁུངས་		
1.	Hospital	སླན་ཁང་
2.	Doctor	ཨིམ་ཆེ་
3.	Nurse	ནད་གཡོག་
4.	Disease	ན་ཚ་
5.	Operation	གཤམ་གཅོད་
6.	Pain	ན་ཚ་ (བརྟར་བ་)
7.	Sick	ན་

Doctor Office		
1.	Contagious	འགོས་ནད་
2.	Examination	བརྟག་དཔྱད་
3.	Injection	ཁབ་
4.	Medicine	སླན་
5.	Pharmacy	སླན་བཅོང་ཁང་
6.	Treatment	སླན་བཅོས་
7.	X-ray	སྒྲོག་པར་

Sicknesses / ན་ཚ་རིགས་		
1.	A Cold	ཆམ་པ་ན་བ་
2.	Allergies	ཡ་མ་ན་བ་
3.	Diarrhea	ཁྲོད་ཁོག་བཤམ་བ་
4.	Fever	ཚ་བ་
5.	Headache	མགོ་ན་བ་
6.	Stomachache	ཁྲོད་ཁོག་ན་བ་
7.	Toothache	སོ་ན་བ་

Injuries / མ་ས་སྒྲོན་རིགས་		
1.	a Boil	ཉེན་འབྱར་
2.	Broken bone	རུས་གོག་ཆག་པ་
3.	Burn	འཆིག་པ་
4.	Cut	གཤམ་པ་
5.	Pimple	འབྲུང་རྩྱུ་
6.	Sore / Abrasion	མེ་
7.	Swollen	སྐད་པ་

Doctor's Office Verbs		Present	Past	Future	Imperative
1.	to Be sick	ན་བ་			
2.	to Cough	སྒྲོ་(རྒྱབ་པ་)			
3.	to Die	ཁྲོངས་པ་			
4.	to Examine	བརྟག་དཔྱད་(བྱེད་པ་)	བརྟག་དཔྱད་(བྱས་པ་)		
5.	to Get a shot	ཁབ་(རྒྱབ་པ་)			
6.	to Recover	དྲག་པ་			
7.	to Throw up	སྒྲུག་པ་(རྒྱབ་པ་)			

Emergency / རོན་རྒྱུ་

Police / རོན་རྒྱུ་	
1. Crime	ཁྲིམས་འགལ་
2. Dangerous	ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
3. Law	ཁྲིམས་
4. Police	རོན་རྒྱུ་
5. Prison / Jail	བཙོན་ཁང་
6. Punishment	ཉེས་ཆད་
7. Ticket	ཆད་པ་

Criminal / ཉེས་ཅན་པ་	
1. Bad Guy	མི་སྲུག་ཅག་
2. Bully	བསྐྱུས་ཤོ་མཁན་
3. Cheater (Money)	ཁྲམ་པ་
4. Mugger	ངག་པ་
5. Murder	མི་གསོད་མཁན་
6. Rapist	བཙན་གཤེས་གཏོང་མཁན་
7. Thief	རྒྱུ་མ་

Emergency Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Be arrested	འདྲུབ་			
2. to Beat		ཉེས་བརྒྱུང་(བཏང་བ་)		
3. to Cheat		མགོ་སྒྲོར་(བཏང་བ་)		
4. to Kill	.	མི་བསད་པ་		
5. to Need help	རོགས་པ་དགོས་པ་			
6. to Rape		བཙན་གཤེས་(བཏང་བ་)		
7. to Steel	རྒྱུ་མ་(རྒྱུ་པ་)			

Emergency: Phrases and Questions

- “Help I need the police.” རོན་རྒྱུ་ལས་སྐད་བཏང་རོགས། | (Call the police)
- “Get help, there’s a fire.” མེ་ཤོར་སོང་། རོགས་པ་བྱེད་རོགས།
- “Be careful that is a bad man.” གཟབ་གཟབ་བྱས་དེ་མི་སྲུག་ཅག་རེད་ཤག
- “He’s a criminal.” ཁོ་ཉེས་ཅན་པ་རེད།
- “Where is the police station?” རོན་རྒྱུ་ལས་ཁུངས་ག་བ་ཡོད་རེད།

Activities / བྱ་བ་བྱེད་པ་

Activities / བྱ་བ་བྱེད་པ་		
1.	Camping	སྒྲིང་ཁ་(བཏང་བ་)
2.	Cooking	ཁ་ལག་བཟོ་བ་
3.	Exercising	ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བ་
4.	Fishing	ཉུང་བ་
5.	Gardening	ལྗམ་རྩ་བཟོ་བ་
6.	Hunting	རི་རྩགས་བརྗོན་པ་
7.	Swimming	ཚུ་རྩལ་(རྒྱབ་པ་)

Activities...Continued		
1.	Boating	གྲུ་འཆམ་འགོ་བ་
2.	Cycling	རྩེ་འཁོར་ཞོན་པ་
3.	Hobbies	དབྱིངས་ལས་རིགས་
4.	Jogging	རྒྱལ་ཤར་ལེན་པ་
5.	Organizing	ཆོགས་པ་བཙུགས་པ་
6.	Shopping	ཉོ་བཅའ་རྒྱག་པ་
7.	Volunteering	དང་སྒྲུངས་

Activity Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Dance	ཞབས་སྒོ་འཁྲབ་པ་			
2. to Exercise		ལུས་རྩལ་སྦྱངས་པ་		
3. to Play music		རོལ་དབྱེངས་(བཏང་བ་)		
4. to Relax	ཉལ་གསོ་(རྒྱབ་པ་)			
5. to Throw a party		སྦྱོ་སྦྱིད་(བཏང་བ་)		
6. to Sing		གཞས་(བཏང་བ་)		
7. to Watch a movie	སྒྲོག་བརྟན་ལྟ་བ་	སྒྲོག་བརྟན་བལྟས་པ་	སྒྲོག་བརྟན་བལྟ་བ་	སྒྲོག་བརྟན་ལྟོས་

Activities: Phrases and Questions	
1.	"I love to garden." ང་ལྗམ་རྩ་བཟོ་ཡ་ལ་དགའ་པོ་ཡིད།
2.	"What do you do for fun?" བྱེད་རང་སྦྱིད་པོ་གཏོང་ཡ་ག་རེ་ལ་དགའ་པོ་ཡིད།
3.	"I try to exercise every day." ངས་ཉི་མ་རྒྱག་པར་ལུས་རྩལ་སྦྱང་ལ་འབད་བཙོན་བྱེད་གི་ཡིད།
4.	"I love to watch Tibetan singing and dancing." ང་ཐོད་པའི་གཞས་དང་ཞབས་སྒོ་ལྟ་ཡ་ལ་དགའ་པོ་ཡིད།
5.	"He makes wonderful music." ཁོས་རོལ་དབྱེངས་ཉ་སང་ཡ་གཏོང་གི་འདུག

Sports / ཅེད་མོ་

Sports / ཅེད་མོ་	
1. Bat	རྒྱག་པ་
2. Ball	སྣོ་ལོ་
3. Basketball	ལག་ཅེད་སྣོ་ལོ་
4. Football	ཀར་ཅེད་སྣོ་ལོ་
5. Volleyball	ལག་ཅེད་སྣོ་ལོ་
6. Goal	སྒོ་
7. Swimming Pool	རྒྱུ་ཁུ་

Sports	
1. Coach	འགོ་འཛིན་
2. Player	ཅེད་མོ་ཅེ་ཉན་
3. Referee	ཅེད་དཔང་
4. Team	ཆོགས་པ་
5. Uniform	ཕྱི་ཆས་
6. Win	ཐོབ་པ་
7. Lose	ཤོར་བ་

Sports Verbs	Present	Past	Future	Imperative
1. to Dive	འཕྱོ་བ་			
2. to Hit		གཞུས་པ་		
3. to Kick	རྒྱག་(རྒྱག་པ་)			
4. to Jump	མཆོང་པ་			
5. to Run	རྒྱགས་གཤར་ལེན་པ་			
6. to Play	ཅེད་མོ་ཅེ་བ་			
7. to Score	ཐོབ་གངས་			

Sports: Phrases and Questions	
1. "Who's playing?" (Who against who)	ཅེད་མོ་ཅེ་ཉན་སྤངས་སྤེད་ །
2. "It almost went in."	ཉོ་ཅི་མིན་ནས་སྒྲགས་སོང་།
3. "Your team stinks."	ཁྱེད་རང་གི་ཆོགས་པ་ཡག་པོ་མི་འདུག
4. "I hope we win."	ང་ཆོ་ཐོབ་ཡག་གི་རེ་བ་ཡོད།
5. "When is the game?"	ཅེད་མོ་ག་དུས་རེད།

Nature / རང་བྱུང་ཁམས་

Plants / རྩ་ཤིང་		
1.	Tree	ཤིང་ཕྱོང་
2.	Bush	ཤིང་ཟན་
3.	Grass	རྩ་
4.	Flower	མེ་ཉལ་
5.	Leaf	ལོ་མ་
6.	Branch	ཡལ་ག་
7.	Root	རྩ་བ་

Animals / སེམས་ཅན་		
1.	Bear	དོམ་
2.	Cat	ཞི་མི་
3.	Dog	ཁྱི་
4.	Goat	ར་
5.	Horse	ཉ་
6.	Mouse	ཅི་ཅི་
7.	Sheep	ལུག་

Birds / Insects / བྱ་དང་ལུ་		
1.	Ant	ཐོག་མ་
2.	Bee	སྤྲང་མ་
3.	Bird (big)	བྱ་
4.	Bird (small)	བྱེལ་
5.	Mosquito	དུག་སྤྲང་
6.	Nest	བྱེལ་ཚང་
7.	Vulture	བྱ་ཁྲོད་

Landscapes / ས་ཆའི་དབྱིབས་		
1.	Beach	རྒྱ་མཚོ་ཁ་
2.	Cave	གྲག་ཕུག་
3.	Desert	བྲེ་ཐང་
4.	Farm	ཞིང་ཁ་
5.	Forest	ཤིང་ནགས་
6.	Grass lands	རྩ་ཐང་
7.	Mountains	རི་

Materials / དངོས་པོ་		
1.	Clay	རྩ་མ་
2.	Glass	ཤེལ་
3.	Leather	གོ་བ་
4.	Metal	ལྷགས་
5.	Plastic	འགྱིག་
6.	Stone	རྩ་
7.	Wood	ཤིང་

Elements / འབྱུང་བ་		
1.	Soil	ས་
2.	Water	ཁྱ་
3.	Fire	མེ་
4.	Air	རྒྱུད་
5.	Space	གནམ་མཁའ་
6.	Smoke	དུ་བ་
7.	Dust	ཐལ་ལ་

Useful Opposites

Common Opposites		Opposites	
1.	Big	ཆེན་པོ།	Small / Little ལྔ་ལྔ་།
2.	Cheap	གོང་ཁེ་པོ།	Expensive གོང་ཆེན་པོ།
3.	Clean	གཅང་མ་	Dirty བཙོག་པ་
4.	Down	མར་	Up ཡར་
6.	Easy	ལས་སྒྲ་པོ་	Difficult / Hard དཀའ་ལས་ཁག་པོ་
7.	Far	ཐང་རིང་པོ་	Near / Close ཐང་ཉེ་པོ་
8.	Fast	མགྱོགས་པོ་	Slow ག་ལེར་
9.	Full	གང་	Empty སྟོང་པ་
10.	Good	ཡག་པོ།	Bad ལྷན་ཅག་
11.	Heavy	ལྗིད་གོག་ཆ་པོ་	Light ཡང་པོ་
12.	High	མཐོ་པོ་	Low དམའ་པོ་
13.	Hot	ཆ་པོ་	Cold བྲང་མོ་
14.	Inside	ནང་ལོགས་	Outside བྱི་ལོགས་
15.	Light	གསལ་པོ་	Dark བཀ་ཁྲང་
16.	Loud	སྐད་ཆེན་པོ་	Soft སྐད་ལྔ་ལྔ་
17.	Many	མང་པོ།	Few ལྔ་ལྔ་།
18.	New	གསར་པ།	Old ཉིད་པ།
19.	Right	འགྲིག་པ་	Wrong ཁོར་བ་
20.	Safe / Stable	བརྟན་པོ་	Dangerous ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
21.	Same	གཅིག་པ་	Different ཁ་ཁ་
22.	Single	གཅིག་པོ་	Married ཆང་ས་རྒྱུ་ཚར་མཁན་
23.	Soft	འཇམ་པོ་	Hard མཁྱེན་པོ་
24.	True	དངོས་གནས་	False ལྟོ་མ་
25.	Wet	ཆོན་པ་	Dry སྒྲིམ་པོ་

Common Opposites

Common Adjectives		Opposites		
1.	Best	ཡག་ཤོས་	Worst	སྒྲུག་ཤོས་
2.	Biggest	ཆེ་ཤོས་	Smallest	ཆུང་ཤོས་
3.	Fancy	ཡིན་མདོག་ཁ་ཤོ་	Simple / Basic	དརྲུས་མ་
4.	Interesting	སྒྲུང་བ་འགྲོ་ཤོ་	Boring	ཉོལ་ཉོ་
5.	Similar	འདྲ་ཤོ་	Different	ཁ་ཁ་
6.	Simple Convenient	སྒྲུབ་ས་བདེ་ཤོ་	Complex	རྒྱུག་བྲ་ཆ་ཤོ་
7.	Special	དཀྱིགས་བསལ་	Common	སྦྱིར་བཏང་

Common Adverbs		Opposites		
1.	Calmly	ཞི་བདེ་ཐོག་བྱས་ནས་	Nervously	ཞེད་སྒྲུང་བྱས་ནས་
2.	Easy	ལས་སྒྲུ་ཤོ་བྱས་ནས་	Difficult	དཀའ་ལས་ཁག་ཤོ་བྱས་ནས །
3.	Loudly	སྒྲོང་ཆེན་ཤོ་བྱས་ནས་	Quietly	འཇམ་ཉིང་ཉིང་བྱས་ནས་
4.	Happily	སྦྱིད་ཤོ་བྱས་ནས་	Sadly	སེམས་སྦྱོ་ཤོ་བྱས་ནས་
5.	Slow	ག་ལེར །	Fast	མགྲོགས་ཤོ །
6.	Slowly	ག་ལེར་བྱས་ནས་	Quickly	མགྲོགས་ཤོ་བྱས་ནས་
7.	Well	ཡག་ཤོ་ཐོག་ནས་	Poorly	སྒྲུག་ཐག་བྱས་ནས་

Common Verbs		Opposites		
1.	Slip	འབྲེད་བཞེབ་ཤོར་བ་	Fall	དེལ་བ་
2.	Hold	འཇུ་བ་	Drop	ཟགས་བ་
3.	Pick up	ལེན་བ་	Leave	བཞག་བ་
4.	Push	འབྲུད་ཤར་རྒྱབ་བ་	Pull	འཐེན་བ་
5.	Put	བཞག་བ་	Take	ལེན་བ་
6.	Throw away	གཡུགས་བ་	Keep	ཉར་བ་
7.	Touch	ཐུག་བ་	Grab	སྒྲར་འཇུ་རྒྱག་བ་

Bibliography and Resources

Manuals / Language Texts

- Nicholas Tournadre / Sangda Dorje, 2003. *Manual of Standard Tibetan*. Snow Lion Publications.
- Losang Thonden, 1986. *Modern Tibetan Language*. 2 vols. Dharamsala: Library of Tibetan Works and Archives.
- Tashi, 1990. *A Basic Grammar of Modern Spoken Tibetan*. Dharamsala: Library of Tibetan Works and Archives.
- Tsetan Chonjore, 2003. *Colloquial Tibetan: A Text Book of the Lhasa Dialect*. Dharamsala: Library of Tibetan Works and Archives.
- William A. Magee / Elizabeth Napper, 1993. *Fluent Tibetan*. Snow Lion Publications.
- Andrew Bloomfield / Yanki Tsering, 1998. *Learning Practical Tibetan*. Snow Lion Publications.
- Norbu Chophel, 2009. *Say it in Tibetan*. Paljor Publications PVT.

Dictionaries

- Goldstein, 1999. *English -Tibetan Dictionary of Modern Tibetan*. Dharamsala: Library of Tibetan Works and Archives.
- Norbu Chophel, 2009. *New Tibetan - English Dictionary*. Paljor Publications PVT.
- Peldan Tashi, 2009. *Tibetan - English Dictionary*. Paljor Publications PVT.
- Jeffery Hopkins, 1989. *Tibetan-Sanskrit-English Dictionary*. Tibetan Studies Institute, University of Virginia.

Computer and Online Resources

- Venerable Lobsang Monlam. *Monlam Dictionary*. Software (available online) / Website: www.monlamit.org
- Andrés Pellegrini. 2009. *The Online Tibetan to English Translation Tool*. www.thlib.org/reference/dictionaries/tibetan-dictionary/translate.php

Spoken Tibetan Basics

Editors: Ngarampa Sangye Tsultrim and Venerable Tenzin Tharpa
Composed at: Gyudmed Tantric Monastic University
Hunsur Tibetan Settlement, Karnataka, South India. 2013.

About This Text's Editors

- **Ngarampa Sangye Tsultrim** is an author and teacher at Gyudmed Tantric Monastic University in South India. Sangye is a Tibetan Language Scholar and an expert on the Gelug tantras.
- **Venerable Tenzin Tharpa** is an American monk, English teacher and author, currently studying Tibetan language, debate and the Gelug tantras at Gyudmed Tantric Monastic.

Special thanks to: Venerable Tenzin Gache, Lobsang Tharchin, Jampa Kedrup, and Jampa Chopel for aiding in the creation of this text.

This text is 'Open Source' and free to anyone.

It may be copied and shared without any formal permission from its editors.
Let's all work together in preserving the Tibetan culture for future generations.

*Any mistakes in this text are solely the responsibility of its editors
and not that of our wonderful teachers.*

1st Edition 2013

Liberation Publications
Visit our website at: Tibet2009.com